

EBSO-HABER

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

KASIM 2016

**ATA'MIZI
SEVGİ
SAYGI
VE
MİNNETLE
ANDIK**

Ege Endüstri

Kemalpaşa Cad. No:280

35060, Pınarbaşı – İZMİR, TURKEY

P: +90 232 491 14 00

www.egeendustri.com.tr

- facebook.com/egeendustri
- twitter.com/egeendustri
- linkedin.com/egeendustri
- info@egeendustri.com.tr

AYDINLATIYORUZ

Acil Aydınlatma ve Yönlendirme Sistemleri

ACIL AYDINLATMA VE YÖNLENDİRME SİSTEMLERİNDE YENİLİKÇİ, KALİTELİ ÜRÜNLER SUNUYORUZ.

Üretimimizin tüm safhaları kontrol ve test işlemlerinden titizlikle geçmekte, yönetmeliklere uygun şekilde dizayn edilmektedir. Projelerinize uygun, kaliteli ve ekonomik ürünleri tek çatı altında sizler için üretmekteyiz.

**TÜRKİYE GENELİNDE
BAYİLİKLER VERİLECEKTİR.**

ZBS ELEKTRONİK ELEKTRİK MEKANİK YANGIN TEKNOLOJİLERİ SAN.TİC.A.Ş.

Adres :Karacaoğlan Mah 6171 Sk. No: 4/B İşikkent Bornova İZMİR / Telefon:+90 232 472 19 78 / Faks:+90 232 472 08 17
info@zbslektronik.com.tr - www.zbslektronik.com.tr

KASIM GÜNDEMİ

KASIM 2016

Yıl : 33

Sayı: 390

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU

Genel Sekreter

Yayın Kurulu

H. İbrahim GÖKÇÜOĞLU

Bayram TALAY

N. Fatih ARACI

Yayın Sorumlusu

Mehmet Ali SÜTLÜ

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks : (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr

Grafik - Baskı Öncesi

 teknofset

Baskı

 teknofset mat. san. tic. ltd. şti.
5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09 • faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın

Baskı Tarihi: 28 Kasım 2016

Enerji ekipmanında dışa bağımlılık azaltılmalı 28

- 4** Geleceğimizi karartmayalım
- 6** EBSO'da gündem: Sanayi 4.0
- 14** Gökçüoğlu: Krizde yanımızda olan yatırımcılar kazanacak
- 18** Şimşek: Yatırımlar düşük faize rağmen zayıf
- 22** Yüzde 5 büyüme için 'Yıldırım' mesaj
- 28** Enerji ekipmanında dışa bağımlılık azaltılmalı
- 34** Gökçüoğlu: Tedbiri elden bırakmayın
- 36** Çevre sorunları, küresel olarak ele alınmalı
- 37** Asıl işveren ve taşeronun sorumlulukları EBSO'da tartışıldı
- 44** Yaşasın Cumhuriyet
- 46** Ata'mızı sevgi, saygı ve minnetle andık
- 50** Esen'den meclis temennileri
- 52** Çiçekçi: Enerjimizi ülkemiz için harcayalım
- 56** Sanayicinin gündemi sektörler ve ekonomi
- 62** Sanayiciye kriz ve borçlanma uyarıları
- 68** Siyasi atmosfer küresel ekonomiyi etkiliyor
- 71** Cari açık Eylül'de 1.7 milyar dolar
- 72** Sanayi üretiminde sert düşüş
- 74** Ağustos'ta işsizlik yüzde 11.3'e çıktı
- 76** Ekim'de ihracat yüzde 4.6 düştü
- 79** Temel ekonomik göstergeler

Kapak

Ege Bölgesi Sanayi Odası, "Türkiye'nin zenginliği, üretim gücüdür. Yatırım yapmayanlar kaybedecek" uyarısında bulundu.

MAHALL
BOMONTİİZMİR

YAŞAM | İS | ALIŞVERİS

MOBİLYALI
TESLİM

Stüdyo daireler Mudo imzasıyla
299.000 TL'den
başlayan fiyatlarla

mudo.concept

Ev ve yaşam için her şey...

TÜRKERLER

Halkapınar Mah. Şehitler Cad. 1558. Sokak No: 2
35170 Konak İZMİR

444 18 99

www.mahallbomontiizmir.com

GELECEĞİMİZİ KARARTMAYALIM

Bizler sanayiciler olarak, elbette ki önceliğimiz daha çok üretmek, daha fazla yatırım yaparak ülkemize döviz kazandırmak ve istihdam sağlamaktır. Ülkemizin her koşulunda, küresel ekonominin her çıkmazında yılmadan yolumuza devam ettik.

Bugün dolar rekorlar kırmakta, ihracat pazarlarımız daralmakta, istihdam kabiliyetimiz her geçen gün azalmaktadır. Her zaman ülkemizin dinamik yapısına güvenen biri olarak, bu verileri elbirliği ile düzeltereğimizden de hiçbir şüphem bulunmamaktadır.

Ancak, toplumun devlete olan güveni zedelenirse, bizi biz yapan değerlerimiz istismar edilmeye devam ederse, geleceğimizin teminatı olan çocuklarımız için vekillerimizin imza attığı utanç verici kararlar, telafi edilemez noktaya geliriz.

Bu güzel vatanın birer bireyleri olarak; son zamanlarda, toplumda yaşanan huzursuzluğu, gerginliği, mutsuzluğu görmezden gelmemiz mümkün değildir. Önce huzur, önce güven diyoruz. Geleceğini tehdit altında gören fertlerle bizler bırakınız ilk 10 büyük ekonomiyi yakalamayı, ilk 20 ekonominin de gerisine düşeriz.

Bakınız, FED Başkanından, devlet yönetimine kadar modern ve gelişmiş ekonomilerin idaresini üstlenen o kadınların yanında; bizim kadınlarımız bugün ülkemizde giyimlerinden, oturusharına kadar sorgulanmakta, toplu taşımalarda rahatsız edilmekte, şiddet görmekte ve hatta hamileler için toplum içine çıkmaması gibi akıl dışı önerilerde bulunmaktadır. Çok net bilinmelidir ki, hergeçen gün özgürlükleri kısıtlanan kadınlarla bizim 2023 hedeflerimiz hayalden öteye gitmeyecektir.

Yaşamaktan herkesin sonsuz mutluluk duyduğu güzel ülkemizde en çok övündüğümüz avantajımız genç nüfusumuz. Nüfusumuzun yüzde 24'ü 0-14 yaş aralığında. Yani bizi geleceğe taşıyacak olan nesil. Bu müthiş bir oran ve müthiş bir avantaj. Peki biz ne yapıyoruz? Her yıl

eğitim sistemini değiştirerek, arkadan gelen nesli geleceğe ne kadar hazırlayabiliyoruz? Dünya bugün Sanayi 4.0'ı hayata geçirirken, gençlerini bu sürece nitelikli bireyler olarak hazırlarken bizim bugün konuştuğumuz çok acı değil mi?

Özgür ve yaratıcı genç beyinlerin, ülkeleri sürükleyen buluşları karşısında bizim genç beyinlerimiz, ülkeyi tehdit eden teröre mi odaklansın? Her tür şiddete maruz kalan kadınlarımızın durumuna mı, oy verdiği vekillerin tecavüzü meşrulaştıran tavırlarına mı? Yoksa 'ülkem nereye gidiyor' noktasına mı odaklansın?

Yani, ülkemizde birşeyler yolunda gitmiyor ve her geçen gün daha kötüyü görmenin tedirginliği ile yorgun ve umutsuz gençler yetiştiriyoruz.

Jeopolitik avantajımız jeopolitik riske dönüştü. Genç nüfus avantajımızı neredeyse kendi çabalarımızla etkisizleştiriyoruz. Çocuk gelinlerle, geleceğimizi karartıyoruz. Kadınlarımızı hayattan uzaklaştırıyoruz. 7 bölgemizin kültürel zenginliğini, verimliliğini, insanını ayrıştıyoruz.

Biz istiyoruz ki; dili, dini, mezhebi, cinsiyeti ne olursa olsun sorgulanmadan, hep birlikte geçmişte olduğu gibi demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletinin gerekleri doğrultusunda huzur içinde yaşayabilelim, birlikte üretebilelim, birlikte zenginleşebilelim.

Huzurun olmadığı yerde ne dirlik, ne de birlik olur. Ne toprak ürün verir, ne de insan sevgiyle üretebilir. Huzurun olmadığı yerde, insanlığımızı kaybederiz.

Yanlış, kötüyü, şiddeti meşrulaştırarak toplumsal erozyona doğru giden bu ve benzer kararlara kendi adımıza dur diyoruz. Geleceğimizi karartmayın, karartılmasına da izin vermeyin.

Bu tür konuların bundan sonra ülkemiz gündeminde olmamasını ve çocuk istismarına yeltenenlerin de en ağır ceza ile cezalandırılmasını diliyorum.

Ender YORGANCILAR
Yönetim Kurulu Başkanı

Yürüyelim arkadaşlar

Yanınızda Akbank var

KOBİ'ler ihracat yapıyor, Türkiye kazanıyor.
Akbank, ülkenin dört bir yanında ihracatla büyümek isteyen herkese sonuna kadar destek oluyor. Haydi, yürüyelim arkadaşlar!

444 23 23

AKBANK

sizin için

EBSO'da gündem: Sanayi 4.0

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) dünyanın yeni sanayi devri olarak kabul edilen ve teknolojiye dayalı senkronize üretimi esas alan Sanayi 4.0 Zirvesi düzenledi. Toplantıda akıllı fabrikalar, dijital dönüşüm, sanayi 4.0'ın üniversite ve sanayi işbirliğinde yaratacağı fırsatlar masaya yatırıldı.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, EBSO'nun 'Sanayi 4.0' sürecini önemseydiğini belirterek, son 1.5 yıldır kesintisiz olarak bu konuyu işlediklerini ifade etti. Geçen yıl, 'Bilgi çağının ötesine hazırlanın', 'Uyum sağlayamayan kaybedecek' başlıklarıyla hazırladıkları kitapları yayınladıklarını belirten Yorgancılar, "Kitabımızda 'Uyum sağlayamayan kaybedecek' dedik. Çünkü dünyayı başka bir yöne sürüklemeye başlayan küresel krizden

bu yana, rekabet farklı bir şekle büründü. Varlığımızın devamı için üretim, üretimin sürdürülebilirliği için de şüphesiz ki bu rekabet ortamı ile baş edebilmemiz gerekmektedir. Ancak, bu mevcut geleneksel üretim yöntemlerimizle mümkün görünmemektedir" dedi.

Bugün dünyanın, Sanayi 4.0 ile farklı bir dil konuştuğunu, Türkiye'nin geleneksel üretim teknolojileri ve mevcut politikaları ile bir üst lige çıkmasının zorlaştığını ifade eden Yorgancılar, "Rekabet etmemiz her geçen gün zorlaştı. Daha da önemlisi, küresel rekabet sıralamasında en yüksek düzeyde yer alan ülkelere bakıldığında her birinin inovasyonu ciddi bir şekilde desteklediği ortaya çıkıyor. Söz konusu inovasyon, yaşamı kolaylaştırmak adına; akıllı şehirlerde, akıllı binalarda ve hatta akıllı buzdolaplarında, akıllı

bakımda bugünden kendini gösteriyor" dedi.

HER ALANDA İŞBİRLİĞİ ŞART

Sanayi 4.0'ın en önemli ayağının eğitim olduğunu belirten Ender Yorgancılar, sözlerini şöyle sürdürdü: "Sanayi 4.0'a ayak uydurmak istiyorsak öncesinde Eğitim 4.0 altyapısını kurmamız ve sanayi dönüşümünü bu kapsamda değerlendirmemiz gerektiğini her platformda ifade ediyorum. Genç nüfus avantajımızı doğru yönde kullanabilmemiz için bu süreci fırsata çevirmeliyiz. Bunun için de bu süreçte üç çok önemli sacayağını nasıl etkin işleteceğimiz çok ama çok önemli. İlki, bizim gibi odaların, sivil toplum örgütlerinin bu farkındalığı yaratmaktaki üstleneceği roldür. İkincisi, kuşkusuz sanayi kuruluşlarımızın, üniversitelerimizle birlikte

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, sanayi 4.0'ın haritasını anlattı. Yüksek teknoloji ve inovasyonda bulunduğu nokta itibarıyla Türkiye için kolay olmadığını söyleyen Yorgancılar, "Biz artık seyretmenin ötesine geçelim. Yani artık harekete geçelim" dedi.

TEB PATRON KART'LA ESNAFLARI
BİRBİRİNDEN ÖZEL AYRICALIKLAR BEKLİYOR.

PATRON'UN SÖZÜ HER YERDE GEÇER!

Restoranlarda
ekstra %10 bonus
kazanma,
Eşit Taksitli Kredi
ile ihtiyaçları
36 aya varan
taksitlerle ödeme,
Sezon Ödemeli
Kredi ile sektöre
özel ödemesiz
dönemler sunma,
Kredili Mevduat
Hesabı ile 7/24
nakit ihtiyacını
karşılatabilme,

Avans mil
programı ile
ücretsiz uçak bileti
alabilme,
Total
İstasyonlarından
anında ve sürekli
%5 indirim
kazanma,
Havalimanı
otoparklarında
%50 indirim
avantajı ve
lounge'ları
ücretsiz kullanma.

Bu avantajlardan faydalanmak için sizi de en yakın şubemize bekliyoruz.

Ayrıntılı bilgi için teb.com.tr

TEB

teb.com.tr / 444 0 832

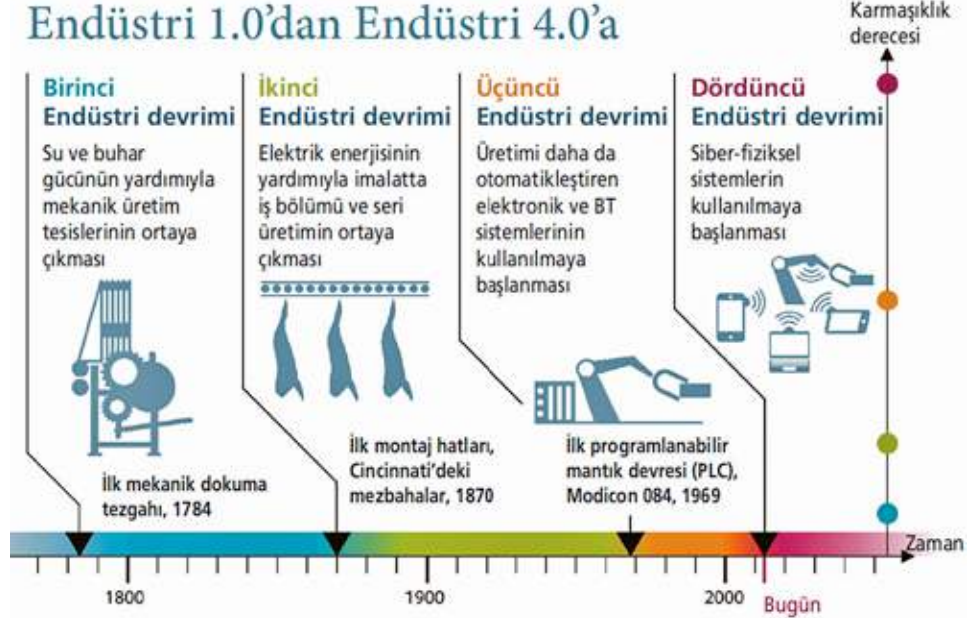
Kampanya ve ürün özelliklerinin kullanım şartlarında değişiklik yapma hakkı ve iptal etme hakkı Türk Ekonomi Bankası A.Ş.'dedir. Kampanya ve ürün özelliklerinin kullanım şartları ile ilgili detaylı bilgiye teb.com.tr internet sitesinden, 444 0 832 TEB Şirket Hattı ve TEB Şubeleri'nden ulaşabilirsiniz.

daha çok işbirliğini gerektiren bu sürece kendilerini hazırlamalarıdır. Üçüncü sacayağı ise Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın çizeceği yol haritasıdır. Bununla birlikte, şu gerçeği de göz ardı edemeyiz. Biz henüz yerli arabayı nasıl üretiriz konuşurken, Sanayi 4.0'ın liderliğini üstlenmiş olan ülkeler yakın gelecekte sürücüsüz arabaları piyasaya sürmeye hazırlanmaktadır.”

ARTIK SEYRETMEİNİN ÖTESİNE GEÇELİM

Nobel ödüllü yazar Bernard Shaw'ın insanları üçe ayırdığı “Bir şeyleri gerçekleştirenler, bir şeyleri seyredenler, gerçekleşen şeylere hayret edenler” sözünü hatırlatan Yorgancılar, “Biz istiyoruz ki, dünya ülkeleri bir şeyleri yaparken, biz artık seyretmenin ötesine geçelim. Yani artık harekete geçelim. Kuşkusuz, Türkiye gibi inovasyonda ve yüksek teknolojide geride kalan bir ülke için Sanayi 4.0'a uyum sağlamak hiç kolay olma-

Endüstri 1.0'dan Endüstri 4.0'a

yacaktır. Ancak, imkansız diyerek uzaktan bakmak ve sadece izlemek de bizi hiçbir yere götürmeyecektir. Değişim ve dönüşüm her zaman sancılıdır ama sizi hedeflerinize ulaştırır” diye konuştu.

ÜNİVERSİTE VE SANAYİ

Ender Yorgancılar, Sanayi 4.0 sürecinde eğitim altyapısının yeniden şekil-

lendirilerek nitelikli işgücü yetiştirilmesinin önemine dikkat çekerken, “Üretimi yapan robotlara o talimatı veren, veri transferini yapan yine insan. Mesleki ve teknik eğitimde Almanya ile Avusturya modellerini örnek almalıyız” dedi.

Ege Üniversitesi ile EBSO arasında makinelerin akıllı bakımını sağlayacak kare kodlu sistem hakkında

çalışmaların devam ettiğini söyleyen Ender Yorgancılar, “Ege Üniversitesi iş birliği ile başarılı sonuç aldığımızı takdirde bunu tüm Türkiye'ye açacağız. Akıllı bakım, Sanayi 4.0'ın unsurlarından bir tanesidir. Bunu başardığımız takdirde diğer faktörler de yerine getirilecektir. Bunu yerine getirmek için mutlaka iletişim içerisinde olmamız lazım” ifadelerini kullandı.

HER YÖNÜYLE SANAYİ 4.0

Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF Öğretim Üyesi Prof. Dr. Yaşar Uysal'ın moderatörlüğünü yaptığı organizasyonda Sanayi 4.0, akıllı fabrika örnekleri üzerine sunum gerçekleştiren Vestel Elektronik Genel Müdürü Sertaç Beller, üretim ve inovasyonun birbirleriyle entegre olduğunu söyledi. ABD, Almanya ve Çin'den müşteri hizmetlerini de kapsayan akıllı üretim teknikleri konusunda örnekler veren Beller, kar marjlarının düştüğü bir dönemde maliyetlere yüzde 36'lık katkının

DOĞASI GEREĞİ BENZERSİZ!

İzmir'in yükselen değeri *Gaziemir*'de;
üç tarafı ormanla çevrili **benzersiz doğası**, konumu,
konforu ve modern mimarisi ile rezidans yaşamının
standartlarını yeniden belirleyen
Aryom Koru, çok yakında yükseliyor.

Gelin, ayrıcalıklı yaşamın *en doğal halini* yerinde keşfedin.

GAZİEMİR'İN İÇİNDE
ALIŞILMIŞIN DIŞINDA!

ARYOM
KORU

www.aryomkoru.com | Bilgi İçin: 444 31 90

azımsanmayacağına dikkat çekti. Sertaç Beller, fiziksel dünya ile dijital dünya arasında faz farkı olmaması için Sanayi 4.0 sürecinin önemli olduğunu ifade etti. Şirket olarak tamamen Türk mühendislerle tasarım, yazılım ve otomasyon süreçlerini hayata geçirmeye başladıklarını bildiren Beller, “Yan sanayimiz ve tedarikçilerimizle birlikte entegrasyon sağlayabiliyoruz. İkinci aşamada yan sanayide proses geliştirmeye de katkılarımız olacak. Sanayi 4.0 ile belki ilk aşamada istihdam düşecek ama daha nitelikli iş gücüne dönüşecek. Büyük firmalar, yan sanayileri ve tedarikçileri de geliştirmek zorunda. KOBİ’ler bu şekilde sanayi 4.0 sürecine dahil olabilecek” dedi.

Festo Türkiye Satış Müdürü Tolga Kutlu, sanayi devrimleri arasındaki sürenin kısaldığına işaret etti. Ekonomik nedenlerle işgücü maliyeti daha düşük doğu ülkelerine kayan üretimin Sanayi 4.0 ile yeniden Avrupa’ya çekilmesinin hedeflendiğini ileri süren

Kutlu, şöyle konuştu:

“Dünyada bir dijital devrim yaşanıyor. Sanal market, internet bankacılığı gibi gelişmelerle en hızlı ve rakibini en fazla yakalayan ürünü çıkaranlar pazarda öne geçiyor. Endüstriyel tarafta da müşteriye özel ürünler yapılıyor, robot tekniği ile aynı üretim hattında aynı ürünün farklı versiyonları üretiliyor. Modüler sistemlerle düşük maliyetle üretim yapılabilir. Büyük veri analizi, dijital dönüşümün en önemli konularından biri haline geldi. Toplanan verilerin bir yerde toplanması gerekiyor. Bu nedenle bulut teknolojisi petrol kadar önemli olacak. Yazılım ve algoritma artacak, yeni meslekler gelişecek, çalışanlardan beklenen yetkinlikler değişecek. Biz de Sanayi 4.0’ı destekleyen ürünler yapıyoruz, eğitimler veriyoruz.”

YALIN ÜRETİM, ÖZGÜR ORTAM

Bosch Teknik Genel Müdürü İrfan Bayrak, herşeyin entegre, esnek ve birbiriyle bağlantılı olacağı

Ender Yorgancılar, Sanayi 4.0 sürecinde eğitim altyapısının yeniden şekillenilerek nitelikli teknik eleman yetiştirilmesinin önemine dikkat çekerken, Almanya ve Avusturya’yı örnek gösterdi.

dile getirirken, değişimlere ayak uydurmanın önemini vurguladı. Sanayi 4.0 için bütçe ve zaman kadar bilgi birikimi ihtiyacını da gündeme getiren Bayrak, “Önemli olan öğrenilebilen bir sistem yaratmak. Artık dijital kayıplar konuşuluyor. Kaynak yönetiminin, çalışanların dijital kaldıraçları var. SAP varken excel kullanmak kayıp. Dünyadaki 11 fabrikamızda 5 bin makine birbirine bağlı. En iyi proses, en iyi ürünle analizler yapılıyor, yüzde 25 verimlilik artışı sağlanıyor. Yalın üretim yapıyor, değer akışları ile çalışıp programlayabiliyorsanız Sanayi 4.0’ı gerçekleştire-

rebilirsiniz. Ama yeni bir liderlik anlayışı ile gereken özgürce çalışma ortamları sağlayamazsak bunu başaramayız. Çünkü özgür beyinlerin yaratıcılığı gelişir” dedi.

CDO Turkey İcra Kurulu Başkanı Bülent Kutlu, Almanya’nın yurt dışındaki üretim tesislerini kendine çekebilmek için Sanayi 4.0’a el attığını hatırlatan Kutlu, hızla bilgi toplumuna geçildiğini, 2030 yılında üretim döngüsünü 850 milyon insanın çevirmesinin öngördüğünü anlattı.

Dijital dönüşümün teknoloji yardımıyla iş dönüşümü olduğunu söyleyen Kutlu, bunun da dijital liderle gerçekleşeceğini savundu. Bülent Kutlu, dijital liderlerin mutlaka bilişim uzmanı olmasının gerekmediğine işaret edenken, “Dijital dönüşüm denilince akla müşteri gelmeli. Müşteriye yakın olan, örneğin pazarlama yöneticileri de CDO olabilir. Çünkü müşteri davranışlarını doğru analiz eder. KOBİ’ler için de mutlaka Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tara-

findan bir politika geliştirilmelidir” diye konuştu.

MÜŞTERİ DOSTU DİJİTAL DÖNÜŞÜM

Vira Stratejik Ortaklık kurucusu Senem Kılıç ise Sanayi 4.0 sürecinde yönetimin önemini ortaya koydu. Fütürist Alvin Toffler’in gündeme getirdiği yönetimde üçüncü dalga kavramını da Sanayi 4.0’a eklemek gerektiğini anlatan Kılıç, “Bir fabrikanın olduğu gibi bütün süreçlerini Sanayi 4.0’a nasıl geçirmiş diye incelemek yerine sektörünüzün direk değiştiği bir alan var mı, rakibinizin hangi noktalarda başladığını saptayabiliyor musunuz, bunları belirlemek daha mantıklı” dedi.

Senem Kılıç, dijital dünyanın otomotiv sektörüyle buluşmasında iyi örneklerin ortaya çıktığını hatırlatırken, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Sanayi 4.0’a geçerken dijital dönüşümün nasıl sağlanacağı konusunda iki önemli husus ortaya çıkıyor: Tedarik zinciri yönetimi ve üretimde kalite...

Bu iki konuyu, özellikle bu birimler ya da süreç etkileşiminde yakın değiştiği birimdekiler her yıl iyileştirecek bir odağa oturabilirse Sanayi 4.0 içerisinde herşey sizin süreçlerinizde istediğiniz sonuçları hızlı bir şekilde getiriyor olacak. Bunlardan en önemli üç tanesi; dinamik tahminleme, dinamik sipariş ve dinamik lojistik. Dinamik tahminlemeniz varsa, en sağlam bütçelemeyi siz yaparsınız. Dinamik sipariş demek müşterinin talebi oluşmaya yüz tuttuğu noktada sipariş geliştirebilecek bir yapı kurgulamaktır. Dinamik lojistikte iyi bir planlama, şirket içerisindeki lojistik maliyetlerine ciddi anlamda düşürücü bir etki sağlıyor. Özellikle tedarik zinciri ve üretimde kaliteyi yönetemeyen KOBİ’ler için sanayi 4.0 çok zordur. Bunların üçüne ulaştığımızda, ister KOBİ, ister büyük sanayi firmalarının optimal bütçe ve maksimum müşteri memnuniyeti karmasından geçtiğini görebilirsiniz.”

İş tanımlarının doğru

yapılması, insan kaynağının yetkinleştirilmesi, dijital süreç ölçümü ve analizi hususlarına da dikkat çeken Kılıç, “Eğer ölçme yapılmazsa, Sanayi 4.0 hayalleri süslemekten öteye gidemez. Bu kadar sürecin yönetimi sorunu da insan kaynaklarının temel konularından biri haline geldi. Teknolojinin içinde doğan Z kuşağının getireceği değişikliklere ve yeni üretim modellerine karşı herkesin esnek olması lazım. Değişiklik fiziksel süreçlerde ya da fiziksel olgularda oluşur, dönüşüm ise algıda olan bir değişimdir. Değişiklik süreçlerinizde ve teknolojiye, değişim insan kaynaklarında ve tedarikçi davranışlarında, dönüşüm ise müşteri algısında başladığında, Sanayi 4.0’ı da başlatmış olursunuz” dedi.

SANAYİDE DOKTORALI TEKNİK ELEMAN OLSUN

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Rektörü Prof. Dr. Mustafa Güden de, üniversite sanayi işbirliğindeki fırsatları ortaya koydu. Endüstri kültürünün değişmesinin herşeyi

değiştirdiğini, Güney Kore, Japonya ve Almanya’dan örneklerle anlatan Prof. Dr. Güden, Türkiye’nin de aynı disiplini sağlaması gerektiğini vurguladı.

ABD ve Avrupa’da iyi Ar-Ge’nin başarı oranının yüzde 5 olduğunu, bu noktadan bakıldığında Türkiye’nin Ar-Ge yapma yolunda ilerlediğini belirten Prof. Dr. Güden, “Doktoralı araştırmacılar Sanayi 4.0 içinde yer almalı. Asıl inovasyonu gerçekleştirecek kişiler bunlardır. Start-up’ların temeli de budur. Oysaki bunların çoğu üniversitelerde yer alıyor. Ar-Ge’cilerin sadece yüzde 40’ı Ar-Ge yapıyor. Doktoralı teknik eleman da Japonya’nın yanında olmak için 92 yıl lazım. Bu nedenle bizim sıradışı üniversitelere, devletin sıradışı fonladığı üniversitelere ihtiyacımız var. Bosch, Vestel gibi firmalarımız üniversitemizin bir bölümünü teknopark gibi kiralayabilmelidir. Onların geliştirdiği teknolojilere KOBİ’ler çok daha rahat ulaşabilirler” ifadelerini kullandı.

Küresel ekonomi ve ticarete son durum

Küresel ekonomideki önemli oyuncuların birisi olarak Türkiye ekonomisini küresel gelişmelerden bağımsız düşünmek mümkün değildir. Ancak, ekonomiler için en zararlı etkenlerden birisi belirsizliklerdir. Bu yüzden yapısal reformlar, bu belirsizlikleri asgari düzeye indirmesi, geleceğin daha net görülmesi anlamında önem arz etmektedir.

2008 küresel finans krizinden sonra dünya ekonomisinde taşlar yerinden oynamış, dünya ticaretinde önemli bir pozisyona sahip olan ülkeler teker teker ekonomik krize sürüklenmişlerdir. ABD’de başlayan bu kriz, lokomotif etkisiyle, zamanla Avrupa’ya ve Uzak Doğu ülkelerine sıçramış, Avrupa, Çin ve Japonya gibi Dünya ticaretinde önemli yeri olan ülkeler, bölgeler durgunluğa sürüklenirken, emtia fiyatlarının gerilemesi (zirveyi gördüğü 2014 yılı Haziran ayından itibaren varil başına 115 dolar seviyesinden, 50 dolar seviyelerine inen petrol fiyatları) neticesinde; emtia ihracatçısı olan Ortadoğu ülkeleri bütçe açığı sıkıntıları yaşamış, Brezilya, Rusya gibi gelişmekte olan ülkeler ise resesyon sürecine girmişlerdir. Bu gelişmeler bize dünya ekonomisinin uzunca bir süredir belirsizlik ortamında yönünü bulmaya çalıştığını göstermektedir. Ekonomik çalkantıların yanı sıra, dünyanın önemli coğrafyalarında siyasi ve sosyal değişimlerin yaşandığı çok önemli bir

Adnan Yıldırım
T.C. Ekonomi Bakanlığı
Bakan Başdanışmanı
(2014-15) Bakan Yardımcısı

dönemden de geçilmektedir. Tüm bu yaşanan gelişmelerin yakından takibi, milli politikamızın geliştirilmesi de büyük önem taşımaktadır. Örnek verecek olursak, en önemli ticaret ortağımız olan Avrupa Birliği’nde 2015 Mart ayında başlayan tahvil alımlarıyla beraber, bölge ülkelerinde bir canlanma olduğu görülse de, ekonomik aktivite istenen seviyelere gelememiştir. Deflasyon riski altında bulunan bölgenin, bu durumdan çıkmak için yeni tedbir paketlerine ihtiyacı olabilir. Ayrıca bölgede bir diğer önemli konu Birleşik Krallık’ın BREXIT (Avrupa Birliği’nden ayrılma) kararıdır. İngiltere, 23 Haziran 2016 tarihinde gerçekleşen BREXIT referandumunu sonucunda AB’den

çıkma yönünde oy kullanmıştır. Lizbon Anlaşması çerçevesinde tam olarak ayrılma sürecinin 2017 yılı bahar aylarında başlaması beklenmektedir. Bu ayrılma prosedürünün asgari 2 yıl sürmesi ise AB ekonomisinde ve İngiltere’de belirsizliği daha da artırmaktadır.

2015’te küresel piyasaları en çok meşgul eden konu ise, ABD Merkez Bankası FED’in faiz artırım zamanlamasıdır. Piyasalar 16 Aralık 2015’deki tek artış kararıyla bir miktar önünü görmüştür. 2016 yılı sonlarında ise, ABD’de beklenen seçim gerçekleşmiş ve Donald Trump Başkan seçilmiştir. Bu çerçevede, FED tarafından 2-3 Kasım 2016 tarihlerinde yapılan toplantı sonucunda, gösterge faiz oranı değiştirilmeyerek yüzde 0,25-0,50 aralığında sabit tutularak, enflasyon göstergeleri, küresel ekonomik ve finansal gelişmelerin yakından

TABLO 1

Bazı Ülke-Ülke Gruplarına İlişkin Büyüme Tahminleri (%)									
		Dünya	Türkiye	Avro Bölgesi	ABD	Brezilya	Rusya	Hindistan	ÇHC
IMF	2016	3,1	3,3	1,7	1,6	-3,3	-0,8	7,6	6,6
	2017	3,4	3,0	1,5	2,2	0,5	1,1	7,6	6,2
OECD	2016	2,9	3,9	1,5	1,4	-3,3	-1,7	7,4	6,5
	2017	3,2	3,7	1,4	2,1	-0,3	0,5	7,5	6,2
DB	2016	2,4	3,5	1,6	1,9	-4,0	-1,2	7,6	6,7
	2017	2,8	3,5	1,6	2,2	-0,2	1,4	7,7	6,5

Kaynak: IMF, OECD Interim Economic Outlook, Dünya Bankası Global Raporu

TABLO 2

Mal Ticaretine İlişkin Tahminler (%)						
	Yıllar	İhracat		İthalat		Dünya Ticaret Hacmi
		Gelişmiş Ekonomiler	Yükselen Ekonomiler	Gelişmiş Ekonomiler	Yükselen Ekonomiler	
IMF	2016	1,8	2,9	2,4	2,3	2,3
	2017	3,5	3,6	3,9	4,1	3,8
DTÖ	2016	2,1	1,2	2,6	0,4	1,7
	2017	1,7-2,9	1,9-3,4	1,7-2,9	1,8-3,1	1,8-3,1

Kaynak: IMF ve WTO Trade Statistics and Outlook

izleneceği belirtilse de, FED Başkanı Janet Yellen'in seçim sonrası ABD Kongresindeki sunumu ile 2016 yılsonuna doğru faiz artışı sinyalleri doların tüm para birimleri karşısında yükselmesine neden olmuştur. Ancak, beklentileri karşılamayan makroekonomik gelişmeler sebebiyle FED üyelerinden bazıları hala bu konuda temkinli davranılması gerektiğini belirtmektedir.

Gelişmekte olan ülkelere ilişkin olarak, BRICS ülkelerinden Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika ülkelerinin çok ciddi yapısal sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Kamu maliyesi ve dış denge gibi konularda BRICS'in geçirdiği sarsıntı, diğer gelişen ülkelere yönelik beklentilere de doğrudan zarar vermektedir. Bununla birlikte gelişen Asya ülkelerinden Endonezya, Malezya, Filipinler, Tayland, Vietnam ve Hindistan'ın büyüme performansı bu grupta yer alan ülkelerin büyüme tahminlerini olumlu yönde etkilemektedir.

Tüm bu gelişmelerin ışığında, küresel ekonomi 2015'te yüzde 3,2 oranında büyümüştür. Bölgesel bazda bakıldığında ise, Avro Bölgesi'nin yüzde 2, ABD ekonomisinin yüzde 2,6 oranında büyüdüğü, Çin Halk Cumhuriyeti'nin (ÇHC) yüzde 6,9 büyüyerek son 25 yılın en zayıf büyümesini gerçekleştirdiği. Rusya ekonomisinin yüzde 3,7 civarında daraldığı görülmektedir. Bütün bu olumsuz tabloya rağmen; ülkemiz 2015 yılında yüzde 4 büyüyerek Orta Vadeli Program'da belirtilen hedefini tutturmuş, 2016 yılı ilk çeyreğinde yüzde 4,7 gibi çok yüksek bir oranda büyüyen ekonomimiz ikinci çeyrekte de yüzde 3,1 büyümüştür. 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin uluslararası kuruluşların büyüme tahminleri ise Tablo 1'de yer almaktadır.

Ekonomik büyümede yaşanan sıkıntılar elbette küresel ticareti de olumsuz etkilemiş ve ticaret hacminin artış hızını sınırlandırmıştır. Özellikle gelişmekte olan ülkelerin para birimlerinin dolar karşısında değer kaybı yaşaması küresel ticaretin miktar bazında artmasına rağmen değer bazında azalmasına yol açmıştır. Bu sebeple, normal şartlar altında genel ekonomiden daha hızlı büyüyen küresel ticaret, 2015'te ekonomik büyümenin gerisinde kalmıştır. 2015 yılında miktar bazında toplam mal ticareti yüzde 2,7 oranında artış göstermiştir. 2016 yılında ise küresel ekonominin büyüme tahmini yüzde 3,1 iken IMF'e göre küresel ticaretin miktar bazında büyüme tahmini yüzde 2,3'dür. Ayrıca mevcut durumda yaşanan jeopolitik gelişmeler de küresel ticarete güveni azaltmakta ticaretin gelişimini engellemektedir. 2017 yılına baktığımızda ise küresel büyümenin toparlanması

beklenmektedir. Bununla birlikte, küresel ticarete ise ciddi bir toparlanma beklenmekte olup ticaretteki artış hızı yüzde 3,8 olarak tahmin edilmiştir. DTÖ tahminine göre, dünya ticaret hacmi 2016 ve 2017 yıllarında sırasıyla; yüzde 1,7 ve yüzde 1,8-3,1 oranında artacağı tahmin edilmektedir. (Tablo 2)

Küresel ticaret 2015 yılında değer bazında ise yüzde 13,2 azalarak 16,5 trilyon dolar olmuştur. 2016'nın ilk 8 ayında ise yüzde 4,4 oranında gerilemiştir. Küresel ticaretteki olumsuz tablo ülkemizin dış ticaretini 2015 yılında olumsuz etkilemiştir. 2015 yılında ihracatımız yüzde 8,7 gerileyerek 143,8 milyar dolar, ithalatımız ise yüzde 14,4 gerileyerek 207,2 milyar dolar olmuştur. 2015 yılında ihracatımızın düşüşünün nedenleri; avro/dolar paritesindeki düşüş, emtia fiyatlarındaki gerileme ve jeopolitik etkenler olarak değerlendirilebilir. 2015 yılında ihracatımız miktar bazında bir önceki yıla kıyasla yüzde 2 artış kaydetmiştir. Yani 2015'te daha fazla mal satmamıza rağmen, dolar kuru ve emtia fiyatı gelişmelerine bağlı olarak değer bazında ihracatımız azalmıştır. 2016 yılı dış ticaretimize bakacak olursak, 2016 yılının ilk 9 aylık döneminde gerek ihracat gerekse ithalat anlamında daha ufak çaplı bir gerileme görülmüştür. Geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 2,7 azalan ihracatımız 104,2 milyar dolara gelirken, ithalatımız ise yüzde 6,5 azalarak 146,3 milyar dolar olmuştur. 2016 yılında miktar bazında ihracatımızın 2015 yılının aynı dönemine kıyasla daha çok artış kaydettiğini görüyoruz. İhracat miktar endeksi ilk 8 ayda yüzde 4,3 oranında artış göstermiştir.

Sonuç olarak, küresel ekonomideki önemli oyuncuların birisi olarak Türkiye ekonomisini küresel gelişmelerden bağımsız düşünmek mümkün değildir, bu sebeple küresel ekonomide meydana gelen değişimleri takip etmek her zaman önemlidir. Ancak, ekonomiler için en zararlı etkenlerden birisi belirsizliklerdir. Bu yüzden yapısal reformlar, bu belirsizlikleri asgari düzeye indirmesi, geleceğin daha net görülmesi anlamında önem arz etmektedir. Kısa vadede yaşanan gelişmeler ise geçicidir. Dolayısıyla kısa vadede yaşanan gelişmelerden ziyade uzun vadeli perspektifle karar almak gereklidir.

Gökçüoğlu: Krizde yanımızda olan yatırımcılar kazanacak

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu, Türkiye'nin krizlerden hızla çıkan bir ülke olduğuna dikkat çekerek, krizli ortamlarda yatırımlarını sürdürenlerin kazançlı çıkacağını, 'bekle-gör' politikasını izleyen yatırımcıların ise kaybedeceğini söyledi. Gökçüoğlu, kendilerini 'stratejik ortak' olarak nitelendirenlerin ise krizde elini çekmemesi gerektiğini savundu.

1995 yılından bu yana Fortune 500 şirketlerinden start-up'lara kadar farklı sanayi dallarından ve ölçeklerden şirketlere danışmanlık hizmeti sunan Chicago merkezli CGN, Türk üreticilerini bilinçlendirmek ve küresel rekabeti hayatlarının bir parçası haline getirmek amacıyla geçtiğimiz yıl başlattığı Global Rekabet Zirveleri'nin ikincisini İzmir'de düzenledi.

ABD Ticaret Müsteşarlığı'nın katkıları ile gerçekleştirilen Dengeleri Değişen Dünyada Rekabeti Yakalamak konulu zirve, İzmir'in önde gelen şirketlerinin yönetim kurulu başkan ve CEO'larını stratejik verimlilik, sürdürülebilir karlılık ile operasyonel yatırım yönetimi konularının etrafında birleştirdi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Gökçüoğlu, "Türkiye'nin zenginliği, üretim gücüdür. Krizli ortamda yanımızda olanlar kazanacak" dedi.

YENİ ANLAŞMALAR İLİŞKİLERİ SAĞLAMLAŞTIRACAK

Swissotel Büyük Efes'teki zirvenin açılışında konuşan ABD Ticaret Ataşesi Shari Stout, Türkiye ve ABD'nin önemli partner ülkeler olduğunu belirtti, ABD'nin Türkiye'ye gerçekleştirdiği ihracatın 2015 yılından bu yana 200 milyon dolar arttığını ve Türk şirketlerinin ABD'ye yatırımlarının yaklaşık 1.2 milyar dolar olduğunu altını çizdi.

ABD'nin iki ülke arasındaki ilişkileri artırmak ve Türkiye'nin müttefik kalması için çalıştığını savunan Stout, "Ekonomi ve iş dünyasında olumlu örnekler var. Bu da iki ülke arasında ilişkilerde önemli rol oynuyor. İş dünyası ve sanayinin liderleri olarak ilişkileri derinleştirmek için önemli rol oynamaya

adaysınız. Biz de sizinle çalışmayı dört gözle bekliyoruz. Özel sektör bağları, ilişkileri derinleştirmektedir” dedi.

Amerikalı firmaların Türk firmalarını araştırdığını ve Türkiye'nin Ortadoğu ve Asya arasındaki HUB (aktarma merkezi) özelliğinin farkında olduklarını vurgulayan Stout, şöyle konuştu:

“İki ülke arasında gerçekleştirilecek yeni anlaşmalar iki ülke arasındaki ilişkileri sağlamlaştıracaktır. ABD’li firmalar iş yapmak konusunda isteklerini koruyorlar. Amerikalı firmalar piyasayı terk etmiyorlar, uzun vadede olacaklarını söylüyorlar. Bazı firmalar yatırım ve yatırım geliştirme planlarını erteliyor ve öteliyorlar. Darbe girişimlerinden sonra durumun belirlilik kazanması için ‘bekle-gör’ taktiğini uyguluyorlar. Türkiye, doğu ile batı arasında stratejik noktada bulunuyor ve dinamik bir nüfusu var. Ekonomisi büyümekte. Yeni İstanbul havaalanı gibi yatırımları ile devam eden stratejik yatırımlar Türkiye’deki fırsatların artarak devam ettiğinin göstergesi.”

REKABETTEN KAÇARSANIZ SİZİ YUTAR

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu da, 64 farklı sektörde üretim yapan İzmir’in Türkiye’de cari açık oranı en düşük şehirlerden biri olduğunu ve İzmir ekonomisinin günceli yakaladığı sürece yatırım almaya devam edeceğini belirtti. küresel rekabet ile ticari sınırların

Türkiye güçlü, ekonomi sağlam

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu, Türkiye'nin güçlü ve ekonomisi sağlam bir ülke olduğuna dikkat çekti.

ABD Büyükelçiliği Ekonomi Müsteşarlığı İkinci Katibi Marc Miller ve Ekonomi Danışmanı Ece Deliormanlı, Ege Bölgesi Sanayi Odası'na ziyaret ederek Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu ile bir araya geldi.

ABD ile Türkiye'nin dost ve stratejik ortak olduğunu vurgulayan Gökçüoğlu, her iki ülkenin karşılıklı ticaretinin yukarıya çekilmesi için ortak adımlar atılması gerektiğini söyledi. Gökçüoğlu, 2015 yılında ABD'ye 6.4 milyar dolarlık ihracat yapan Türkiye'nin ithalatının da 11.1 milyar dolar olduğunu hatırlatırken, yüzde 7 civarındaki düşüşe işaret etti. Türkiye'de dış ticaret açığı vermeyen İzmir'den ABD'ye 661 milyon dolar ihracat, 560 milyon dolar ithalat gerçekleştirildiğini belirten Gökçüoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

“İzmir’in 5 bin yılı aşkın ticaret kültürü var, sanayi yapısı çok güçlü. 64 farklı sanayi sektöründe üretim var. Bu açıdan Türkiye’de tek örnek. Örneğin Bursa otomotiv, Kayseri mobilya Denizli tekstil ağırlık ancak İzmir’de her sektörde üretim mevcut. Türkiye’nin en aydınlık şehri İzmir’de 8 üniversite,

10 OSB, 2 serbest bölge mevcut. Yatırımlar artık İstanbul’dan İzmir’e kaymaya başladı. EBSO olarak yatırımcılara yardımcı oluyoruz.”

15 Temmuz’daki darbe girişiminin sarsılmadığını vurgulayan Gökçüoğlu, “Türkiye’nin ekonomisi güçlüdür, yatırım için güvenlidir. Dinamiklerimiz üretim üzerinden sağlanıyor. Bu olaylar eskiden yaşansaydı dolar bir anda 3-5 kat artmış olurdu. Ancak yabancıların Türkiye’ye bakış açılarını değiştirmesi, dışarıdan olaylara bakmak yerine bizi yaşamaya lazım. Ülke içinde bazı sıkıntılarımız var ama bunlarla nasıl baş edilebileceğini biliyoruz. Yaşadığımız krizler başka ülkelerde olsaydı toparlanamazlardı. Yaşanan bu süreçler elbet atlatılacaktır. Kurallar tek taraflı değil ortak koyulmalıdır. ABD de bizim dost ve stratejik partner ülkemiz olarak tercihini yapmalıdır” dedi.

Marc Miller da, EBSO gibi ekonominin gelişmesine katkıda bulunan kurumlarla birlikte çalışmaktan memnunluk duyduklarını söyledi. Miller, “Bizler her iki ülke arasındaki ticareti nasıl geliştirebiliriz diye çalışmalar yapıyoruz. Sizlerden edindiğimiz bilgiler ve gördüğümüz kadarıyla İzmir, Türkiye’nin çizdiği resimden farklı bir duruş sergiliyor” diye konuştu.

ortadan kalktığını, küresel krizden bu yana rekabetin farklı bir şekile büründüğünü anlatan Gökçüoğlu, üretimin sürdürülmesi için

rekabet ile baş edilebilmesi gerektiğini vurguladı. Gökçüoğlu, “İşini farklı yapmak yeni ve farklı ürün ortaya koymak yeni dünyanın

gerekliliği haline gelmiştir. Sanayici olarak yeni dünya düzeninin doğru okunması gerekir. Rekabetle mücadele ederseniz sizi ısıtır,

kaçarsanız yutar” dedi.

Türkiye’nin küresel rekabet listesinde 45’ten 51’nci sıraya gerilediğini ifade eden Gökçüoğlu şöyle devam etti:

“Türkiye’yi aşağıya iten nedenler arasında güvenlik, eğitim kalitesi ve şirketlerin Ar-Ge harcamalarında Ar-Ge’de ivme kazandığı gerçek ama çok geç kalındığı da ayrı bir gerçek. Sanayi 4.0 konuşulmaya başlandı. Önceki devrimleri atladık şimdi 4.0’ı konuşuyoruz. Bunun için ülkenin verdiği destek ile gerideyiz. Eğitim sistemini buna uygun olarak yeniden ele almamız gerekmektedir. Eğitimin desteklemediği sanayi, hiçbir zaman sanayi 4.0’ı yakalayamaz.”

YANIMIZDA OLUN

Türkiye’de ‘bekle-gör’ politikasına giren ABD’li firmalar olduğu söylemine sert tepki gösteren İbrahim Gökçüoğlu, “Bugünlerde Irak ile yaşanan konu ile

ayrı noktalara bakmaya başladık. Bakış açısı farklılığı olabilir ama aynı masadan aynı bakış açısı ile kalkmıyoruz. Türkiye’de bekle-gör politikasına geçen yatırımcılar kaybedecek. Krizli ortamlarda yanımızda olan yatırımcılar kazanacak. Eğer stratejik ortak ise, krizde ülkemizden elini eteğini çekmeyecek” diye konuştu.

Bergama OSB’ye rüzgar türbini için kanat yatırımı yapan Danimarka kökenli LM firmasını örnek gösteren Gökçüoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bu siyasi ortamda 40 milyon euroluk yatırımı yaptı. Ticarete siyasi duruma bakarak ertelediğiniz zaman kaçırsınız. General Elektrik firması Bergama’daki firmayı satın aldı, yatırım durmadı. ‘Bekle-gör’ü yapan firmalara kendimizi tanıtmalıyız. Türkiye’nin üretim gücü zenginliktir. Türkiye kaliteli üretim yapan kendisine güvenen sanayiciler ile dolu. Bugün duraksama yaşarsanız ama işin altından kalkarsınız. Dolayısıyla rekabet ortamında iki seçeneği-

miz var; ya yok olacağız, ya var olacağız. Biz kendimizi yenileyerek var olmaya devam edeceğiz. Belki Sanayi 4.0’ı yakalayamayabiliriz. Ancak günceli yakalayacak ve güçlü olarak çıkacağız. 2001’de kriz yaşadık, çıktık. 2008’de küresel ekonomide yaşanan krizi atlattık, Avrupa hala çıkmadı. Türkiye’de alışılan şeylerdir, geçecektir. Ümit kırmaya gerek yok.”

ÜRETMEK AVANTAJIMIZ

CGN Global Avrupa Başkanı Kayra Kakıcıoğlu ise, uluslararası işadamlarının Türkiye ve Ege Bölgesi’ni nasıl gördüğünü anlamak ve bilgi paylaşımını sağlamak üzere bu toplantıyı gerçekleştirdiklerini söyledi.

İzmir’de 50 kişilik küçük bir grubu davet etmekte amaçlarının bilgi paylaşımını daha etkin gerçekleştirmek olduğunu söyleyen Kakıcıoğlu, “Çok farklı ülkelerde buldum. Ancak Türkiye’de üretim alanında gördüğüm manzaryı oralarda görmüyorum. Türkiye’de çalışanlar bunu

iyi yapmak istiyor ve canı gönülden emek harcıyor. Bu bizim avantajımız. Global rekabet alanında strateji kuramamak ve bunun en alta kadar inmesini sağlayamamak bizim en önemli dezavantajımız. Türkiye özellikle iyi nitelikli ve iyi mühendislik için iyi ve kuvvetli altyapısı var. Bu mühendislik altyapısına sahip olan gençleri dış pazarlarda deneyim sağlamlarını hedefliyoruz” diye konuştu.

PROFESYONELLERİN BAKIŞI

CGN ile Global Rekabet Zirvesi 2’de Turkishtime Dergisi Genel Yayın Yönetmeni Barış Soydan’ın moderatörlüğünde gerçekleştirilen “Dengeleri Değişen Dünyada Rekabeti Yakalamak” paneline ise Alışan Lojistik Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Damla Alışan, CMS Jant Sanayii A.Ş. İcra Kurulu Başkanı Dr. Ünal Koçaman, Mercan Makina CEO’su Ergun Uyar ve CGN Global Avrupa Başkanı Kayra Kakıcıoğlu konuk konuşmacı olarak katıldılar.

Türkiye’nin içinde bulunduğu makroekonomik koşulları değerlendiren konuşmacılar, kendi faaliyet gösterdikleri sektörlerin mikro analizini yaparak dünyada yükselen trendleri ve kalite ile standarttan ödün vermeden operasyonel verimliliğin nasıl artırılabilirliğini tartıştılar. Asya ve Afrika pazarlarındaki artan yatırım fırsatları, Endüstri 4.0’ı oluşturan teknolojiler ve bu yeni teknolojilere uyum sağlayacak insan kaynağının temini de panelde konuşulan konular arasında yer aldı.

Değer katan lojistik çözümler için “durmadan” çalışıyoruz!

Manisa'da 15.000m² depolama alanına ve 12 metre tavan yüksekliğine sahip yeni lojistik terminalimizde, Antrepo ve serbest depo faaliyetlerini aynı çatı altında hizmete sunuyoruz.

Siz isteyin... Biz yapalım...

Daha fazla bilgi ve iletişim için;
manisalojistik@schenkerarkas.com.tr
Telefon: 0 236 214 0326

Şimşek: Yatırımlar düşük faize rağmen zayıf

Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, Türkiye'nin şu anda içinden belirsizlikleri aradan çıkartması durumunda tekrar yüzde 5 büyüme patikasına oturabileceğini bildirdi. Şimşek ayrıca, dünya genelinde düşük faize rağmen yatırımlar zayıf seyrettiğini, Türkiye'de de yatırımların en yavaş arttığı dönemin yaşandığını söyledi.

Şimşek, "Türkiye Ekonomisi ve Güncel Gelişmeler" konulu toplantıda yaptığı konuşmada, küresel kriz sonrasında inanılmaz bir parasal genişleme olduğuna işaret ederek, dünyada paranın hem ucuz, hem de bol olduğunu söyledi.

Dünyanın borçlu olduğunu belirten Şimşek, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) ülkelerinde devletlerin ortalama milli gelirlerinin yüzde 116'sı kadar borçlandığını dile getirdi.

Şimşek, toplam borcun dünya ekonomisinin yüzde 225'i kadar olduğuna dikkati çekerek, "Yani dünya ekonomisinin toplamı 100 lira ise, 225 liralık borç birikmiş. Borçları düşük faiz, düşük enflasyon ve düşük kar marjı döneminde ifa etmek zordur" dedi.

Bu paraları ödeyebilmek için büyüme ve satışın yüksek olması gerektiğinin altını çizen Şimşek, normalde gelişmiş ülkeler büyümede zorlandığı zaman, gelişmekte olan ülkelere

paranın akmasının bekleneceğini ama bunun tam tersinin olduğundan bahsederek, "Bizim gibi ülkelerden para çıkışı var. Geçen yıl gelişmekte olan ülkelere 739 milyar dolar para çıkışı olmuş. Bu sene öngörülen rakam 373 milyar dolar. Azalmış ama yine de büyük

bir çıkış var. Tahminlere göre bu, gelecek sene de devam edecek, gelişmekte olan ülkelere 205 milyar dolarlık para çıkışı öngörülmüyor" şeklinde konuştu.

Şimşek, bu sorunların temelinde güven olduğunu, çözmek için de reform yapmak gerektiğini ifade etti.

YATIRIMLAR DÜŞÜK FAİZE RAĞMEN ZAYIF

Başbakan Yardımcısı Şimşek, dünya ölçeğinde yatırımların düşük faizlere rağmen son derece zayıf olduğunu söyledi.

Burada çözümün reformlar olduğuna dikkati çeken Şimşek, ancak siyasi konjonktürden dolayı, merkez sağ ve merkez solun zemin kaybettiğini, aşırı sağ ve aşırı solun zemin kazandığını dile getirdi.

Şimşek, bu noktada popülizmin korumacılığı beraberinde getirdiğini ve reform yapmayı zorlaştırdığının altını çizdi.

Türkiye'nin resminin bu resimden bağımsız düşünülmemesi gerektiğini vurgulayan Şimşek, "Türkiye, küresel ölçekte yaşanan sıkıntıların bir çoğunun neredeyse merkezinde. Göç dediğiniz zaman akla Türkiye geliyor. Dünyada en çok mülteci

barındıran ülke Türkiye. Terör desenez, dünyanın bütün terör örgütleri bize musallat olmuş durumda. PKK, DEAŞ, FETÖ, resim ortada... Jeopolitik gerginlik anlamında desenez, yakın çevremizde çok ciddi sorunlar var. Hatta bir çok devlet, devlet olma vasfını kaybetmiş. Uzun vadeli baktığınız zaman, bugünün psikolojisiyle yapılan projeksiyonlar, küresel ekonominin yavaşlamaya devam edeceği yönünde. Yatırımların en yavaş arttığı dönem bu dönem" şeklinde konuştu.

Şimşek, 2015 yılında dünyanın reform yapmada sınıfta kaldığını, en çok reformun yapılması gereken dönemde reformların hızında bir yavaşlamanın söz konusu olduğunu ifade etti.

TURİZMDE ŞOK YAŞANMASAYDI...

Mehmet Şimşek, Türkiye'nin yavaş da olsa 27 çeyrektir kesintisiz büyüdüğünü, küresel kriz öncesinde de kesintisiz 27 çeyrek büyüdüğünü söyledi. Bunun Türkiye ekonomisinin dayanıklı olduğunu gösterdiğini belirten Şimşek, 2002 yılı 100 olarak alınırsa Türkiye'nin reel olarak 100'den 215'e çıktığını aktararak, "Yani 1 kattan fazla büyümüş" dedi.

Şimşek, aynı dönemde Çin, Hindistan hariç gelişmekte olan ülkelerin 100'den 200'e, dünya ekonomisinin 100'den 190'a, Avrupa'nın ise 100'den 127'ye çıktığını dile getirdi. Bu dönemde Türkiye'nin Avrupa ile arasını 20 puan kapattığını vurgulayan Şimşek, Türkiye'nin kişi başı

Ağbal: Problemin farkındayız, ekonomi yavaşlıyor

Maliye Bakanı Naci Ağbal, ekonominin yavaşladığının farkında olduklarını ve hükümet olarak para politikası dahil tüm enstrümanları kullandıklarını belirterek, bakanlığının bazı vergi adımları üzerinde çalıştığını, mali disiplini dikkate alarak geçici vergi indirimlerinin yapılabileceğini söyledi.

Reuters ile yaptığı söyleşide Ağbal, büyüme tahmininin bu yıl için yüzde 3.2'ye revize edildiğini belirterek, "Problemin farkındayız, ekonomi yavaşlıyor. Hükümet olarak aralarında para politikası, makroihtiyati tedbirler ve mali politikaların da bulunduğu ihtimal dahilindeki tüm enstrümanları kullanmaya çalışıyoruz. Ekonomiye hız kazandırmak için ek önlemler de almaya devam edeceğiz" dedi.

"Maliye Bakanlığı olarak bazı vergi adımları üzerinde çalışıyoruz, eğer mümkün olursa geçici vergi indirimleri yapılabilir ancak aynı zamanda mali disiplini de dikkate alarak hareket et-

mek zorundayız" diyen Ağbal, "Şu anda teknik kadro konu üzerinde çalışıyor. Taslak çalışmayı tamamladığımız zaman Bakanlar Kurulu'na sunacağız" diye konuştu.

Ağbal, bu yıl için hükümetin resmi büyüme tahmininin yüzde 3.2 olduğunu, üçüncü çeyrek verilerinin çok iyi gelmediğini ancak hükümet olarak aldıkları önlemlerle büyümeye hız kazandırmaya çalıştıklarını kaydetti.

Ağbal buna örnek olarak, bankacılık sektöründe, kredi sisteminde, bireysel kredi kartları alanında atılan adımlar ile 150 metrekaresinin üzerindeki konut alımındaki KDV'nin yüzde 18'den yüzde 8'e indirilmesini gösterdi.

Büyümenin en önemli öncü göstergelerinden sanayi üretimi eksik işgünü sayısı ve ekonomideki yavaşlamaya paralel üçüncü çeyrekte yüzde 3.2 daralmış verinin ardından ekonominin bu dönemde daralma ihtimali gündeme gelmişti.

milli gelirden Avrupa'nın 3'te biri iken, şimdi yüzde 50'sinden fazlasına ulaştığını ifade etti.

Mehmet Şimşek, dolar/TL çok oynak olduğu için kişi başına milli gelirden 2008 sonrasında bir zemin kazanılmamış gibi görüldüğünü, ama satın alma gücü paritesine göre 8-9 bin dolardan 20 bin dolara çıktığı bilgisini verdi.

"Büyüme bu sene biraz yavaş, biz yüzde 3 civarında bir büyüme tahmin ettik. Nispeten düşük büyüme." diyen Şimşek, bunun sebeplerinden birisinin

turizm olduğuna değinecek, "Turizm, Türkiye için önemli bir faaliyet alanı. Gerek DEAŞ terör örgütü, gerek FETÖ'nün darbe girişimi, gerekse bölücü terör örgütü PKK'nın saldırıları nedeniyle Türkiye turizmde çok zemin kaybetti. Bu da aslında büyümeyi 1-2 puan aşağı çekti.

Yani büyüme varsayalım ki bu sene, basitleştiriyorum, yani yüzde 4,5 öngörmüştük, turizmdeki bu şok yaşanmasaydı yüzde 3 yerine yüzde 4'ün üzerinde büyüyecektik" diye konuştu.

ÜST GELİR GRUBUNA RAMAK KALDI

Başbakan Yardımcısı Şimşek, normalde tarımın milli gelirin büyümesine yüzde 0,3 puan katkı verdiğini anımsatarak, geçen sene bu oranın yüzde 0,6 olduğunu hatırlattı ve "Fakat bu sene sifra yakın bir katkı veriyor. Dolayısıyla bu yıl tarım da aşağı çekmiş" dedi.

Bu sene büyümede geçici olarak bir sıkıntı ile karşı karşıya olunduğunu anlatan Şimşek, eğer turizm toparlanırsa, tarımda da iyileşme olacağı varsayıl-

cak olursa Türkiye'nin bu geçici süreçten güçlenerek çıkacağını dile getirdi.

Şimşek, büyüme ile orantılı olarak işsizlikte göreceli artış olduğunu, enflasyonda hedeflerin tutturulacağını, ancak dünyaya göre bir miktar yüksek olduğunu kaydetti. Türkiye'nin en temel sorununun tasarruf açığı olduğunu anımsatan Şimşek, tasarrufların özel sektörde azaldığını, kamuda ise arttığını söyledi. Şimşek, bu sene turizmde şoka uğramasaydı yüzde 3 civarında bir cari açığa inme ihtimalinin olduğunu ifade ederek, sözlerine şöyle devam etti:

“Bankacılık sektörü beklentilerin esas olduğu bir sektör. Genelde aktif kalitesi önemlidir. Verilen kredilerin ne kadar batıyor, takibe düşüyor anlamında... Birçok şok yaşamamıza rağmen bu oran hala makul düzeyde. Sermaye yapısı hala nispeten güçlü. Kamu maliyesi de iyi gidiyor. Bu sene genel devlet açığı yükselecek. Geçen sene aşağı yukarı sıfır açık verdik. Amacımız büyümeyi tekrar yüksek bir patikaya oturtmak, enflasyonu düşük düzeye çekmek, cari açığı azaltmak, rekabet gücü, istihdam ve verimliliği artırmak. Eğer orta vadeli perspektifle hazırladığımız reformları güçlü ve hızlı bir şekilde devreye sokabilirsek Türkiye'nin şu anda içinden geçtiği yakın coğrafya ve iç siyaset ile ilişkili bir takım belirsizlikleri aradan çıkartabilirsek Türkiye aslında tekrar yüzde 5 büyüme patikasına çıkabilir. Bu iddialı bir şey ama reformların yapılabilirliğini varsayıyor.”

Erdoğan: Türkiye, yatırımcısını mahcup etmez

Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Türkiye, kendisine inanan, güvenen, yatırım yapan kimseyi mahcup etmedi, mahcup etmez” dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Tuzla-Sedef Tersanesi'nde gemi uğurlama töreninde yaptığı konuşmada, “Türkiye, kendisine inanan, güvenen, yatırım yapan kimseyi mahcup etmedi, mahcup etmez. Uluslararası yatırımcıların önemli

bölümü, bu gerçeği gördükleri için ülkemize yaptıkları yatırımları artırarak sürdürüyor” ifadelerini kullandı.

Erdoğan, “Terör örgütlerinin eylemleri, sadece eylem yapılan yerde, anda etkisini hissettirir. Onun dışında üzüntümüzü, öfkemizi arttırır ama işlerimizi asla etkilemez. Gece darbe girişimi de olsa ertesi sabah ülkede her şey tıkır tıkır işlemeye devam eder” dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerine şöyle devam etti: “Türkiye, kendisine inanan, güvenen, yatırım yapan kimseyi mahcup etmedi, mahcup etmez. Uluslararası yatırımcıların önemli bölümü, bu gerçeği gördükleri için ülkemize yaptıkları yatırımları artırarak sürdürüyor.”

İŞADAMLARIMIZA GÜVENİYORUM

“Uluslararası yatırımcıların güvendiği

Türkiye’de refah artışının kalıcı olarak sağlanması, rekabet gücünün artırılması, katma değer zincirinde yukarıya çıkılması, dış tasarruf bağımlılığın azaltılması isteniyorsa reform yapması gerektiğini anlatan Şimşek, aslında Türkiye’nin önemli bir başarı ortaya koyduğunu,

üst gelir grubuna ramak kaldığını, Türkiye’nin bu reform çabalarıyla bunu başarabileceğini söyledi.

Şimşek, KOBİ’lerin finansmana erişiminin önemine işaret ederek, “KOBİ’ler ülke ekonomisinin her göstergesi açısından yüzde 55-60’ından daha yüksek noktadayken kredi

Türkiye’ye kendi iş adamlarımızın dört elle sarılması, yatırımlarını erteleme noktasında, böyle bir yanlışlaşma düşmesi sadece onlara kaybettirir” diyen Erdoğan, “Gelin yatırımlarınızı hızlandırın. Ben ülkeme ve milletime nasıl güveniyorsam iş

adamlarımıza da aynı şekilde güveniyorum” diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Bizim farkımız; işte bu şekilde her biri tek başına başka bir ülkeyi dizleri üzerine çöktürmeye yetecek sorunlarla yine uygulandığı her ülkeyi abat edecek projelerin üstesinden aynı anda gelebiliyor olmamızdır” ifadelerini kullandı.

Türkiye’nin en büyük sorununun kendini doğru bir şekilde anlatamaması olduğu belirten Erdoğan, şunları söyledi: “Bunun asıl sebebi Türkiye’nin sahip olduğu benzersiz özelliklerdir. Dünyada başka hangi ülkede bunca sorunla, böyle büyük bir ekonomik güç aynı anda var olabilir, doğrusu bunu pek de bilemiyorum. Bu durum uzaktan bakıldığında görülen Türkiye manzarası ile ülkemizin hakiki durumunun çok keskin şekilde farklılaşmasına yol açıyor.”

hacmi yüzde 26. Niye? Gayrimenkul ve taşitlar üzerinden rehin, teminat sistemi olduğu için KOBİ’lerin krediye erişimi böyle olmuş. Bundan sonra KOBİ’lerin başka şirketlerden alacakları da makine teçhizatı da krediye erişimde rehin statüsünde kabul edilecek” diye konuştu.

SANAYİNİN

GLOBAL ÖLÇEKTE ÜRETİM VE MARKALAŞMASINDA

İLK ÇÖZÜM ORTAĞI

ARAŞTIRMA • GELİŞTİRME • BELGELENDİRME • EĞİTİM • BİLGİLENDİRME

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

www.ebso.org.tr

Yüzde 5 büyüme için 'Yıldırım' mesaj

Başbakan Binali Yıldırım, Türk ekonomisinin büyüme hızının yeniden yüzde 5 seviyesine çıkmasını hedeflediklerini belirterek, bankacıları reel sektöre destek vermeye çağırdı. Başbakan Yıldırım, banka yöneticileriyle yaptığı toplantıda, "Üretimi, yatırımı, ihracatı, istihdamı kısaca kalkınmayı desteklemek amacıyla başta KOBİ'ler ve esnaf olmak

üzere müşterilerinize destek olun, finansman imkanlarına ulaşmalarına yardımcı olun, çarşı pazara yakın durun, teminatlandırmada makul davranın, kredi vermeye, ekonomik faaliyeti desteklemeye devam edin" mesajı verdi.

Başbakanlık kaynaklarından alınan bilgiye göre Yıldırım, Türkiye Bankalar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Aydın başkanlığında

banka yöneticileri heyetini Çankaya Köşkü'nde kabul etti. Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli'nin de hazır bulunduğu toplantıda bankacılık sektörü geniş bir katılımı temsil edilirken, sektöre ilişkin konular değerlendirildi.

Türkiye Bankalar Birliği yetkilileri, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Başbakan Yıldırım'ın

cesur liderliği ve milletin karakterli duruşu sayesinde 15 Temmuz hain darbe girişiminin başarısız hale getirildiğini belirterek, Yıldırım'a teşekkür etti.

Banka yöneticileri, demokrasiye, hukukun üstünlüğüne ve piyasa mekanizmasına dayanan güçlü bir devlet ve ekonomi geleneği olan Türkiye'nin, küresel ve jeopolitik her türlü zorlukların üstesinden gelecek kaynaklara, tecrübeye ve yönetime sahip olduğunu vurguladı.

Küresel ekonomide büyümenin yavaşlamasına ve ticaret hacminin daralmasına rağmen Türkiye'nin kalkınmasını sürdürdüğünü, bunda istikrarı ve büyümeyi gözeterek ekonomi politikası yaklaşımının önemli rol oynadığına dikkati çeken banka yöneticileri, büyümenin hızlandırılmasına daha fazla katkı sağlamak için

Başbakan Yıldırım: Kalkınmayı desteklemek amacıyla müşterilerinize destek, finansman imkanlarına ulaşmalarına yardımcı olun, çarşı pazara yakın durun, teminatlandırmada makul davranın, kredi vermeye, ekonomik faaliyeti desteklemeye devam edin.

sorumluluklarının bilincinde olarak çalışmaya devam edeceklerini söyledi.

Bankacılık sektörünün büyümeye daha fazla destek olması için sektörün işleyişini ilgilendiren düzenlemeler yapılmasını beklediklerini aktaran banka yöneticileri, bu konudaki değişiklik önerilerini, iletişimin her zamankinden daha önemli olduğu hususuna da işaret ederek Yıldırım'a sundu.

HÜKÜMETİMİZ GEREGİNİ YAPIYOR

Talepleri ve önerileri dinleyen Başbakan Yıldırım, "Hükümetimiz, ülkemiz için doğru olan, gerekli olan ne varsa yapıyor, yapmaya devam edecektir merak etmeyin. Siz, ülkemizin geleceğine inanmaya, yatırım yapmaya, yatırım yapanları finanse etmeye devam edin, ekonomiyi daha canlı tutun" diye

konuştu.

Yıldırım, Türkiye ekonomisinin güçlü, makro dengelerin sağlam, siyasi istikrarın kalıcı ve bankacılık sektörünün sağlıklı olduğunu belirterek, hain darbe girişimi sonrasında piyasaların kısa sürede toparlanması konusunda gerekli hassasiyeti ve çabayı gösteren bankacılık sektörüne teşekkür etti.

Türkiye'nin hak etmediği çok yönlü emelleri olan negatif bir algı operasyonunun tersine çevrilmesinde ülkesini ve milletini seven herkese sorumluluk ve görev düştüğünü, beklentileri iyileştirmenin en etkin yolunun korkuyu korkutmak olduğunu dile getiren Yıldırım, kesintisiz ve daha yüksek hızda büyümenin gerekliliğini vurguladı.

EKONOMİK FAALİYETİ DESTEKLEMeye DEVAM EDİN

Büyüme ve kalkınmanın artarak sürdürülmesi için konuya taraf her kesim ve sektör ile iletişimin esas olduğu gerçeğinden hareketle bankacılık sektörüne de çok önemli görevler düştüğünü anlatan Yıldırım, şöyle konuştu:

"Memleketin bankalara ve finans kesimine şimdi daha fazla ihtiyacı var. Bankaların büyümesinin ve sağlıklı çalışmasının ön şartı da ekonominin büyümesidir. Üretimi, yatırımı, ihracatı, istihdamı kısaca kalkınmayı desteklemek amacıyla başta KOBİ'ler ve esnaf olmak üzere müşterilerinize destek olun, finansman imkanlarına ulaşmalarına yardımcı olun, çarşı pazara yakın durun, teminatlandırmada makul davranın, kredi ver-

Ertem: KOBİ kredilerinde daha cesur döneme giriyoruz

Faiz indirimi konusundaki iradenin devam edeceğini belirten Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Cemil Ertem, "Kamu bankalarının KOBİ kredilerinde daha cesur olacağı bir döneme giriyoruz" dedi.

Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Ertem, ekonomi gündemine ilişkin önemli açıklamalarda bulundu. Bankaların faiz indirimine değinen Ertem, "Kredi verme iştahını artırmak için önlemler alınıyor. Bankalar TCMB'nin hamlelerini ciddi reflexler gösteriyorlar. Bankacılıkta faiz indirimi konusundaki iradenin devam edeceğini düşünüyorum" ifadelerini kullandı.

Ertem, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın faizlerin düşmesi ve bunların yeni yatırımlara yol açması konusunu yakından takip ettiğini söyledi.

Kamu bankalarının sektörde öncü rol oynayacağını söyleyen Ertem, "Hazine, kamu bankalarının öncü olması doğrultusunda çalışma yapıyor, sektöre olumlu günlerde yansiyacaktır. Kamu bankaları karlılığı ve rekabeti ön planda tutmak yerine Türkiye'yi öne çıkaran bir anlayışı benimseyeceklerdir. Kamu bankalarının KOBİ kredilerinde daha cesur olacağı bir döneme giriyoruz. Nakit sıkışıklığı hızlı bir şekilde azalacaktır" diye konuştu.

İHRACATIMIZ PAZAR KAYBEDİYOR

Cemil Ertem, "Kurdan dolayı yatırımların yapılamaması nedeniyle ihracatımız pazar kaybediyor. Büyüme ivmesinin hükümetin alacağı önlemlerle yukarı çıkmasını bekliyoruz" dedi ve ekledi: "Yeni bir büyüme hamlesi ortaya çıkarmamız gerekiyor."

meye, ekonomik faaliyeti desteklemeye devam edin."

BÜYÜME HIZI

Binali Yıldırım, üretim ve yatırım yaparak ülke ekonomisine katkı sağlayan tüm kesimleri sonuna kadar destekleyeceklerini, yüzde 3-4 düzeyindeki büyüme hızını yeterli bulmadıklarını, büyüme hızlandırarak

her türlü önlemi almaya devam edeceklerini belirtti.

Büyüme hızının yeniden yüzde 5 düzeyine çıkmasını sağlayacaklarını vurgulayan Yıldırım, yöneticilere "2017 yılı çok daha iyi olacak, daha güçlü olacağız, riskleri gözetirken fırsatları ıskalamayın, büyüme trenini kaçırmayın" tavsiyesinde bulundu.

Dünya Bankası'ndan Türkiye'ye büyüme önerisi

Dünya Bankası Başkan Yardımcısı Cyrill Muller, Türkiye ekonomisinin çok sağlam bir şekilde büyüdüğünü ve dünyada en hızlı büyüyen ekonomiler arasında yer aldığını belirterek, “Bu performansını yükselterek sürdürebilmesi için eğitime yapılan yatırımların devam etmesi, bölgesel çatışmaların sona ermesi ve tarım temelli ekonomiden sanayi merkezli ekonomiye geçişin hızlanması gerekiyor” dedi.

Türkiye ekonomisinin performansı ve sürdürülebilir büyümenin gereklilikleri hakkında açıklamalarda bulunan Muller, Türkiye'nin sahip olduğu potansiyeli göz önüne alarak daha müreffeh bir seviyeye erişebilmek için mevcut büyüme hızının da üzerine çıkabileceğini ifade etti.

Cyrill Muller, Türkiye ekonomisinin büyüme hızını artırabilmesi ve performansını sürdürülebilir seviyede tutabilmesi için eğitime yapılan yatırımların devam etmesinin, bölgesel çatışmaların sona ermesinin ve tarım temelli ekonomiden sanayi merkezli ekonomiye geçişin hızlanmasının gerektiğinin altını çizerek şu değerlendirmelerde bulundu:

“Diğer ülkeler ile karşılaştığımızda,

Türkiye ekonomisinin büyüme performansı gerçekten sağlam ve açıkçası en hızlı büyüyenlerden birisi. Bunun bu şekilde devam edebilmesi için öncelikle eğitim konusuna ağırlık verilmeli. Eğitime erişebilme ve mezun verme oranlarınız çok iyi. Ancak alınan eğitimin kalitesi ve genç insanların bu eğitimle iş bulabilmesi konuları da önemli. Eğitim sisteminin daha yaratıcı, daha yenilikçi, daha modern bir ekonomiye geçişle doğrudan bağlantısı olduğunu düşünüyoruz.

İkinci olarak, ülkenizin de içinde bulunduğu bölgede devam eden karışıklıkların, Türkiye ekonomisinin büyümesini olumsuz yönde etkiliyor ama söz konusu karışıklıklardan bazılarının çözüleceğini ve gerilimin azalacağını düşünüyorum. Bu da Türkiye'ye ekonomisini büyütmesi için fırsatlar sunacak.

Son olarak şunu söylemek isterim ki Türkiye belli bir süredir tarımsal ekonomiden üretim ve hizmet ekonomisine geçme konusunda çok başarılı bir performans sergiledi. Ancak geldiği pozisyonu sağlamlaştırarak daha ileriye taşıyabilmesi için kendisini teknolojinin daha yoğun kullanıldığı, yenilikçi ve yaratıcı anlayışla üretilmiş katma

Cyrill Muller

değeri yüksek ürün ve hizmetlerin etrafında konumlandırılmalı.

Bu üç hususun size yardımcı olacağını düşünüyorum. Mesela yatırım konusunda, özellik altyapı yatırımları konusunda çok iyisiniz ki bu ekonomik büyüme için önemli bir bileşendir. Buna ek olarak canlı bir ekonominiz, güçlü bir talebiniz ve daha yüksek seviyeye ulaşmanıza yardımcı olacak genç nüfusunuz var.”

GÜVENİLİR MAKRO POLİTİKALARINIZ YOKSA KAYBEDERSİNİZ

Dünya Bankası Başkan Yardımcısı Muller, sağlam makro ekonomi ve maliye politikalarının önemini hatırlatarak, “Bir iktisatçı olarak bu değerlendirmeleri yaparken tabii ki makro ekonomi ve maliye politikalarının düzgün uygulandığı kabulüyle konuştum. Çünkü sağlam politikaların yokluğunda

Türkiye için her şey çok zor olur. Günümüz dünyasında eğer güvenilir politikalarınız yoksa kaybedersiniz. Çünkü düşük hızlı büyümenin hakim olduğu bu iklimin yatırımcıları her zaman hassas riskten kaçmaya eğilimli. Bu yüzden, yakın geçmişte küresel boyutta finansal kriz geçirmiş bir dünyayı düşünerek söylüyorum, ekonominizi büyütebilmek için çok sağlam makro iktisadi politikalara ve istikrara ihtiyacınız var. Aksi takdirde yatırımlarınız olumsuz etkilenecektir” diye konuştu.

METODOLOJİ DEĞİŞİKLİĞİ SIRALAMAYI DÜŞÜRDÜ

Muller, Dünya Bankası tarafından her yıl güncellenen ve 2017 versiyonu kısa bir süre önce açıklanan, ülkeleri iş yapabilmek imkanlarıyla ilgili bir dizi ölçüme göre sıralayan, “2017 İş Yapma Kolaylığı” raporundaki sıralamada Türkiye'nin birkaç basamak aşağıya düşmesiyle ilgili olarak, “Türkiye'nin sıralamadaki yeri metodoloji değişikliği nedeniyle düştü. Türkiye'nin bir şeyleri eksik yapması söz konusu değil. Ayrıca diğer ülkelerden bazıları daha agresif bir gelişme gösterdiği için Türkiye'nin önüne geçtiler” dedi.

TORBALI ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ'NDE AÇIK ARTTIRMA YOLUYLA PARSEL SATIŞI İLANI

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI VE TORBALI TİCARET ODASI ORTAKLIĞI İLE İZMİR İLİ TORBALI İLÇESİNDE KURULMUŞ OLAN ORGANİZE SANAYİ BÖLGEMİZDE

Altyapı sistemlerinden

- Temiz su şebekesi ve deposu (parsel önünde bağlantı rögarı dahil)
- Kanalizasyon sistemi (parsel önünde bağlantı rögarı dahil)
- Ring sistemi ile tesis edilmiş ve 34,5 kW gerilim seviyesinde enerji dağıtım şebekesi
- Yağmur Suyu drenaj sistemi
- Asfalt Yolları

Tümü ile tamamlanmış ve hizmete sunulmuştur.

Fabrikaların kurulmaya başlandığı Torbalı Organize Sanayi Bölgesi'nde tüm parseller tahsis edilmiş olup, aşağıda detayları verilen **son 2 (iki) parsel**;

AÇIK ARTTIRMA YOLUYLA TAHSİS EDİLEREK SATILACAKTIR.

- 1- Torbalı tapusuna 112 ada 1 parsel olarak kayıtlı olup 8.804,58 m2 dir.
- 2- Torbalı tapusuna 114 ada 6 parsel olarak kayıtlı olup 5.000,00 m2 dir.

Parsellerin muhammen bedeli 150,00 TL/m2 dir.

Arsa bedeline yukarıda belirtilen altyapı bedelleri dahil olup arıtma tesisi dahil değildir.

ARSA TAHSİS ŞARTLARI

Torbalı Organize Sanayi Bölgesi, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ve Uygulama Yönetmeliğine tabi bir karma OSB olduğundan, arsa tahsisi yapılanlar OSB Uygulama Yönetmeliğine uymak zorundadır.

Tapu devri sırasında ihale bedelinin %1'i oranındaki KOSGEB payı, ihaleyi kazanan tarafından Torbalı OSB'ye ayrıca ödenecektir.

İhaleye katılmak isteyenler, ihale tarihinden bir gün öncesine kadar arsayı görebilir.

AÇIK ARTTIRMA TARİHİ : 20 Aralık 2016, Salı günü
AÇIK ARTTIRMA SAATİ : 15.00
AÇIK ARTTIRMA YERİ : EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

Ayrıntılı Bilgi İçin: Gökhan Balcı

Tel : (232) 446 56 08 Fax : (232) 446 38 33

Muhsin DÖNMEZ
Yönetim Kurulu Başkanı

Neden yatırım yapılmıyor?

Teşvik politikalarının yeni yatırıma-inovasyona özendirmek yerine mevcut durumu koruma odaklı olması, yatırım heveslerini öteliyor. Destekler sonucu geliştirilen ürünlere harcanan kaynaklar, sıfırdan yatırım finansmanının çözülememesi nedeniyle ticarileştirilip “Katma Değer” sağlayamıyor.

“Yatırım bir girdaptır. Sanayici yatırımlarında, devlet de teşvik sisteminde proaktif süreci yürütebilecek eksikliklerini gidermelidir.”

Yukardaki giriş, EBSOHABER Nisan 2015 tarih ve sayfa 38’de yayınlanan yazımın bitiş cümlesidir. Yazıya böyle bir başlıkla girdim çünkü “Neden yatırım yapılmıyor?” sorusunun, ekonominin can damarı olan KOBİ’lerin sürdürülebilirliğinin önemini yatırımcı açısından vurgulamaya çalıştığım o yazı ile bu sorunun organik bir bağı var. Burada da sanayinin Ar-Ge ve inovasyon odaklı, rekabet için orta-yüksek teknolojiye (Sanayi 4.0) geçmesinin zorunluluğunun kaçınılmaz olduğu günümüzde, devlet teşvik-destek kurumlarının pozisyonu ne olmalı? Bu konu üzerinde duracağız.

Türkiye’nin ekonomik gündemi budur: Neden yatırım yapılmıyor?

TEŞVİK SİSTEMİNE ASPIRİN

Yürürlükteki “Yatırımlarda Devlet Destekleri Hakkında 2012/3305 sayılı kararda, 2015 yılında ileri teknoloji yatırımlarına verilen 5.ci bölge desteklerinden sonra, 05-10-2016-2016/9139 değişiklik kararı ile Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) teknoloji yoğunluk tanımına göre orta-yüksek teknoloji sanayi sınıfında yer alan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlara 4. Bölge destekleri yürürlüğe girmiştir.

Bunun yanında;

-1. ve 2. Bölgede 2016 yılı sonu itibarıyla kalkacak olan SGK - sigorta işveren prim desteği sürekli hale gelmiştir.

-Bölgesel destekli tüm yatırımlara, her bölgede “Yatırım dönemi vergi indirimi” desteği yüzdesi eşitlenmiş, Yatırım Katkı Oranı (YKO) bölgesel olarak sabitlenmiştir. Yatırımcılar, destek oranı avantajı mahrumiyeti veya kalkması gibi kaygıdan dolayı, bir yıl önce yatırıma başlama baskısından kurtulmuştur. Ancak, 1. ve 2. Bölgeye faiz desteği bu karar değişikliğinde de verilmemiştir.

Şu ana kadar “Yatırımlarda Devlet Destekleri Hakkında 2012/3305 Sayılı Karar”da 11’nci değişiklik yapıldı ve her defasında destekler yatırımcı lehine biraz esnetildi veya yararlanma süresi uzatıldı. Son karar değişikliğinde başka değişiklikler/esnemeler de oldu. Konunun bu yönü yazımız dışındadır.

Ar-Ge ve inovasyon odaklı KOBİ’lere, önünü görmesi, sistematik-proaktif bir süreç içinde faaliyetini yürütmesi için destek olması gereken “Teşvik Sistemi” adeta, -sen yürü bir göreyim- modunda yaklaşmaktadır.

Mustafa ŞAHİN
Bağımsız Denetçi
www.tesvikdestek.com

Son olarak “Teşvik sistemine aspirin” ile, orta-yüksek teknolojik yatırımlara, -ki bu yatırımlar Ar-Ge ve inovasyona dayanmalı-esnetilmiş destekler veriliyor, teşvik sisteminin özendirme izlenimi veren bir yapıdan kurtarılıp, sahiplenme sürecine işin başında girmesi gerekmektedir. Teşvik sisteminin birçok koldan yürütülemeye çalışılması, diğer yandan, sanayi-üniversite işbirliğinin yeterince entegre olamaması, KOBİ’lerin bütçeleme, kurumsallaşamama veya bu konuya sanayici vizyonu ile gereken önemi vermemeleri, işletmelerin önünde yeterince önemli bir engeldir.

Yatırımcının dalgalı piyasada yatırım yapmaktan duyduğu tedirginliğin giderilmesinde, teşvik sisteminin istikrarlı bir güven ortamında sistematik bir yapıya kavuşturulması önemli etkenlerden biridir.

Artık sınırların kalktığı dünya ekonomisi için iller bir köy, Türkiye de bir şehirdir.

Gelişmekte olan birçok ülkelerin, yatırımcıyı cezbetmek için bedava yer-bina önerdiği, 5-10 yıl vergi muafiyeti tanıdığı ortamda; “ortak akıl” kullanarak, TÜBİTAK-KOSGEB gibi kurumlardan Ar-Ge desteği almış onlarca-yüzlerce projelerden ticarileştirilebilen öncelikli yatırımları ortaya çıkarıp, “Teşvik Sistemi”ne, “bedava para-hibe” gözüyle bakmayan, KDV, vergi indirimi, SGK desteği vb. gibi teşvikleri “İşletme sermayesi” desteği şeklinde bütçeleyecek yatırımcıya, ekonomide yapısal dönüşümü sağlamada önemli katkı sağlayacaktır.

Heyecanla başlanıp geliştirilen bu projeler, destek aldıkları kurum raflarında kalmakta, uzun vadeli kredilendirme ve kredi teminat sorununu aşamamaktan kaynaklanan yatırım finansmanı sıkıntısını, bu projeleri yastık altında bırakmaktadır. Üretimle entegre olmuş eğitim anlayışı, mevcut yatırım-üretim desteklerinin katma değeri yüksek alanlara odaklanması öncelikli konulardır. Teşvik sisteminde son düzenleme bu konuda atılmış önemli adımdır. Ancak yeterli değildir.

YAKIN TAKİP ŞART

KOBİ destek programlarının önemsemesi gereken en öncelikli konu, KOBİ’lerin finansmana erişimini kolaylaştırmak olmalıdır. Mevzuatın sadeleştirilmesi, verilen desteklerin uzaktan-belge üzerinde takip yerine fiilen yerinde takip edilmesi, danışmanlık hizmetlerinin işletme içinde yaşanarak verilecek bir sürecin hayata geçirilmesi, yatırımcıya daha faydalı olacaktır. KOBİ’lere destek odaklı birçok kamu kurumu ve bu kurumların bünyesinde birçok

uzman mevcuttur. Kalkınma ajansları ilk olarak ABD’de 1930’da, Türkiye’de ise 2008 yılında iki pilot bölgede hayata geçmiştir. KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı, Türkiye’nin sanayi sektöründe faaliyet gösteren KOBİ’lerin “rekabet ortamında” zaafiyetleri üzerine odaklanmıştır. Uygulamada yaşanan tikanlıkları, Sanayi Odaları, finansman kurumları gibi profesyonel çözüm ortakları ile çözüme yoluna yeterince gidilememektedir. Türkiye’nin AB ile 1996 yılı itibarıyla Gümrük Birliğine girmesinden sonra, KOBİ’lere sağlanan teknoloji ve yönetim destekleri KOBİ’lere belli katkılar yapmıştır, ancak Ar-Ge- inovasyon odaklı yapısal dönüşümü sağlayamamaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre merkezi yönetim bütçesinden Ar-Ge için ayrılan ödenek 2015 yılında 5 milyar 611 milyon, 2016’da 7 milyar 461 milyon lira oldu. 2017 yılı için merkezi yönetim bütçesinden Ar-Ge ve inovasyon için 5.8 milyar lira kaynak ayrıldığı açıklandı. Yine KOSGEB üzerinden hibe ve faizsiz kredi 650 milyon lira, KOBİ’lere markalaşma, kurumsallaşma, kapasite geliştirme, Ar-Ge, inovasyon ve işletmecilik destekleri kapsamında destekler de hesaba katıldığında 2017’de 1.1 milyar lira, esnafın finansmana ucuz maliyetle erişimini sağlamak amacıyla Halk Bankası aracılığıyla kullanılan esnaf kredileri faiz desteği olarak 1.3 milyar lira kaynak ayrıldığı açıklandı.

Görüleceği üzere bütün bu açıklananlarda, KOBİ’lerin finansmana erişimini kolaylaştırma veya atıl duran Ar-Ge projelerinin finansmanına yönelik bir gelişme olmadığı görülmektedir. Yapılan destekler mevcut işletmelere (SGK’ya ödenmesi gereken 22 milyar lira tutarındaki işveren primi için 2017 devlet bütçesinden fon ayrılması gibi) işletme sermayesi sağlıyor, ancak ‘reel sektöre’ uzun vadeli yatırımlar için kaynak sağlamayı hedeflemiyor.

NEDEN YATIRIM YAPILMIYOR?

Tercih edilen inşaat ağırlıklı büyüme modeli, üretici olarak bilinen belli yatırımcı grupları, asıl işlerine yatırım yapmak yerine inşaat işlerine yönlendiriyor. Kayıt dışının önlenememiş olması, yatırım yapmak, kayıtlı çalışmak anlamına geliyor. Kayıt dışı çalışmayı hedefleyen mikro ve aile işletmeleri küçük yatırımlar yapıyor, ciddi ve büyük yatırımlar yapılmıyor. Daralan talep kapasite kullanımını düşürüyor, şirketler mevcut kapasiteyi doldurmaya çalışıyor. Sürekli değişen mevzuatlar, sık sık yapılan “vergi afları”, -Biraz daha bekleyelim bakalım, ne kolaylıklar çıkacak- havası yaratıyor. Vergi ödemesini ertelemek, makine ekipman alımını ertelemek, daha ucuza alım yapmak anlamını taşıyor. İnovasyon, yenilik, buluş, patent gibi çalışmaların yasal olarak korunması yok, varsa da fiiliyatta işlemiyor. Hâlbuki “ciddi Ar-Ge çalışmaları” önemli miktarda para ve zaman harcamak anlamına geliyor. Yasalar bu çalışmaları yeterince koruyamadığı için, ciddi Ar-Ge ile oluşacak yeni ürün üretmek yerine, kolayından-en ucuz maliyetle para kazanma yolu tercih ediliyor. Teşvik politikalarının yeni yatırıma-inovasyona özendirme yerine mevcut durumu koruma odaklı olması, yatırım heveslerini öteliyor. Destekler sonucu geliştirilen ürünlere harcanan kaynaklar, sıfırdan yatırım finansmanının çözülememesi nedeniyle ticarileşti-

rilip “Katma Değer” sağlayamıyor. Mevcut işletmelerin de sınırlı bir kısmı faaliyet alanında kalan yenilik çalışmalarını üretim sürecine dahil ederek ekonomiye katabiliyor.

Finans sektörü üretim sürecini fonlamak, yeni Ar-Ge projelerine risk olarak ortak olmak yerine, teminata dayalı bir “Kâr” maksimizasyonu güdüyor. Ticari kredi faizinin teminat gücüne göre yüzde 15-20 arasında olduğu bir piyasada, mevcut eski teknoloji ile çalışan işletmeler yeni teknolojiye yatırım yapıp verimliliği arttıramadığı için yüzde 2-5 kârlılıkla çalışarak, rekabet ortamında ayakta kalmaya çalışıyor.

ULUSAL VARLIK FONLARI VE KAYNAK YÖNETİMİ

Dünyada yaygınlaşmakta olan “Ulusal Varlık Fonu” bağlamında 2016 yılı Ağustos ayında 6741 Sayılı Kanunu ile kurulmasına karar verilen “Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi” beyin göçünü engelleyecek uzlaşmacı sosyal politikalar ile birlikte ele alınarak, bu konuda çözüm olabilir.

- KOBİ’lere mevcut statüyü koruyan, bir makinesi olana ikinci makineye destek veren veya istihdam yaratma amaçlı yapılan kaynak transferlerini, TÜBİTAK-KOSGEB vb. destekleri ile geliştirilmiş Ar-Ge, inovasyon projelerinin yastık altından çıkarılarak ekonomiye katılmasını sağlayacak alanlara kaydırılması,

- Finans sektörünün bu projelere risk olarak ortak olmasının sağlanması,

- Teşvik sisteminin, yatırımcının zaten sınırlı olan sermaye birikimini, bina inşaatına (Toplu konut mantığı ile 10-15 yıl ödemeli) harcamak yerine, işletme veya teknolojik yatırım harcaması yapmaya yönlendirmesi,

- Kalkınma ajanslarının iller bazında yaptığı kapsamlı yatırım ortamı araştırmalarının, reel sektöre eğitim ve danışmanlık hizmetleri vasıtası ile organik bağının kurulmasının temin edilmesi,

- Tarımda uzman kişilerin bölge danışmanı gibi üretici ile arazide yer alması,

KOBİ’lere yapılan finansal desteklerin tek merkezden yürütülmesi konularının Ar-Ge ve Üretim Reform Paketi çalışmalarının gündemde olduğu şu günlerde dikkate alınmasının stratejik önemi olduğu kanaatindeyiz.

Enerji ekipmanında dışa bağımlılık azaltılmalı

Türkiye’de 2030 yılına kadar yapılması planlanan enerji üretim yatırımlarında en az 135 milyar dolarlık ithal ekipman kullanılacağına dikkat çekilirken, bu ekipmanın yurt içinde üretiminin teşvik edilmesi gerektiği vurgulandı.

Türkiye’nin artan elektrik ihtiyacını karşılamak amacıyla 2030 yılına kadar 225 milyar dolarlık enerji üretim yatırımına ihtiyacı var. Söz konusu yatırımlarda kullanılacak ekipmanlar halen büyük oranda ithalat yoluyla karşılanırsa da, bu durum Türkiye’deki girişimciler açısından önemli iş fırsatları da sunuyor. Türkiye’nin enerjide dışa bağımlılığı ve bundan nasıl kurtulabileceği konusu, Ege Bölgesi Sanayi Odası’nda gerçekleştirilen “Türkiye’nin Yenilenebilir Enerji Vizyonu: Yerli Ekipman Üretimi Paneli”nde masaya yatırıldı. Panelin açılışı, Ekonomi Bakanı Başdanışmanı Adnan Yıldırım, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Proje Dairesi Başkanı Zafer Karayılanoğlu, EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu ve Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Enerji İş Konseyi Başkanı Süreyya Yücel Özden’in katılımıyla yapıldı.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim

Gökçüoğlu, dünyanın ilginç bir sürecin içinden geçtiğini belirterek, “Siyasi ve ekonomik olarak atılan adımları şekillendiren enerjide kendi içinde bir dönüşüm yaşanıyor. Savaşların ana sebebi olan petrolün tükenmekte olduğu herkes tarafından kabul görmüş bir gerçek. Tüm senaryolar yenilenebilir enerji, kayagazı ve benzer yöntemler üzerinden gidiyor. Almanya hükümeti, 2030 yılından itibaren yeni benzinli otomobil üretimine izin verilmeyeceğini resmen ilan etti. Birçok Avrupa ülkesi de benzer bir kararın eşliğinde. Elektrikli arabalarla yola devam kararı alındı. ABD, yıllardır kaya gazında önemli bir mesafe kat etti. Dünyanın seyri yenilenebilir enerjiye doğru giderken, biz de İzmir için bir hedef belirledik ve bu yönde de önemli yol kat ettik” dedi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, “Dünyanın seyri yenilenebilir enerjiye doğru giderken, biz de İzmir için bir hedef belirledik ve bu yönde de önemli yol kat ettik. Bugüne kadar oluşturduğumuz altyapıyla, vizyonla, yenilenebilir enerji ihtisas OSB’yle, kurduğumuz kümeyle, kooperatif çalışmalarımızla mukayeseli bir üstünlüğümüz var” dedi.

İZMİR’İ YENİLENEBİLİR ENERJİ MERKEZİ YAPMALIYIZ

İzmir’in finans sektöründe rekabete İstanbul’la aynı yerden başlayamayacağını belirten Gökçüoğlu, “Turizmde Antalya ile otomotivde Bursa ile de rekabete aynı yerden başlayamayız. Yenilenebilir enerji konusunda bugüne kadar oluşturduğumuz altyapıyla, vizyonla, yenilenebilir enerji ihtisas OSB’yle, kurduğumuz kümeyle, kooperatif çalışmalarımızla mukayeseli bir üstünlüğümüz var. İzmir’i dünyadaki tüm şehirlerle rekabet eden bir yenilenebilir enerji merkezi haline getirebilirsek, ülkemizdeki tüm diğer şehirleri de bu alanda daha ileriye taşımamız mümkün olacaktır” diye konuştu.

Ekonomi Bakanı Başdanışmanı Adnan

Yıldırım'ın katkıları ile yenilenebilir enerji üretimine yönelik türbin ve jeneratör imalatı ile RES üretiminde kullanılan kanat imalatı yatırımlarının teşvik kapsamına alındığını anlatan Gökçüoğlu şöyle devam etti:

“Bu fırsatı değerlendirmek isteyen Danimarkalı rüzgar türbin kanat üreticisi firma, Bergama OSB'ye 40 milyon euroluk yatırım yapma kararı almış, fabrikanın temeli atılmıştır. Talebimiz yerine ulaşmış oldu. Ancak, bir hususun açık kaldığı inancındayız. Söz konusu yatırımların yan sanayilerinin de bu destek kapsamına alınması faydalı olacaktır. İşte o zaman İzmir, yenilenebilir enerjide üs olmaya aday bir şehir haline gelecektir. “

ÇILGIN BİR POLİTİKACI ŞALTERİ İNDİRİRSE...

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Enerji İş Konseyi Başkanı Süreyya Yücel Özden, yaşanan birçok uluslararası olayın

altında enerjinin yattığını, Amerika'nın okyanus ötesinden Irak'a müdahalesi gibi olayların bu nedenle olduğunu anlattı. Dünyanın 2035 yılında enerji ihtiyacının yaklaşık yüzde 63 ila 75'inin yenilenebilir kaynaklardan karşılanacağını ön görüldüğünü aktaran Özden sözlerini şöyle sürdürdü:

“Ülkemizde enerji sektörünün genel görünümü ekonomik büyümemize paralel olarak enerji talebi hızla artıyor, 2000 yılından itibaren yılda yüzde 5 olarak seyrediyor. Artan bu enerji talebimiz büyük ölçüde ithalata dayalı birincil enerji kaynaklarından karşılanmaktadır. 2021'de elektrik açısından yapılan tahminlere göre, Türkiye'de 467 milyar kW/h enerjiye ihtiyaç duyacak. Düşük tüketimde bile talep 425 milyar kW/h olacak. Doğalgaz tüketimine bakıldığında 2015'te 48 milyar metreküp tüketim var. Doğalgazın yüzde 40'ı elektrik üretiminde,

Türkiye'nin artan elektrik ihtiyacını karşılamak amacıyla 2030 yılına kadar 225 milyar dolarlık enerji üretim yatırımlarına ihtiyacı var. Bu yatırımlarda kullanılacak ekipmanın yerli imkanlarla üretilmesi de Türkiye'deki girişimciler açısından önemli iş fırsatları sunuyor.

yüzde 29'u sanayide, yüzde 31'i ise evlerde ısınma amaçlı kullanılıyor. 2017 yılının sonunda 47 milyar metreküp doğalgaz ithalatı olacak. Doğalgazda yüzde 98 oranında dışa bağımlıyız. Bu, arz güvenliği açısından ciddi bir sorun. Yarın çılgın bir Rus politikacı kışın ortasında şalteri indirirse ne yapacağız? Uluslararası

mahkemelerle iş çözüme kavuşana kadar Türkiye zangır zangır titrer.”

CARI AÇIĞIN 60 MİLYAR DOLARI ENERJİ HAMMADDELERİ İTHALATI

Ham petrolün de ithal edildiğini vurgulayan Özden, “Ham petrol ithalatı ulaştırma sektörünü etkiliyor. Ulaştırma sektörü arzilerimizin kullanım değerini değiştiren başka bir sektördür. Ham petrol ithalatın yapıldığı ülkelerdeki siyaseti dikkate alırsak, çoğunda güvenilmez siyasal yapılar, karmaşık gruplar var. 2012 yılında enerji hammaddeleri ithalatına ödediğimiz rakam tüm ithalatın yüzde 25'ine yakın 60 milyar dolar olarak gerçekleşmiş. Cari açıkta en büyük kalemler olarak görülen rakam bu. Enerji ekipmanları açısından da yurt dışına bağımlı durumdayız” diye konuştu.

Türkiye'de 2030 yılına kadar enerji sektöründe

Hüseyin Vatansever

Zafer Karayılıanoğlu

İbrahim Gökçüoğlu

Süreyya Yücel Özden

Adnan Yıldırım

225 ila 280 milyar dolarlık yatırım yapılmasının ön görüldüğünü aktaran Özden, “Bu miktarın yaklaşık yüzde 60’ının makine ve ekipman olacağını düşünürsek, 135 ila 168 milyarlık bölümünü makine ithalatına yatırmak durumunda kalacağız. Ülkemizde sanayicilerimiz var ama makineleri ithal edeceğiz. Enerjide dışa bağımlılığın azaltılması için üretim yapacak sanayiye teşvik verilmesi hayati önem taşıyor” dedi.

EKİPMAN ÜRETİMİNDE ROTA İZMİR

Ekonomi Bakanı Başdanışmanı Adnan Yıldırım, enerji konusunun enerji kaynakları ve ekipmanlarının üretimi olarak iki boyutlu düşünmek gerektiğinin altını çizdi. Ağırlıklı olarak İzmir’de EBSO Enerji ve Enerji Verimliliği Çalışma Grubu tarafından gerçekleştirilen çalışmalar ve sektörün talepleri doğrultusunda bir teşvik listesi yayınlandığını hatırlatan Yıldırım, yeni gelişmeler ışığında bu

DEİK Enerji Konseyi EBSO’da toplandı

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Enerji İş Konseyi Kasım Ayı toplantısını, Danışma Kurulu Üyesi Ege Bölgesi Sanayi Odası’nın ev sahipliğinde yaptı. Süreyya Yücel Özden’in başkanlığında yapılan toplantıya, EBSO’yu temsilen Yönetim Kurulu Sayman Üyesi, Enerji ve Enerji Verimliliği Çalışma Grubu Başkanı Hüseyin Vatansverer katıldı.

Toplantıya ev sahipliği yapmasının yanı sıra, Danışma Kurulu üyesi olarak konseyin toplantılarına katıldıkları ve görüşleri ile çalışmalara destek oldukları için EBSO’ya özel teşekkür ederek sözlerine başlayan Özden, enerji sektöründe katma değer yaratan çalışmalarını ortaya koymak için bu tür işbirliklerine ihtiyaç duyulduğunu belirtti.

Enerji İş Konseyi’nin DEİK tarafından 7 Ocak 2013’de alınan kararla kurulduğunu belirten Özden, yabancı şirketleri Türkiye’de yatırım ve ortaklıklar noktasında teşvik ederek; taahhüt, yatırım, ortaklık ve işletme alanında ülke ve

bölge bazında ihtiyaç ve gelişmeleri takip ettiklerini dile getirdi.

Toplantıda enerji ve enerji ham maddesi ithalatının yanında enerji tesislerinde ihtiyaç duyulan makine, ekipman ve diğer komponent üretiminin yerli olarak yapılmasının, ekonomik kalkınmamız açısından önemli bir konu olduğu belirtildi.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu Enerji İş Konseyi üyelerinin yoğun katılımıyla gerçekleşen toplantıda İzmir Kalkınma Ajansı Yatırım Destek Ofisi yetkilisi Gökhan Elüstün tarafından “İzmir ve Yenilenebilir Enerji Yatırımları” konusunda güncel sunum yapıldı. Bu misyonla kurulan Enerji Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (ENSİA)’nın çatısında sanayicilerin bir araya gelmesinin ve ilgili kurumlar arasındaki iletişim ve dayanışmanın bir göstergesi olarak “Yerli Ekipman Üretim Paneli”nin düzenlenmesinin bu alanda önemli bir milat olduğu vurgulandı.

listeye yeni eklemeler yapılabileceğini açıkladı. Adnan Yıldırım şöyle konuştu: “Dünyaya enerji satma hedefimiz doğrultusunda yol alıyoruz. Enerji ekipmanlarının sadece üretimini değil ihracatını da düşünmek zorundayız. Yenilenebilir enerji ekipmanları denilince akla İzmir geliyor. İzmir’deki üçüncü serbest bölge içinde teşvik başvurusu yapan 16 şirketten 13’ü enerji yenilenebilir enerji sektöründe faaliyet gösteriyor. Önümüzdeki süreçte ana imalatı destekleyen yan sanayi üretimi de gelecektir. Burada bir kez daha gördük ki teşviklerdeki adaletsizliği önlemenin yolu sektörel teşviklerden geçiyor.”

GÜNEŞ ENERJİSİNE DE TEŞVİK GELECEK

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Proje Dairesi Başkanı Zafer Karaylıanoğlu ise, yenilenebilir enerji desteklerinin giderek artacağını bildirdi. Yenilenebilir enerji

kaynaklarının kullanımının Türkiye’nin gelişimi için büyük önem taşıdığını hatırlatan Karaylıanoğlu, “Bakanlık olarak bu konuya özen gösteriyoruz. Bizler, yenilenebilir enerji potansiyelini ortaya çıkarmak ve bu payı arttırmak için teşviklerimizi vermeye devam ediyoruz. Rüzgar enerjisinde verdiğimiz teşviklere önümüzdeki yıllarda güneş enerjisi de dahil edilecektir” diye konuştu.

DESTEKLER DOĞRU KURGULANMALI

Türkiye’nin Yenilenebilir Enerji Vizyonu: Yerli Ekipman Üretimi Paneli’nin Dünya Gazetesi Enerji Editörü Mehmet Kara moderatörlüğünde gerçekleştirilen sunum bölümünde; EBSO Yönetim Kurulu Üyesi ve ENSİA Kurucu Başkanı Hüseyin Vatansever, Ekonomi Bakanlığı verilerine göre 2012-2014 yılları arasında teşvik verilen enerji santrali yatırımlarında kullanılan ekipmanın yüzde 71’inin dışardan

DEİK Enerji İş Konseyi Başkanı Süreyya Yücel Özden, dünyanın 2035 yılında enerji ihtiyacının yaklaşık yüzde 63 ila 75’inin yenilenebilir kaynaklardan karşılanmasının öngörüldüğünü açıkladı.

ithal edildiğine, hammadde kadar teknolojiye de dışa bağımlılığa dikkat çekti.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nın Cumhuriyetimizin 100. Yılı için belirlediği 2023 Vizyonu’nda ülkemizin kurulu enerji gücünün 100 bin MW’a ulaşması, bunun da yüzde 30’unun yenilenebilir kaynaklardan elde edilmesinin hedeflendiğini hatırlatan Vatansever, yenilenebilir enerjinin 20 bin MW’lık bölümünün rüzgar, 5 bin MW’lık bölümünün ise

güneş kaynaklı olmasının öngörüldüğünü söyledi.

Hüseyin Vakansever, rüzgar enerjisinde kurulu gücün yaklaşık 4 kat, güneş enerjisinde 10 kat artış anlamına gelen hedeflerde önümüzdeki 7 yılda 25 milyar dolarlık yenilenebilir enerji ekipman pazarına işaret ederken, şu görüşleri dile getirdi:

“Destek mekanizmaları iyi düşünülüp, ilgili tüm tarafların görüşleri alınarak yapılandırılmalıdır. Aksi takdirde sunulan teşviğin sağladığı sonuçlar, amaçlanan hedeften çok uzak bir noktada gerçekleşmektedir. Örneğin; yerli linyit kömürü kullanan termik santralleri desteklemek üzere 2012 yılında hazırlanan teşviğinin yarattığı sonuç, ithal linyit kömüründe patlamaya yol açmıştır. İzmir başta olmak üzere Ege Bölgesi, üretim ve sanayi odaklı politikaları üretmek ve onları hayata geçirmek için doğru vizyona ve yeterli cesarete sahiptir. Yenilenebilir enerji sektöründe faaliyet gösteren tüm kişi ve kuruluşlarımızı

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda yapılan "Türkiye'nin Yenilenebilir Enerji Vizyonu: Yerli Ekipman Üretimi Paneli" öncesinde katılımcılarla yoğun bir hazırlık aşaması gerçekleştirildi. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, EBSO, DEİK, İZKA ve ENSİA temsilcileri, bütün aşamaları ayrıntılarıyla görüşüp karara bağladı.

derneğimize güç vermeye, ortak projelerin birer paydaşı olarak ülkemizin gelecek inşasına katkı koymaya, çocuklarınıza daha yaşanabilir Türkiye bırakmak için var gücümüzle çalışmaya davet ediyoruz."

KÜME ÇALIŞMALARI İÇİN İŞBİRLİĞİNE HAZIRIZ

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kümelenme Destek Programı Yöneticisi Tolga Arıcan, işbirliği yaparak rekabet etmek için kümelenmenin en uygun model olduğunu belirtti ve yenilenebilir enerji kümelenme çalışmaları kapsamında kullanılacak destek mekanizmaları hakkında bilgi verdi.

İzmir Kalkınma Ajansı

Planlama Koordinasyon Birimi Başkanı Murat Çelik, "İzmir Bölge Kalkınma Planı kapsamında İzmir'de yenilenebilir enerji kullanımını arttırmak ve temiz teknolojilerin geliştirilmesine yer verildi. Bu kapsamda Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği'ni kapsayan bir kümenin kurulmasını oldukça önemsiyoruz, işbirliği yapmaya hazırız" dedi.

YERLİ ÜRETİM MÜMKÜN

Northel Elektromekanik Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve ENSİA Kurucu Başkan Yardımcısı Cem Yalçın, Türkiye'de yerli rüzgar türbini üretimi yapıldığını, yerli üretim için akademik ve teknolojik altyapımızın uluslararası alanda rekabet edecek kadar

müsait olduğunu vurguladı. Yalçın ayrıca, yerli üretim için sertifikasyon konusunun önemine dikkat çekti.

RÜZGAR VE FOTOVOLTAİKTE BÜYÜME

AERO Endüstri Genel Müdürü Alper Kalaycı ise, 2015 yılında enerji ihtiyacının yüzde 25'inin rüzgar ve fotovoltaik santrallerinden karşılandığını katılımcılarla paylaştı.

Son 15 yıl içinde Avrupa ülkelerinin devreye alınmış santral verilerine bakıldığında rüzgar ve fotovoltaik yatırımlarının 232 bin 880 MW arttığını söyleyen Kalaycı, nükleer, kömür ve fueloil santrallerinde 83 bin 968 MW'lık azalma görüldüğünü bildirdi.

Alper Kalaycı, Kalaycı, Türkiye'de İzmir Ege Serbest Bölgesinde 2002 yılından itibaren rüzgar türbini kanadı üretimi ve ihracatının yapıldığını da sözlerine ekledi.

İNVERTÖRDE YERLİ ŞARTI SEKTÖRE FAYDALI

ZENİT Enerji CEO'su, GÜNDER Yönetim Kurulu Üyesi Can Sözen ise, dünyanın en büyük ikinci güneş enerjisi tesisinin Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA) kapsamında 1000 MW kapasite ile Karapınar'da kurulacağını hatırlatırken, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından invertör ve diğer ekipmanların Türkiye'de üretilmesi şartı konulmasının sektör için faydalı olacağını vurguladı.

teknofest 232 458 58 09

Club hotel Grandefe

İş toplantılarınız * Seminerler * İş yemekleriniz * Konferanslar'da hizmetinizdeyiz.

Tel : 0 232 797 58 03 (10 Lines) Fax : 0 232 797 50 90 - 797 58 10 Adres : Özdere İZMİR - TÜRKİYE
web : www.grandefe.com e-mail : contact@grandefe.com

Gökçüoğlu: Tedbiri elden bırakmayın

Ege Bölgesi Sana-
yi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu'ndan iş dünyasına tedbiri elden bırakmayın uyarısı geldi. Gökçüoğlu, "Türkiye olağanüstü bir dönemden geçmektedir ve 15 Temmuz süreci çok başarılı bir şekilde yönetilmiştir. O nedenle ekonominin içinde bulunduğu durum, göstergelerin verdiği mesajlar dikkatle okunmalı ve doğru hamleler yapılmalıdır. Oldukça zorlu bir dönemden geçtiğimiz böylesi bir süreçte gerek ekonomik, gerekse toplumsal yönden ihtiyatlı tutumumuzu sürdürmemiz gerekmektedir" dedi.

İzmir'deki Oda ve Bor-saların Yönetim Kurulları Ortak Toplantısı Bergama Ticaret Odası ev sahipliğinde gerçekleştirildi. İş dünyası temsilcileri, toplantıda ekonomiye yönelik beklentilerini ve konuları dile getirdi. EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu, ABD Başkanlık seçimlerinden

Trump'un galip çıkması ile küresel piyasalarda süregelen belirsizlik ortamının artış gösterdiğine dikkat çekti. Gökçüoğlu, "Hepinizin malumları olduğu üzere, ülkemiz birçok cephede farklı terör örgütleri ile mücadelesini sürdürmektedir. Allah güvenlik güçlerimizin yardımcı olsun. Küresel güçlerin müdahalesi ile özellikle terör konusunda ilerlemekte zorlandığımız gerçeği ile karşı karşıyayız. Diğer yandan, yine küresel gelişmelerin etkisiyle daralan pazarlarımızı genişletemiyoruz. Belirsizlik önümü zü tıkarken, Hükümetin tüm

hamlelerine rağmen yatırım iştahını geri getiremiyoruz. Turizm açısından 2016'yılı-nı yok yılı olarak kapatacak olan turizmciler, umudunu 2017'ye saklamakta. Ancak 2017 yılının da oldukça zor geçeceğini bugünden görebiliyoruz. Çünkü sorunlarımızı çözmeden adeta artırarak 2017 yılına devrediyoruz" dedi.

VERİLERİ DEĞERLENDİRDİ

Konuşmasının devamında son açıklanan verileri değerlendiren Gökçüoğlu, "Sanayi üretim endeksi yüzde 3.1 azalmış, işsizlik

yüzde 11.3, genç nüfusta işsizlik yüzde 20 oranında gerçekleşmiş, ihracat yüzde 5.6 oranında gerilemiştir. Sadece son ayda Türkiye'den 1.6 milyar dolar sıcak para ve tahvil çıkışı olmuştur. Hal böyle iken şüphesiz ki her şey yolunda demek çok zor. Ancak, şu gerçeğin altını bizler her zaman çiziyoruz. Türkiye, olağanüstü bir dönemden geçmektedir ve 15 Temmuz süreci de çok başarılı bir şekilde yönetilmiştir. O nedenle, ekonominin içinde bulunduğu durum, göstergelerin verdiği mesajlar dikkatle okunmalı

ve doğru hamleler yapılmalıdır. Aksi takdirde, doların kırdığı rekorlar, üretimin, yatırımın, istihdamın önündeki en büyük engel olarak karşımızda durmaya devam edecektir” dedi.

KOBİ’lerin içinde bulunduğu finansman sorunlarının giderilmesine katkı sağlamak üzere oda ve borsaların katılımı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği’nin gündeme getirdiği “Nefes Kredi Projesi”nin bu anlamda başarıyla sonuçlandırılmasını ümidini taşıdıklarını belirten Gökçüoğlu, “Ülke ekonomimizin temelini teşkil eden KOBİ’lerimiz ayakta kaldığı sürece, ekonomimiz de nefes alacaktır” dedi.

YENİLENEBİLİR ENERJİ AÇISINDAN DİKKAT ÇEKİYOR

Bergama Ticaret Odası Başkanı Fikret Ürper, Çandalı Liman projesi ilerledikçe bölgeye yatırımcı akımının hızlanmasını belediklerini belirterek, “Yenilenebilir enerji bakımından zengin bir bölgedeyiz. Organize sanayi bölgesinin tüm parselleri satılmış durumdadır. Çam fıstığı en kaliteli ürün burada üretilmektedir. Türkiye’de yüzde 80’ni bu bölgede üretilmesine rağmen son yıllarda üretimimizde düşüşler yaşanmıştır. Bu da ekonomiye olan katkısı azaltmıştır. Ticaret Odalarıyla ortak çalışmalar yaparak bölge için destinasyonlarımızı artırmak için çalışmalarımızı devam ettiriyoruz” dedi.

Bergama Belediye Başkanı Mehmet Gönenç de ilçenin turizm potansiyelini geliştirme yönünde birçok proje gerçekleştirdiklerini,

İzmir’in OSB başarısı Irak’a rol model oldu

Irak Cumhuriyeti Büyükelçisi Dr. Hisham Al-Alawi’nin Ege Bölgesi Sanayi Odası’nı ziyaretinde gündem İzmir’in organize sanayi bölgelerindeki başarısı oldu. EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi, “Irak’ın Bağdat kentinde bir OSB kurulması planlanıyor. Büyükelçi Al-Alawi, İzmir’in bu konudaki başarı ve tecrübesinden faydalanmak istediklerini, İzmir’in OSB’ler konusundaki başarısının Irak için bir rol model olduğunu belirtti” dedi.

Bu konuda önümüzdeki günlerde detaylı çalışma yapılmasının kararlaştırıldığı ziyarette ayrıca iki ülke arasında 10 milyar doları bulan ticaret hacminin içinde İzmir’in 133 milyon dolarlık payının şehrin potansiyelini yansıtmadığı, bu rakamı yukarılara çekmek için her iki tarafın da işbirliğine hazır ve istekli olduğu ifade edildi.

İzmir ile ilişkileri geliştirmek adına işbirliği ve yatırım imkanı olduğu düşünülen 12 sektör belirlediklerini belirten Büyükelçi, Irak ile İzmir arasındaki işbirliğini artırma konusunda

çalışmaya devam edeceğini, kısa bir süre içinde de İzmir’de bir iş forumu düzenleme konusunda girişimde bulunmayı düşündüklerini söyledi.

Al-Alawi İzmir’in OSB’lerdeki başarılarını yakından takip ettiklerini dile getirerek “Bu konudaki tecrübe, deneyim ve birikimlerinizi Bağdat’ta kurulacak OSB’de aktarmak için Aralık ayında İzmir OSB’lerinin başarılarını yerinde görmek ve incelemek için işadamları ve bürokrat heyetiyle ziyaret planlıyoruz” diye konuştu.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi de “Irak’ın da bulunduğu Ortadoğu bölgesinin kalkınma hamlesi başlatma ihtiyacı var. Bu konuda işbirliği imkanlarını tespit ederek işe başlayacağız. Bu çalışmaların neticelenmesinin ardından ortak bir iş forumu gündeme gelebilir” dedi.

Ziyaretin sonunda ayrıca EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi, Büyükelçi Al-Alawi’ye EBSO ve İzmir OSB’leriyle ilgili tanıtım dokümanı verdi.

yine tarımda markalaşma konusunda üreticilere destek oldukları bilgisini verdi. İzmir Ticaret Odası Başkanı Ekrem Demirtaş ise sıkıntılı bir dönemden geçildiğini

belirterek, “Burada serinkanlı durmamız lazım. Fevri bir takım önlemlerle kayıp içine girmemiz gerekiyor. Hiçbir zaman eleman eksiltmeden bu durumdan çıkma-

mız gerekiyor. Tüm dünyada iç tüketimi artırmalı alt yapı ve eğitim yatırımlarını artırmalı. Hükümetin beklememesi gerekiyor. Bekleme lüksümüz yok” dedi.

Çevre sorunları, küresel olarak ele alınmalı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi, çevre sorunlarının küresel bazda ele alınması gerektiğini savundu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi ile çevre sorunlarının tespitinde jeofizik mühendisliği yöntemleri konusunda sanayiciye yönelik bilgilendirme ve eğitim semineri düzenledi. Etkinlikte; sanayi bölgelerinde kullanılan yeraltı suyu tespiti, atık suların doğaya karışması durumunda kirlilik sınırı tespiti, bina yapımında zemin etüdü, katı atık alanlarında toprağa sızan suların oluşturduğu kirlilik alanları tespiti, sahillerde tuzlu sutahtı su girişim sınırlarının belirlenmesi, tarımda aşırı gübre kullanımı sonucu oluşan kirlilik tespiti, metro istasyonları ve kapalı alanlardaki radon gazı tespiti konuları ele alındı.

Toplantının açılışında konuşan EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi, Oda olarak çevre konusuna özel bir önem verdiklerini, “çevre geleceğimizdir” bakış açısına sahip olduklarını bildirdi.

Küreselleşen dünyada, çevre sorunlarının da küresel olarak değerlendirilmesini gerektiğini belirten Çiçekçi, “Ülkelerin sınırlarını aşan ve küresel bir nitelik taşıyan çevre

sorunlarının çözümünü hedefleyen politikaların da, ilgili kuruluşların işbirliğinde ve hem küresel hem de yerel düzeyde ele alınması gerekmektedir. Bizler EBSO olarak, üyelerimizin yaşadığı sorunların ve çevre sorunlarının çözümünde ilgili tüm kuruluşlar ile işbirliği yapılması, görüş ve tecrübelerin paylaşılması gerektiğini düşünmekteyiz. Yaptığı üretim vazgeçilmez bile olsa çevreyi kirleten sanayi kuruluşu bizim için kıymetli değildir” dedi.

Jeofizik Mühendisleri Odası İzmir Şube Başkanı Sinancan Özicer de, nüfus arttıkça yeraltı kaynaklarına olan ihtiyacın arttığını hatırlatırken, Türkiye'nin kaynaklarını, milli değerleri ve çevreyi korumayı amaç edindiklerini söyledi.

**YAŞADIĞIMIZ ORTAMA
DOĞAL BASKI ARTIYOR**
Trakya Üniversitesi

Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Ali Kaya ise yaptığı sunumda, çevre kirliliğinin sanayi ve endüstrinin ilerlemesiyle artış gösterdiğini anlattı.

İnsan nüfusunun sanayileşen bölgelerde yoğunlaştığını anlatan Kaya, “Dünya nüfusunun yüzde 50’si yüzölçümünün yüzde 8’ini kullanıyor. Tarih boyunca hep aynı alanları kullanmaya devam etmişiz. Nüfus arttıkça yaşadığımız ortama doğal baskımız artıyor” diye konuştu.

BİNALAR, TESİSLERİ DOĞRU YERE KURUN

Jeofiziğin yeraltında yaptığı çalışmalarla atık durumunu tespit edebileceğini belirten Kaya, “Biz fiziğin temel ilkelerini hasar vermeden yere uyguluyoruz. Yer çekiminden yararlanıyoruz, yer manyetik alanından yararlanıyoruz. Sismik dalgalar oluşturarak

zemin etüdünü yapıyoruz. Bir tesis kurulurken yeraltı kaynaklarının durumu ve bunun hem yerküreye hem de tesise etkileri araştırılmalı. Bu metodlarla kirliliği de tespit edebiliriz. Yapay gübrelerle tarım yapılan alanların taranarak radyo aktif kalıntılar olup olmadığının da araştırılması gerekiyor” dedi.

Radyoaktiviteden korkulduğunu ancak insanların maruz kaldığı radyasyonun yüzde 88’ine doğal yollarla karşılaşıldığını belirten Kaya, “Mutfaklarımızda kullandığımız tezgahlar ve granit yer kaplamaları da radyoaktif olabilir. Hastanede röntgen cihazının önünden geçmiyorsunuz ama magmatik ürünleri evlerde mutfaktaki tezgahlarda kullanıyorsanız, bahçede duvarlarda kullanıyorsanız kendinizi radyoaktif ortama hapsediyorsunuz demektir” ifadelerini kullandı.

Ateş İlyas
Demirkalkan

Asıl işveren ve taşeronun sorumlulukları EBSO'da tartışıldı

Asıl işverenlerin için bir bölümünü çalışma hayatının bir ihtiyacı olarak ortaya çıkan alt işverenlere (taşeronlara) yaptırılmalarının kendi sorumluluklarını ortadan kaldırmayacağı ifade edildi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, asıl işveren ve alt işveren ilişkilerinin iş hukuku açısından sorumluluklarını, taraflarla masaya yatırdı. Endüstri İlişkileri Çalışma Grubu'nun düzenlediği seminerin açılış konuşmasını yapan EBSO Yönetim Kurulu Üyesi Ateş İlyas Demirkalkan, alt işveren kavramının işletmelerin yatırım yaptığı alanlar dışında kalan işleri konularında uzman başka firmalara vermesiyle doğduğunu hatırlattı. Demirkalkan, "Pratik hayatta müteahhit, taşeron ve aracı gibi ifadelerin de kullanıldığı alt işverenlik kavramı, çalışma hayatının bir ihtiyacı olarak ortaya çıkmıştır. İşverenlerin işyerlerinde yürüttükleri mal veya hizmete ilişkin yardımcı işleri veya asıl işin bir bölümünde uzmanlık gerektiren işleri başka

işverenlere yaptırılmaları iş hayatının olağan akışının bir gereğidir" dedi.

Bir işyerinde asıl işverenle beraber alt işverenlerin de faaliyette bulunduğu durumda, iş hukuku kapsamında işverenlerin birbirleri ile ilişkileri, görev, yetki ve sorumluluklarının belirlenebilmesi için işyerlerinde hangi durumlarda asıl işveren-alt işveren ilişkisinin doğduğunun iyi tespit edilmesi gerektiğine dikkat çeken Demirkalkan, şunları söyledi:

"4857 sayılı İş Kanunu'nun 2. maddesi ile asıl işveren - alt işveren ilişkisi kapsamında çalışan işçilerin işçilik haklarından her iki işverenin birlikte sorumlu tutulması, bu sorumluluğun mahiyetiyle birlikte asıl işveren ile alt işveren arasındaki birlikten kaynaklı ilişkinin irdelenmesini de gerekli kılmaktadır. Söz konusu ilişkinin belirlenmesinde birlikte sorumlu olunan işçilik alacağının nevi, müteselsil sorumluluğu düzenleyen Borçlar Kanunu hükümleri ile yargı

içtihatları ve taraflar arasındaki sözleşmeler bize yol gösterici olmaktadır."

ÖRNEKLERLE ANLATILDI

Karşıyaka 2. İş Mahkemesi Hakimi Uğur Erçetin, DEÜ Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Sezgi Öktem Songu ile Arabulucu ve Avukat Dr. Çiğdem Çiçekçi Ercan hem asıl işveren ve taşeron arasındaki ilişkilerin hukuksal boyutuna hem de uygulamada karşılaşılan sorunlara ışık tuttu.

Alt işverene verilebilecek işlerin verilen hizmetin mahiyetine göre değiştiğini anlatan konuşmacılar, "Örneğin paketleme işini yardımcı iş olarak kabul edemeyeceğiniz sektörler var. Eğer tuvalet kağıdı üretiyorsanız, paketleme hijyen açısından önemlidir. Tuvalet kağıdını açık satmayacağımıza göre paketleme işin son halkasıdır. Ancak başka bir sektörde paketleme yardımcı iş kapsamına girebilir. Temizlik işi belediyelerin var oluş sebeplerinden biridir. Ancak kanun koyucu mev-

zuata eklediği maddeler ile belediyelere temizlik işini alt işverene verme hakkını tanıyor. Savaş okuma işi enerji dağıtımının asıl işidir. Ancak yine bu iş de getirilen kurallar çerçevesinde alt işverene devrediliyor" bilgisini verdi.

Fason kavramının da iyi anlaşılması gerektiğini belirten konuşmacılar, firma incelemelerinde karşılaştıkları ilginç durumların örneklerini de vererek, "Bir fabrika düşünün. Kağıt üzerinde firma işin bir kısmını fason olarak yapıyor. Ancak fasoncu olarak nitelendirilen kişiler aynı fabrikayı kullanıyor, hatta bazılarının şirket merkezi bile asıl işverenin işyeri. Bazı durumlarda işveren toplu sözleşmenin hükümlerinden kurtulmak için kendi işçilerini alt işverene devrediyor. Buna fason diyemeyiz. Muvazalalı işlemlerde sorumlu asıl işverendir.

Ayrıca, asıl işveren, alt işverenin işçileriyle yaptığı toplu sözleşmeden de sorumludur" ifadelerini kullandı.

KISMİ ÇALIŞMA

Kısmi Süreli Çalışma; işçinin, işyerinde tam süreli iş sözleşmesi ile yapılan emsal çalışmanın üçte ikisi oranına kadar yaptığı çalışmayı ifade eder. Analık izninde kadın işçinin doğumdan önce 8 ve doğumdan sonra 8 hafta olmak üzere toplam 16 haftalık süre için çalıştırılmaması esastır.

4857 sayılı İş Kanunu madde 13 “kısmi süreli ve tam süreli iş sözleşmesi” başlığını taşımaktadır. Madde düzenlemesine göre İşçinin normal haftalık çalışma süresinin, tam süreli iş sözleşmesiyle çalışan emsal işçiye göre önemli ölçüde daha az belirlenmesi durumunda sözleşme kısmî süreli iş sözleşmesidir. Kısmî süreli iş sözleşmesi ile çalıştırılan işçi, ayırımı haklı kılan bir neden olmadıkça, salt iş sözleşmesinin kısmî süreli olmasından dolayı tam süreli emsal işçiye göre farklı işleme tâbi tutulamaz. Kısmî süreli çalışan işçinin ücret ve paraya ilişkin bölünebilir menfaatleri, tam süreli emsal işçiye göre çalıştığı süreye orantılı olarak ödenir. Söz konusu 13. maddenin 5. fıkrası ile İş Kanunu’nun 74. madde (analık halinde çalışma ve süt izni) kapsamında hangi sektörde veya işlerde kısmi çalışma yapılabileceği ile uygulamaya ilişkin usul ve esasların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’na çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu yönetmelik “Kısmi Süreli ve Tam Süreli İş Sözleşmesi hükmüne dayanılarak çıkarılan Analık İzni Veya Ücretsiz İzin Sonrası Yapılacak Kısmi Süreli Çalışmalar Hakkında Yönetmelik” 08 Kasım 2016 tarihli 29882 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Böylelikle doğum veya evlat edinilmesi sonrası işçinin kısmi süreli çalışma yapabileceği işler yönetmelikle;

Av. Murat Ulu
Hukuk Danışmanı

belirlenmiş ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Kısmi Süreli Çalışma: İşçinin, işyerinde tam süreli iş sözleşmesi ile yapılan emsal çalışmanın üçte ikisi oranına kadar yaptığı çalışmayı ifade eder. Yönetmelik hükümlerine göre Kısmi süreli çalışma aşağıdaki işlerde yapılabilir;

a) Özel sağlık kuruluşlarında ilgili mevzuat uyarınca mesul müdür, sorumlu hekim, laboratuvar sorumlusu ve sağlık hizmetinden sayılan işlerde tam zamanlı çalışması öngörülenler tarafından yerine getirilen işlerde,

b) Nitelikleri dolayısıyla sürekli çalıştıkları için durmaksızın birbiri ardına postalar hâlinde işçi çalıştırılarak yürütülen sanayiden sayılan işlerde,

c) Nitelikleri dolayısıyla bir yıldan az süren mevsimlik, kampanya veya taahhüt işlerinde,

d) İş süresinin haftanın çalışma günlerine bölünmesi suretiyle yürütülmesine nitelikleri bakımından uygun olmayan işlerde, işverenin uygun bulması hâlinde yapılabilir.

Bunun dışında kalan işlerde işverenin uygun bulma şartı aranmaksızın kısmi süreli çalışma yapılabilecektir.

“Kadın işçinin doğumdan önce sekiz ve doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam on altı haftalık süre için çalıştırılmaması esastır.” (Yönetmelik m. 5).

Bu süreler boyunca ücretli izin işverence verilmelidir. Ancak belirttiğimiz analık izninin bitmesinden sonra ücretsiz izin verilmesine ilişkin düzenleme aşağıdadır:

“Analık izninin bitiminden itibaren çocuğunun bakımı ve yetiştirilmesi amacıyla ve çocuğun hayatta olması kaydıyla kadın işçi ile 3 yaşını doldurmuş çocuğu evlat edinen kadın veya erkek işçilere istekleri hâlinde birinci doğumda 60 gün, ikinci doğumda 120 gün, sonraki doğumlarda ise 180 gün süreyle haftalık çalışma süresinin yarısı kadar ücretsiz izin verilecektir.” (Yönetmelik m. 6)

“Kadın işçiye, analık izninin bitiminden itibaren isteği hâlinde 6 aya kadar ücretsiz izin verilir.” (Yönetmelik m. 7). Ücretsiz izin, 3 yaşını doldurmuş çocuğu evlat edinme hâlinde eşlerden birine veya evlat edinene verilir. Belirtilen ücretsiz izin süresi, yıllık ücretli izin hakkının hesabında dikkate alınmaz.

İşçi, 5’inci maddede belirtilen analık izninin, 6’ncı maddede belirtilen ücretsiz izin veya 7’nci maddede belirtilen ücretsiz izin bitiminden itibaren çocuğun mecburi ilköğretim çağının başladığı tarihi takip eden aybaşına kadar herhangi bir zamanda kısmi süreli çalışma talebinde bulunabilir.

Kısmi süreli çalışma talebi, 7’nci maddede belirtilen

Kadın işçiler, ücretli olan analık izinlerinin bitmesinden sonra 6 aya kadar ücretsiz izin, bu sürenin bitiminden itibaren çocuğun mecburi ilköğretim çağının başladığı tarihi takip eden ay başına kadar herhangi bir zamanda kısmi süreli çalışma talebinde bulunabilir.

ücretsiz izin süresi kesilerek de yapılabilir. Ücretsiz iznin tamamının kullanılması şartı aranmaz. Kısmi süreli çalışma talebi, bu haktan faydalanmaya başlamadan en az bir ay önce işçi tarafından yazılı olarak işverene bildirilir.

Usulüne uygun olarak yapılan kısmi süreli çalışma talebi, bildirim tarihinden itibaren en geç 1 ay içinde işveren tarafından karşılanmak zorundadır. İşveren; işçiye, talebin karşılandığını yazılı olarak bildirecektir. Bu hususta şekil şartı öngörülmüştür. İşveren tarafından süresi

içinde işçinin talep dilekçesine cevap verilmemesi hâlinde, talep işçinin dilekçesinde belirtilen tarihte veya bu tarihi takip eden ilk iş gününde geçerlilik kazanacaktır. İşçinin belirtilen tarihte iş edimini sunmaya başlaması kaydıyla kısmi süreli çalışma talebi geçerli fesih nedeni sayılamayacaktır.

Tam süreli çalışmaya geri dönmek isteyen işçi, işverene en az 1 ay önce yazılı olarak talebini bildirecektir. Kısmi süreli çalışmaya geçen işçinin tam süreli çalışmaya başlaması hâlinde yerine alınan işçinin iş sözleşmesi kendiliğinden sona erer.

Kısmi süreli çalışmaya geçen işçinin iş sözleşmesini feshetmesi hâlinde, yerine alınan işçinin iş sözleşmesi yazılı onayı olması koşuluyla fesih tarihinden itibaren belirsiz ve tam süreli sözleşmeye dönüşür.

Savaş'ın Turkeybuild ve İSG Zirvesi başarısı

Yangın söndürme cihazları alanında söz sahibi olan ve üretim yelpazesini sürekli genişleterek acil aydınlatma ve yönlendirmeyi de kapsayan çalışmalara imza atan Savaş Yangın Söndürme Araçları Elektrik Elektronik Sanayi, kardeş kuruluşu ZBS Elektronik Elektrik Mekanik Yangın Teknolojileri San. Tic. A.Ş ile birlikte 22. Yapı Fuarı Turkeybuild İzmir 2016 ve İzmir 3. İş Sağlığı ve Güvenliği Zirvesi'ndeki katılımıyla göz doldurdu.

Ege ile Akdeniz coğrafyasının en büyük yapı niteliği taşıyan ve 2-5 Kasım günleri arasında gerçekleştirilen Turkeybuild İzmir 2016'da yerini alan Savaş Yangın Söndürme Araçları, ilgili sektörlerden gelen katılımcılar arasında zengin ürün yelpazesi ve tanıtım etkinlikleriyle göz doldurdu. Fuar İzmir'deki

standında yangınla mücadelede kullanılan her türlü ürün, güvenlik sistemleri, acil aydınlatma yönlendirme sistemleri ve Ar-Ge uygulamalarını sergileyen Savaş, hem sayıları 24 bine yaklaşan profesyonel ziyaretçilerden hem de diğer katılımcılardan tam puan aldı.

Savaş Yangın Söndürme Araçları'nın 22. Yapı Fuarı'nın hemen öncesinde bir başka etkinlik katılımı, MMO Tepekule İş Merkezi'nde 20-22 Ekim günlerinde gerçekleştirilen İzmir 3. İş Sağlığı ve Güvenliği Zirvesi oldu. İyi ve örnek iş güvenliği uygulamalarının gözler önüne serildiği, konusunda uzman isim ve kurumların deneyimlerini paylaştığı organizasyonda, yine Savaş ile ZBS Elektronik'in çözüm ortaklığıyla geniş ürün yelpazesi dikkat çekti.

YILLARCA SÖNDÜRDÜK YOL DA GÖSTERİYORUZ

Savaş Yangın Söndürme Araçları Elektrik Elektronik Sanayi Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Aktaş, 1967 yılında İstanbul'da kurulan şirketin 1973 yılından itibaren genel merkez ve servis istasyonunu taşıyarak faaliyetlerini İzmir'de sürdürdüğünü hatırlattı. "İzmir'de yangın söndürme cihazları satışı ve dolun bakım hizmetleri yapan ilk özel firmayız" diyen Aktaş, kuruldukları ilk günden itibaren hizmet anlayışı ve çalışma politikasının değişmediğini, kalite, güven ve müşteri memnuniyetine bağlı kaldıklarını vurguladı.

Zafer Aktaş, "Bu ilkelerimiz çerçevesinde bilgili, genç, dinamik personel yetiştirerek müşterimize yangın güvenliği konusunda iyi değil, en iyi hizmeti

vermeye çalışıyoruz. Şirketimizde mevcut olan tüm malzemelerimiz TSE-ISO-TÜV-CE belgeli olup dünya normlarına uygundur. Ürünlerimiz CE, ISO9001:2008, ISO18001 Sertifikaları ile üretiliyor, imalatımızın ilk aşamasından son aşamasına kadar 3 ayı testten geçerek satışa sunuluyor" dedi.

ZBS Elektronik'in henüz bu yıl kurulmasına rağmen acil aydınlatma ve yönlendirme sistemleri tasarım ve üretiminde söz sahibi olduğunu vurgulayan Aktaş, "Ürünlerimiz güncel standart ve yönetmeliklere uygun sertifikalı olarak üretilmekte. Müşterilerimize sorunsuz, zamanında ve rekabetçi fiyatlarla ürün sunmak değişmez ilkemizdir. Sürekli gelişen teknolojiyi takip ederek sektörümüze yeni model ve tasarımlar kazandırmayı hedefliyoruz" diye konuştu.

Elektronik sanayicilerinden Vestel'e ziyaret

Ege Bölgesi Sanayi Odası 45.Grup Elektronik Bileşenleri ve Ölçme Cihazları Sanayi Meslek Komitesi üyeleri, Ar-Ge, iş akış ve üretim süreçleri hakkında görüş alışverişinde bulunmak üzere Vestel'in Manisa'daki fabrikasına teknik gezi düzenledi.

Vestel Ar-Ge Müdürü Metin Nil ve Ar-Ge Proje Destek ve Teşvik Uzman Yardımcısı Özlem Çelikel, EBSO 45. Grup Meslek Komitesi Başkanı Sayıl Dinçsoy, Meclis Üyesi Erdem Dinçsoy, Meslek Komitesi Üyesi İsmi Ferahnur Özyönüm ile grup üyelerinin ziyaretinin sektörel işbirliklerine olanak sağlaması dileğinde bulundu.

Vestel Ar-Ge Müdürü Nil, şirketi ve ürünlerini tanıttığı toplantıda Ar-Ge merkezleri, Ar-Ge alanları,

proje başvuruları, Venüs akredite test laboratuvarları, iş akış ve üretim süreçleri hakkında ayrıntılı bir

sunum gerçekleştirdi. Fabrika gezisi sırasında da sektöre yönelik görüş ve öneriler paylaşıldı.

Ar-Ge harcamaları AB ortalamasının gerisinde

Türkiye'de toplam Ar-Ge harcaması 2015 sonunda bir önceki yıla göre yüzde 17.1 artarak 20 milyar 615 milyon TL oldu. Böylece, Ar-Ge yatırımlarının GSYH içindeki payı yüzde 1.06'ya yükseldi. 2014 sonunda bu oran yüzde 1.01 düzeyindeydi. Ancak artışa rağmen Türkiye bu alanda hâlâ AB ve OECD ortalamasının gerisinde.

TÜİK, Araştırma-Geliştirme Faaliyetleri Araştırması 2015 sonuçlarını yayınladı. Buna göre, Türkiye'de toplam Ar-Ge harcaması 2015 sonunda bir önceki yıla göre yüzde 17.1 artarak 20 milyar 615 milyon TL'ye çıktı. Böylece, Ar-Ge yatırımlarının GSYH içindeki payı yüzde 1.06'ya yükseldi. 2014 sonunda bu oran yüzde 1.01 düzeyindeydi. Artışta ticari kesimin yatırımlarının yükselmesi etkili oldu. Toplam Ar-Ge harcaması içinde ticari kesimin payı 2014'te yüzde 49.8 seviyesindeyken, 2015 sonunda yüzde 50.01'e

yükseldi. Kamu harcamalarında artış gözlenirse de özel sektörün Ar-Ge yatırımları daha hızlı yükseldi. Kamuda, tasarımın da teşvik kapsamına alınmasıyla, 2017'de Ar-Ge ve inovasyon yatırımlarının TBMM'ye sunulan bütçede ödeneği 5.8 milyar TL olarak belirlendi.

Araştırmada, kamu, ticari sektör ve üniversitelerin faaliyetleri dikkate alındı. Toplam Ar-Ge yatırımlarını yüzde 50'si ticari kesim, yüzde 39.7'si yüksek öğretim kurumları ve yüzde 10.3'ü kamu tarafından yürütüldü. Bu harcamaların finansmanı ise yüzde 50.1 ile özel sektör, yüzde 27.6 ile kamu, yüzde 18.1 ile yükseköğretim, yüzde 3.2 yurt içi diğer kaynaklar, yüzde 1.1 ile yurt dışı kaynaklardan sağlandı.

Harcamaların yüzde 53.6'sı personel, yüzde 35'i diğer cari giderler, yüzde 8.3'ü makine-teçhizat, yüzde 3.1'i ise sabit tesis yatırımlarına yapıldı.

Geleceğe yolculuk: Check-Up

Vücudumuzu sağlıklı bir geleceğe hazırlamalıyız. Bu da yaş, genetik yapı, çevresel faktörler dikkate alınarak yapılan sağlık taraması ile yani check-up la başlar. Erken teşhis ve tedavi şansını hastaya sunmak sosyal tıbbın en önemli görevidir.

İnsan vücudunun sağlıklı geleceğe yolculuğunun yol haritasının planlanmasının kapısıdır check-up.

Hiç sağlık sorununuz olmadığını düşünebilirsiniz, ancak bu sağlık probleminiz olmayacağı anlamına gelmez. İnsanoğlu sağlıklı olduğunda nedense hep öyle sağlıklı kalacağını düşünür, başkalarının başına gelen sağlık sorunlarının kendi başına geleceğini pek düşünmek istemez. Ama kazın ayağı öyle değildir. Ciddi bir hastalıkla karşılaşınca “neden ben” sorusu, işte bu duygudurum nedeniyledir.

Vücudumuzu sağlıklı bir geleceğe hazırlamalıyız. Bu da yaş, genetik yapı, çevresel faktörler dikkate alınarak yapılan sağlık taraması ile yani check-up la başlar. Erken teşhis ve tedavi şansını hastaya sunmak sosyal tıbbın en önemli görevidir.

40 yaş altı check-up daha az parametrelerle ve daha geniş aralıklarla yapılırken, 40 yaş üstünde daha sık ve daha genişletilmiş parametrelerle yapılmalıdır. Yirmili yaşlarda 5 yıl aralıkla, 30-40 yaşlar arası 3 yılda bir, 40 yaşından sonra, her yıl yaptırmakta yarar var. Check-up kapsamında öncelikle fiziki muayene, akciğer görüntülemesi, karın içi organların tetkiki için batın ultrasonografisi, kalp tetkikleri yapılmalıdır.

Bu tetkiklerden sonra sıra kan, idrar, gaita tetkiklerine geliyor ki bu konuda sözü EBSO'nun sevilen doktoru

Enver Olgunsoy
EBSO Meclis Üyesi

linik mikrobiyoloji ve aile hekimliği uzmanı Dr. Ali Akın'a bırakmak isterim. Sayın Akın'ın bu konularda söyledikleri şunlar:

Hemogram (kan sayımı)18

parametre: Kan sayımı sonuçları, hematolojik ve diğer birçok sistemle alakalı tespit imkanı sağlar. Eritrositlerle (kırmızı kan hücresi) ilgili olarak genellikle Hgb(hemoglobin), Hct(hematokrit), MCV, MCH, MCHC testleri yapılır. Anemi durumlarında ise Hgb ve Hct düşük değerlerde seyrederken, MCV, MCH, MCHC sadece tarama amaçlı kullanılmaz. Kansızlık ile ilgili ve kansızlığa sebep olabilecek kronik hastalıklar ile ilgili ön bilgi verir.

Kan şekeri testi: Vücuttaki glukoz miktarının, şeker hastalığı tanısı ve vücuttaki karbonhidrat metabolizmasının

analiz edilmesi için uygulanan testtir.

Yağ (lipid) profili: Total kolesterol, Trigliserid, HDL, LDL ve VLDL testlerini kapsar.

Kolesterol Total: Kandaki iyi (HDL) ve kötü (LDL) kolesterolün toplamıdır.

HDL (iyi huylu kolesterol): Karaciğer ve bağırsaklarda üretilen bir lipoproteindir, Vücutta yüksek miktarda bulunması, damar sertliği ve ateroskleroz gibi hastalıklara karşı koruma sağlar. Egzersizle değerleri yükseltilebilir.

LDL (kötü huylu kolesterol): Karaciğerde üretilen, düşük yoğunluklu, kan yoluyla kolesterolü taşıyan lipoproteinlerdir. Yüksek olması durumunda, damar tıkanıklığı, damar sertliği ve kalp rahatsızlıkları riski artar.

VLDL kolesterol: Kötü huylu kolesteroler gurubuna dahildir. Bağırsaktaki yağların depolanmasına yardım eder. Ayrıca kan damarlarında ki LDL reseptörlerine bağlanarak, damar sertliği ve damar tıkanması gibi rahatsızlıklara meydan hazırlar.

Trigliserid: Kanda, kolesterol ile beraber yüksek miktarda bulunduğu takdirde, damar tıkanıklığı ve kalp hastalıklarına ortam hazırlar. Bu yüzden kolesterol değerleri ile beraber kontrol edilir.

PSA (Prostat Spesifik Antijeni): Erkeklerdeki prostat bezindeki iltihap ve ya kanser tespiti için kullanılan bir tetkiktir.

Sedimentasyon: Kötü huylu tümörler, iltihaplı hastalıklar, romatizmal hastalıklar, akut ve kronik enfeksiyon hastalıkları gibi rahatsızlıklarda başvuru testi.

Üre testi: Böbreklerdeki işlev bozukluklarından dolayı düzeyi artan bir proteindir. Karaciğerde üretilen üre; böbrek işlev bozukluğu, karaciğer yetmezliği tanısı amaçlı kullanılabilir.

SGOT-AST: İlk olarak kalp ve kas hücrelerinde, sonrasında ise böbrek, karaciğer, beyin, pankreas, dalak ve akciğerde oluşan doku hasarlarını 12 saat içerisinde belirleyen testtir.

SGPT-ALT: İlk olarak karaciğer ve böbrek hücrelerinde bulunur, sonrasında kalp sistemi ve iskelet kaslarında bulunur. Genellikle hepatit ve siroz gibi hastalıkların tedavisinde kullanılan ilaçların etkilerini gözleme ve karaciğer hastalıklarının tanısında kullanılır. Bunun yanı sıra, karaciğer hücresi ölümü, kalp yetmezlikleri, şoklar, travmalar, karaciğer tümörleri, kalp krizi, gebelik zehirlenmesi gibi durumlarda seviyesi artar.

Gama Glutamil Transferaz (GGT): Pankreas,

Uzm. Dr.
Ali Akın

karaciğer ve böbreklerde bulunan bir enzimdir. En sık böbrekte bulunmasına rağmen, genellikle karaciğer hastalıklarının tanısında kullanılır. Ayrıca kolon ve göğüs kanserlerinin tanısında yol gösterir.

Daha birçok kan testi vardır ancak en önemlilerini buraya aldık. Daha ileride sizlere o testlerden de söz edeceğiz. Ayrıca idrar ve gaita tahlilini de yazarak bu konuyu tamamlayalım.

Tam idrar analizi: İdrarda bulunan, kum, protein, albümin, ürobilinojen, ürobilin, nitrit ve keton, iltihap gibi durumları tespit eder. Böbrek ve idrar yolları hastalıklarında teşhis için kullanılan önemli bir analizdir.

Gaitada gizli kan testi: Erken dönem kolon kanseri, mide kanaması ya da iç kanama gibi durumları teşhis etmek için kullanılan yöntemdir.

Doktorumuzun üyelerimizi bu testler için defalarca çağırdığına ben şahidim. Sağlıklı geleceğe yolculuk için bu çağrıya uyun lütfen.

Kalın sağlıcakla...

YAŞASIN CUMHURİYET

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 93. yılı İzmir'de coşkuyla kutlandı. İzmirliiler birbirinden görkemli etkinliklere yoğun katılım gösterdi.

Cumhuriyet Bayramı kutlamalarının ilk adresi Cumhuriyet Meydanı'ndaki Atatürk Anıtı oldu. İzmir Valisi Erol Ayyıldız, Ege Ordusu ve Garnizon Komutanı Orgeneral Abdullah Recep, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu'nun katılımıyla gerçekleştirilen çelenk sunma töreninde Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı da Meclis Başkan Vekili Işın Yılmaz ile Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu temsil etti.

Valilik makamındaki tebrik töreninin ardından Vali Ayyıldız, Ege Ordusu ve Garnizon Komutanı Orgeneral Recep, Büyükşehir Belediye Başkanı Kocaoğlu, Cumhuriyet Meydanı'nda

üstü açık araçla tören alanını dolaşıp vatandaşları selamlayarak bayramlarını kutladı.

İzmir Valisi Erol Ayyıldız, tören konuşmasında birlik ve beraberlik vurgusu yaparken, “Cumhuriyet ve vatanımız, ödün vermeden korumamız, yaşatmamız gereken en değerli varlığımızdır. Cumhuriyetimizin kuruluşunu kutlamak, Türk milleti olarak hepimiz için milli bir görevdir. Sevgili gençler Cumhuriyet, çalışmak yükselmek, çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak, milli birlik ve beraberlik ruhu demektir. Bu vatanı sizlere emanet eden Atatürk’ün gösterdiği yolda, hiçbir kötü düşüncenin oyununa gelmeyerek bağımsızlığımızı, Cumhuriyetimizi, sonsuza değin muhafaza ve müdahale edeceğinize yürekten inanıyorum” dedi.

15 Temmuz darbe girişimine de değinen Vali Erol Ayyıldız, “Adeta ölümü göze alan milyonlarca vatandaşımızın sokakları ve meydanları doldurarak ülkemizi, demokrasimizi, Cumhuriyetimizi aydınlık geleceğimizi yok etmek isteyen vatan hainlerini hezimete uğrattığı o şanlı mücadeleyi gördük. Devlet

ve millet olarak 15 Temmuz darbe girişimini çok iyi analiz etmeliyiz. Sadece bu ihaneti gerçekleştiren FETÖ değil onların arkalarındaki güçleri onları harekete geçiren saikleri de çok iyi değerlendirmeliyiz. Yıkıcı bölücü tehditlere karşı daim uyanık ve hazır olmalıyız” diye konuştu.

Vali Erol Ayyıldız’dan sonra Nevvar Salih İşgören Teknik Anadolu Lisesi öğrencisi İrem Üzer, ‘Atatürk ve Cumhuriyet’, Onur Yiğit de ‘Türkiye Cumhuriyeti’ şiirini okudu. Ege Üniversitesi Halk Dansları Topluluğu da zeybek gösterisini sundu.

29 Ekim akşamı, Konak’taki İzmir Büyükşehir Belediyesi binasına

yansıtılan video mapping gösterisinde Cumhuriyetin kuruluşu görsel olarak anlatılırken Atatürk’ün 93 yıl önceki konuşması da binanın duvarına yansıtıldı. Meydanda yapılan lazer gösterisi Varyant’tan ve şehrin birçok noktasından seyredilebildi. Gösterileri izlemeye gelen İzmirli unutulmaz geceyi cep telefonu kameralarıyla kaydetti. Gündoğdu Meydanı’ndaki konserde ise ünlü sanatçılar Nilüfer ile Feridun Düzağaç şarkılarıyla İzmirli unutulmaz dakikalar yaşattı.

EBSO DA TÖRENDE

Cumhuriyetin 93. yılı kutlamaları kapsamında gerçekleştirilen geçit töreninde askerlerin yanısıra katılımcılar da İzmirliğin göğsünü kabarttı. Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu, Yönetim Kurulu ve Meclis Üyelerinden oluşan heyet ellerinde bayraklarla yürüdü. EBSO Vakfı da, kortejde Yönetim Kurulu Üyesi Hülya Kuloğlu, Kadınlar Birliği Başkanı İhsan Özduran ve Kadınlar Birliği üyeleri tarafından temsil edildi.

SAHİP ÇIKIYORUZ

EBSO Meclis Başkan Vekili Işın Yılmaz ile Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu, İzmir Valiliği tarafından halka açık olarak Konak Meydanı’nda düzenlenen resepsiyona da katıldı. İzmir Valisi Erol Ayyıldız ve eşi Uzm. Dr. Dilek Didem Ayyıldız tarafından karşılanan Yılmaz ile Gökçüoğlu, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, Ege Ordusu ve Garnizon Komutanı Orgeneral Abdullah Recep ile biraraya geldi. Resepsiyon boyunca İbrahim Gökçüoğlu’nun Vali Ayyıldız ve Ege Ordusu Komutanı Orgeneral Recep ile yakın diyalogu dikkat çekti. EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Gökçüoğlu, Orgeneral Recep ile sohbetinde 15 Temmuz gecesini konuşurken, “Cumhurbaşkanımız halkı meydanlara davet ettiğinde İzmirli zaten sokaktaydı. İzmir özel bir şehirdir. Halkı modern ve ileri görüşlüdür. 15 Temmuz gecesi İzmir caddelerinde askeri araç olmaması konusundaki hassasiyetinize de teşekkür ederim” diye konuştu.

Ata'mızı sevgi, saygı ve minnetle andık

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, ölümünün 78'inci yıldönümünde İzmir'de de törenle anıldı. Atatürk'ün aramızdan ayrılıp ebediyete intikal ettiği saat 09.05'te hayatın durduğu kentte bayraklar yarıya indirildi, saygı duruşunda bulunuldu.

İzmir'deki Atatürk'ü anma törenleri Cumhuriyet Meydanı'nda yapıldı. Atatürk Anıtı'na Vali Erol Ayyıldız, Ege Ordusu ve Garnizon Komutanı Orgeneral Abdullah Recep, Büyükşehir

şehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu çelenk koydu. Ege Bölgesi Sanayi Odası adına çelenk sunumunu Meclis Başkan Vekili Işın Yılmaz ile Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu yaptı. EBSO Vakfı adına ise Yönetim Kurulu Üyesi Hülya Kuloğlu ile Kadınlar Birliği Başkanı İhsan Özdu-ran çelenk koydu.

ATA İÇİN TEK YÜREK

Büyük önder Atatürk'ün 78. ölüm yıldönümünde İzmir yine tek yürek oldu. 'Ben İzmir'i ve İzmirlileri çok severim" demiş olan

Ata'mıza saygı ve minnettarlığımı, çocuğundan gencine ve yaşlısına O'nu bir arada anarak, on yıllar sonra bile hatırasının ne kadar benzersiz olduğunu, 9. kez düzenlenen Ata'ya Saygı Yürüyüşü'nde gösterdi. Al-sancak Limanı'nda buluşup ellerinde Türk bayrakları ve Atatürk posterleriyle kortej eşliğinde Cumhuriyet Meydanı'na yürüyen İzmir-lilerin kalpleri birlikte attı.

Aralarında milletvekil-leri, belediye başkanları, sivil toplum kuruluşlarının da bulunduğu İzmirli-lerle birlikte yürüyen Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, "Özgürlüğün, demokrasinin, cumhuriyetin ve Mustafa Kemal'in kenti İzmir, her 10 Kasım'da olduğu gibi, O'na olan inanç ve bağlılığını; bir-lik, beraberlik ve dayanışma ruhunu, bugün bir kez daha

Yorgancılar: İlkeleriyle ilerleyeceğiz

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün aramızdan ayrılışının 78. yıldönümü nedeniyle bir mesaj yayınladı. Yorgancılar mesajında şunları söyledi:

"Kayıtsız şartsız, bağımsız yeni bir Türk Devleti" kurmak üzere başlattığı mücadele ile dünya devletlerinin önünde saygıyla eğildiği bir lidere sahip olmanın haklı gururu ile aramızdan ayrılışının 78. yıldönümünde Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü özlemle, şükranla ve rahmetle anıyoruz. Bir milleti uçurumun kenarından, bağımsızlığına kavuşturan ve güçlü Türk devletinin temellerini atan, her geçen gün değerini çok daha iyi anladığımız Ulu Önderimizin çizdiği yolda "Tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet"

ilkelerini esas alarak, ilerlemeye devam edeceğiz. İş dünyası olarak bizler, dünden daha kararlı, dünden daha çok kenetlenerek, daha çok üreterek; çağdaş, laik temeller üzerine oturtulan, müreffeh bir Türkiye için daha çok çalışacağız. 20. yüzyılın lideri, Türk milletinin kalbinde ebediyen yaşayacak olan Ulu Önderimiz, ruhun şad olsun."

güçlü bir şekilde haykırıyor. Kimse karanlıktan çıkış için

başka yollar, başka formüller aramasın. Bizim aydınlık

yolumuz Atatürk, umudumuz cumhuriyettir" dedi.

EBSO personelinin Atatürk sevgisi

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü aramızdan ayrılışının 78. yıldönümünde özlem ve saygıyla andı.

EBSO'nun tüm personeli, Ulu Önder'in aramızdan ayrıldığı saat 9'u 5 geçte Oda binasındaki İzmir'in ilk

balmumu Atatürk heykeli önünde toplanarak saygı duruşunda bulundu.

EBSO hizmet binasının Cumhuriyet Meydanı tarafındaki yüzüne de dev Atatürk portresi, 1. Kordon olarak adlandırılan Atatürk Bulvarı'na bakan tarafına da Türk Bayrağı yerleştirildi.

EBSOV'lu kadınlardan 'Başöğretmen Atatürk' fotoğrafları sergisi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı Kadınlar Birliği, cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Atatürk'ü, 24 Kasım Öğretmenler Günü dolayısıyla çok özel ve anlamlı bir sergiyle anıyor.

Hanri Benazus'un Türkiye'nin en büyük Atatürk fotoğrafları koleksiyonundan seçilen fotoğraflar, "Başöğretmen Atatürk" temasıyla Ege Bölgesi Sanayi Odası Sergi Salonu'nda İzmirli'lere sunuluyor. Atatürk'ün güçlü çağdaşlık anlayışı, halka duyduğu inanç ve sevgi bir kez daha gözler önüne seriliyor.

GÖKÇÜOĞLU: ATATÜRK'Ü TARTIŞMAYALIM

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, serginin açılışında yaptığı konuşmada, Atatürk'ün hem Türkiye Cumhuriyeti hem de dünya için çok özel ve önemli bir lider olduğuna dikkat çekti.

Dünyada kurucusunu tartışan Türkiye'den başka ülke olmadığını ileri süren Gökçüoğlu, şunları söyledi:

"ABD, George Washington'u, Fransa De Gaulle'u tartışıyor mu? Atatürk, Osmanlı İmparatorluğu'nu kurtarmak için Trablus'ta, Yemen, Ortadoğu, Balkanlar'da, Çanakkale'de savaşmış ve Osmanlı'da generallik rütbesine ulaşmış bir kişidir. Osmanlı'dan kalan ve bugünkü yurdumuzu kapsayan toprakları kurtarıp yeni bir Türk devleti kurmak için Kurtuluş Savaşı'nı yapmıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nun kurucusu Osman Gazi'yi tartışıyor muyuz? Bugün hassas bir dönemden geçiyoruz. Tarihteki 17'nci Türk devleti Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Atatürk'ü tartışma noktasında olmamalıyız. Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ü her zaman sevgi ve şükranla anıyoruz. O'nun bıraktığı eserlere, devrimlerine ve ilkelerine

her zaman sahip çıkıyoruz. Atatürk'ün hedef gösterdiği muasır medeniyetler seviyesine ulaşmak için sanayiciler olarak çalışıyor ve gayret gösteriyoruz."

O'NUN ESERİ

EBSO Vakfı Kadınlar Birliği Başkanı İhsan Özduvan da, Atatürk'ün "Gelecek gençlerin, gençler ise öğretmenlerin eseridir" sözleriyle gençliğe ve eğitime verdiği önemi vurguladığını anlattı. Atatürk'ün ilke ve devrimleri ile sahip olduğumuz tüm cumhuriyet kazanımlarının da bu idrak ile yoğrulduğunu hatırlatan Özduvan, "Bu kazanımların her birinin istiklalimiz ve istikbalimiz için ne kadar büyük değer olduğunu daha yürekten hissettiğimiz zamanlardayız. Eğitim ve öğretim anlamında ana kucağından okul ocağına aldığımız tüm öğretilerle iş hayatının ve sosyal hayatın içinde yol alıyoruz. Yolumuza çıkan tüm eksiklik ve yanlışları ise fikri hür, vicdanı hür, irfanı

hür nesiller yetiştirme kabiliyetine ve idrakine sahip öğretmenlerimizle aşmamız mümkün olmuştur. Bundan sonra da elbette öyle olacaktır" diye konuştu.

İş hayatına nokta koyduktan sonra yazar ve koleksiyoncu kimliğiyle öne çıkan Hanri Benazus ise, Atatürk'ün hayata gözlerini yumduğu gün İstanbul Üniversitesi'nde bir Alman akademisyenin ders yapıp yapmama kararı için rektöre danıştığında aldığı "Sizde bir büyük adam öldüğünde ne yapıyorsunuz onu yapın" cevabı üzerine, "Bizde hiç bu kadar büyük bir adam ölmedi ki!" anekdotunu anlattı.

Kuruluşundan bu yana geçen 17 yıldır yaptığı kültürel ve sosyal organizasyonlarla EBSO Vakfı'nın burslarına destek sağlayan, öğrencilerle de aile sıcaklığını hissettiren EBSOV Kadınlar Birliği, bütün İzmirli'leri "Başöğretmen Atatürk" fotoğrafları sergisini görmeye davet etti.

CREATIVE

Dünya hızla değişiyor. Artık büyük olan küçüğü alt edemiyor. Hızlı olan yavaş olanı alt ediyor.

Rupert Murdoch

Reklam ajansları, ne kadar yaratıcı olurlarsa olsunlar, doğaları gereği giderek rutinleşen ve yavaşlayan organizasyonlara dönüşürler.

Oysa reklamverenler sonu bitmek bilmeyen toplantılar ve uzun yaratıcı süreçlerden çok acil çözümlere ihtiyaç duymaktadır.

**Sizin de basit ve hızlı çözümlere ihtiyacınız varsa,
bize ihtiyacınız var demektir.**

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
info@teknofset.com
www.teknofset.com

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, açılış ve başkanlık sunuşlarında, küresel ve ulusal ekonominin, son dönemlerde pek çok belirsizlikle boğuştuğunu, iş dünyası olarak tüm bu belirsizlikler altında şirketlerin iş verimliliğini koruma, kâr ve yatırım düzeyini artırmanın oldukça güç hale geldiğini dile getirirken, Meclis konukları Murat Sağman ve Savaş Divanlıoğlu'nun ekonominin gidişatı ile ilgili detayları kendileriyle paylaşacaklarını söyledi.

Cumhuriyetimizin 93. yıl dönümünü kutlayan Esen, başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere “ya istiklal, ya ölüm” ruhuyla, imkansızlıklar dahilinde bağımsızlık uğruna

savaşmaktan vazgeçmeden Cumhuriyetimizi kuran tüm gazi ve şehitlerimizi minnetle andı.

Esen, yaşadığımız olaylar itibariyle, tarihimizin en zorlu ve karışık dönemlerin birinden geçerken Cumhuriyetimizin kuruluş ortamını ve felsefesini hepimizin bir kez daha gözden geçirmesi ve anlaması gerektiğini, zira Cumhuriyetimizin kurulduğu ortamın bugün aşmaya çabaladığımız zorluklara da rehberlik edebilecek nitelikte olduğunu belirtti.

ÖNCELİK MİLLİ GÜVENLİĞİMİZ

EBSO Meclis Başkanı Esen, sınır coğrafyamızda ordumuzun da içinde bulunduğu çetin bir mücadele sürdürüldüğünü,

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, küresel ve ulusal ekonomideki belirsizliklerin bitmesini, zor günleri bir an önce geride bırakıp sadece yatırımı, üretimi ve ihracatı konuşur hale gelmeyi diledi. Esen, DAEŞ terör örgütü ile mücadelede önceliğimizin milli güvenlik ve sınır bütünlüğümüzün korunması olduğunu ifade etti.

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin sürdürdüğü mücadelenin başarıyla sonuçlanmasını yürekten temenni ettiğini söyledi.

DAEŞ terör örgütünün uluslararası bir mesele haline gelmesinin, konuya küresel bir bakış açısı getirdiğini, bu bakış açısındaki farklılıkların, ülkeler arası ilişkileri de derinden etkilediğini, dengeleri baştan aşağı değiştirdiğini, ülkemizin bir taraftan pek çok iç meseleyle uğraşırken, bir yandan da söz konusu denge arayışları içerisinde kendine yer edinme çabalarının, yaşadığımız zorlukların boyutlarını gözler önüne serdiğini, bu süreçteki önceliğimizin milli güvenliğimiz ve sınır bütünlüğümüzün korunması olduğunu,

birlik ve beraberliğin her zamankinden önemli hale geldiğini, bu zorlu dönemin en kısa sürede başarıyla atlatılmasını temenni etti.

ÜRETİM VE İHRACATI KONUŞALIM

Salih Esen, özellikle, son bir yılda yaşadıklarımızın, yatırımların gerilemesine ve turizm başta olmak üzere ekonomimize oldukça olumsuz yansıdığını, Türkiye Otelciler Federasyonu tarafından, turizm açısından 2016'da adeta bir afet yılı yaşandığının ve 2017'nin daha da kötü geçmesinin beklendiğinin açıklanmasının durumun en somut göstergesi olduğunu belirtti. Turizmin de tetiklemeyle artan işsizlik oranı ve genç nüfustaki işsizliğin yüzde 20 seviyelerine çıkmasının tedirgin edici olduğunu, hem yerli hem de yabancı yatırımcı açısından belirsizlik sürecinin ne yazık ki, ülke ekonomisinin de daralmasına neden olduğunu, bu günleri bir an evvel geride bırakıp, sadece üretimi, ihracatı konuşur duruma gelmeyi dilediğini söyledi.

İŞ KAZASINI ÖNLEMEDE ÇALIŞAN SORUMLULUĞU

21 Ekim'de İZSİAD'ın 3. İzmir İş Sağlığı ve Güvenliği Zirvesi'nin yapıldığını belirterek, İZSİAD Başkanı aynı zamanda Meclis Üyemiz Hasan Küçük Kurt'u bu organizasyon için tebrik eden Esen, zirvenin çok önemli bir farkındalık sağladığını vurguladı.

Bildiği üzere çıkarılan yasalar ile iş kazalarının yüzde 98'inin önlenabilir olmasının hedeflendiğini ki buna rağmen hala dünyanın kara listesinde yer aldığımızı, 2016 yılının ilk 9 ayında iş kazalarının geçen yıla göre yüzde 8 arttığını dile getirdi. İş kazalarının sektörel dağılımında; inşaat, tarım ve lojistik sektörlerinin öne çıktığını, iş sağlığı ve güvenliği konusunda işverenin gerekli bütün yasal sorumluluklarını yerine getirdikten sonra, kişisel koruyucu ekipmanı, aleti kullanmayarak yükümlülüklerini yerine getirmeyen çalışanın iş kazalarında işverenle beraber ortak sorumlu olması gerektiğini, ancak hükümetin işvereni mesul gördüğünü, konuyu Fikri Işık Bakanımızın Odamıza gerçekleştirdiği ziyarette dile getirdiklerini ve Işık'ın; kanun düzenlemelerinde çalışanın da sorumlu olacağını ifade ettiğini ancak henüz bir gelişme kaydedilemediğini vurguladı.

EBSO AİLESİ

Meclis Üyemiz Mustafa Şafak Baran'ın babası, Meclis Katip Üyemiz Sezai Aslanlı'nın kız kardeşi ve Yönetim Kurulu Üyemiz Hakan Ürün'ün amcasının vefat ettiğini dile getiren Esen, merhumlara ve merhumeye Allah'tan rahmet, ailelerine ve yakınlarına başsağlığı ve sabırlar diledi.

Meclis Üyesi Nadir Erdir'in kalp krizi geçirdiğini, Yıldray Yalınız'ın ise trafik kazasında kafasına ciddi

EBSO'da iki acı kayıp

Ünal Atalay

M. Murat Bilgi

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda 1984-1987 yılları arasında Yönetim Kurulu Üyesi, 1981-1992 yılları arası Meclis Üyesi yapan Ünal Atalay vefat etti. Ekim ayında sonsuzluğa uğurlanan Atalay, enerji sektöründe ses getiren çalışmalara imza atanın yanısıra Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Ersin Faralyalı'nın danışmanlığını da yapmıştı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclisi'nde 2013 yılından bu yana Meclis Üyesi yapan Mehmet Murat Bilgi de, geçirdiği trafik kazası sonucu hayata gözlerini yumdu.

EBSO Basım Yayın Sanayi Meslek Komitesi'ni temsil eden ve Neşa Ofset firmasının sahibi olan Bilgi'nin genç yaşta vefatı sevenlerini üzüntüye boğarken, cenaze törenine EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar da katılarak Bilgi ailesinin acısını paylaştı.

bir darbe aldığını söyleyen Esen, her iki Meclis Üyesinin de durumlarının şu an iyi olduğunu, kendilerine bir kez daha geçmiş olsun dileklerini iletmek istediğini söyledi.

Esen, Meclis Üyesi Mesut Kanat'ın kızının dünya evine girdiğini ifadeyle, genç çiftle mutluluklar diledi ve Kanat ailesini tebrik etti.

İzmir Pancar Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Hüseyin Şairoğlu'nun görevinden ayrılması nedeniyle yerine Hakan Ürün'ün seçildiğini,

yine Şairoğlu'nun ALOSBI Müteşebbis Heyet üyesiğinden ayrılması nedeniyle yerine 1'nci yedek üye Ateş Demirkalkan'ın getirildiğini söyledi. Esen, Şairoğlu'na her iki organize sanayi bölgesinde bugüne kadar yapmış olduğu hizmetleri için teşekkür ederek, Ürün ile Demirkalkan'a da yeni görevlerinde başarılar diledi.

Esen ayrıca, yaşanan patlamadan ötürü Antalya TSO'ya geçmiş olsun dileklerini ilettili.

Çiçekçi: Enerjimizi ülkemiz için harcayalım

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili Erdoğan Çiçekçi, Meclisi sevgi ve saygıyla selamlarken, Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'ın sevgi ve selamlarını ilettili. Çiçekçi, geçmiş dönem meclis ve yönetim kurulu üyesi Ünal Atalay'ın vefatı nedeniyle ailesi ve EBSO camiasına başsağlığı, Mesut Kanat'ın kızının nikah töreni nedeniyle Kanat ailesine mutluluklar diledi. Gerek EBSO'da, gerekse organize sanayi bölgelerinde yapmış olduğu katkılar için Şairoğlu'na teşekkür eden Çiçekçi, Şairoğlu'nun ayrılması nedeniyle İzmir Pancar Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyet üyeliği görevine Hakan Ürün ile ALOSBI Müteşebbis Heyet üyeliği görevine Ateş İ. Demirkalkan'ın getirildiğini, bu nedenle her iki arkadaşını tebrik ederek, yeni görevlerinde başarılar diledi. Erdoğan Çiçekçi, panel yöneticisi olarak katıldığı İZSİAD'ın organize ettiği son derece verimli geçen III. İzmir İş Sağlığı ve Güvenliği Zirvesi nedeniyle, aynı zamanda İZSİAD Başkanı olan Hasan Küçükkurt'u kutladı.

Çiçekçi, Polonya seyahati ile ilgili bir memnuniyet anketi düzenlediklerini, ankete katılanların yüzde

100'ünün memnuniyet bölümüne 'evet' dediklerini hatırlatırken, gerçekten iyi bir organizasyon yapmaya gayret ettiklerini, ilerleyen zamanda yine seyahat yapma fırsatı bulmayı dilediklerini belirtti.

CUMHURİYETİMİZİN 93. YILI

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Çiçekçi, 29 Ekim 1923 tarihinde saat:20.30'da TBMM'de yoktan var etmenin, yokluktan varlığa geçmenin, ümmet olmaktan millet olmaya geçişin sembolü olan

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Erdoğan Çiçekçi, "Enerjimizi kendi içimizde polemiklere harcamak yerine birlik ve beraberlik içinde ülkemizin geleceğine odaklanmak, motivasyonumuzu bu yönde kullanmak zorundayız" dedi.

Cumhuriyet'in ilan edildiğini, Atatürk'ün "Bu millet cumhuriyet ile yönetilmeye layıktır" diyerek cumhuriyeti milletvekillerine duyurduğunu ve bu sene Cumhuriyetimizin 93. yılını kutladığımızı hatırlattı. Ulu Önder Atatürk'ün ve dünyadaki birkaç liderin cumhuriyet ile ilgili sözlerini meclis üyeleri ile paylaşan Çiçekçi, ardından cumhuriyetle ilgili Atatürk'ün görüntülerinden oluşan 2 dakikalık özel bir film izletti.

Atatürk'ün; "Türk milletinin karakterine

ve adetlerine en uygun idare Cumhuriyet idaresidir. Demokrasi ilkesinin en yeni ve en akılcı uygulamasını sağlayan hükümet biçimi Cumhuriyet'tir. Cumhuriyet yüksek ahlaki değer ve niteliklere dayanan bir idaredir. Cumhuriyet fazilettir. Cumhuriyet rejimi demek, demokrasi sistemi ile devlet şekli demektir. Cumhuriyet erdeme dayanan bir yönetimdir. Bugün ki hükümetimiz devlet teşkilatımız, doğrudan doğruya milletin kendi kendine yaptığı devlet ve hükümet teşkilatıdır ki, onun adı Cumhuriyettir. Artık hükümet ile millet arasında geçmişte ayrılık kalmamıştır. Cumhuriyet düşünce, beden ve bilim bakımından güçlü koruyucular ister. Geleceğ güçlü şekilde ulaşabilmek, Cumhuriyetimizi korumak ve yaşatmak ile olanaklıdır." dediğini, Montesquieu'nin "Cumhuriyet erdemli insanların yönetimidir." Abraham Lincoln'un "Demokrasi halkın halk tarafından, halk için yönetimidir." Alphonse de Lamartine'in "Cumhuriyet ile cehalet aynı yerde barınmaz." Seneca'nın "Cumhuriyet ilim ve ahlakın adalet faziletin iktidarındır. Bunların fiilen yaşanmadığı yerlerde şekil ve iddia ne olursa olsun Cumhuriyet yoktur." George Washington'un "Cumhuriyet bağımsızlığı sevenlere ve koruyanlara layıktır." sözleriyle düşüncelerini dile getirdiklerini söyledi.

FIRAT KALKANI DOĞRU GİRİŞİM

Erdoğan Çiçekçi, Güney Doğu Anadolu sınırlarımızda PKK, PYD ve DEAŞ çetelerinin aylarca, yıllarca cirit attığını, her ne kadar geç kalındığını düşünse de bugün Türkiye'nin "Fırat Kalkanı" ile doğru bir girişimde bulunduğunu, Türkiye'nin güneyinde ABD ve PYD'nin beraberce bir koridor açmak için anlaşmaların artık açık bir şekilde ortaya çıktığını ama kendi adlarına menfaat umanlara "Fırat Kalkanı" ile dur denildiğini, Türkiye'nin El Bab bölgesine kadar giderek, kendi sınır güvenliğini sağlayacağını söyledi. Her ne kadar tenkit etmiş olsalar da dış politikamızın bu bölümünde Amerika'nın haricinde Türkiye Cumhuriyeti'nin Rusya'nın etkisi ile kısmen de olsa Suriye'yi kendi içinde tutarak iyi bir dış politika dengesi kurduğunu ki bunu "Fırat Kalkanı"nda görmenin mümkün olduğunu söyledi.

Dünyanın emperyalist güçlerinin yıllardır Musul ile ilgili çeşitli planlar yaptığını, Musul'un kendi başına çok büyük bir dert olduğunu ve Türkiye'nin çok elzem olmadığı müddetçe bu konuya müdahalede bulunmaması gerektiğini, çünkü derdimize dert katan noktalara gidebileceğimizi söyledi. Çiçekçi, sekiz ay evvel dış politikada büyük açmazlardayken, bugün Rusya ve İsrail ile iyileşmeye giden ilişkileri gerçekleştirebildiğimizi, bu

Türkiye'nin küresel rekabet endeksinde 6 basamak gerileyerek 51'nci sıraya düştüğünü belirten Erdoğan Çiçekçi, kazancın rekabetten geçtiğini, bunun için de eğitime önem verilmesi gerektiğini vurguladı.

nedenle Türkiye'nin akıllı dış politikayı benimsemesi, işleri yoluna koyabilecek politika izlemesinin yerinde olacağını söyledi.

ÖZEL İSTİHDAM BÜROLARINDAN KORKULMASIN

Çiçekçi, küresel rekabet endeksinde göre Türkiye 2015 yılında 46. sıradayken 2016 yılında 51. sıraya düştüğünü, bundan da bir ürünü daha zor satacağımız, sonucunun çıktığını dile getirdi.

Özel İstihdam Büroları Yönetmeliği'nin Resmi Gazete'de yayımlandığını ama işçi sendikalarının özel istihdam bürolarını kötüye kullanılmak gerekçesi ile istemediğini, Yönetmeliğin, aslında oturmuş, derli toplu sanayici için bir risk taşıyacağını düşünmediğini, kayıt sistemi ve kontrolleri muntazam olduğu takdirde herhangi bir istismara maruz kalmayacağını düşündüğünü, ayrıca bu büroların her ilde olması gerektiğini, İstanbul'daki bir bürodan başka bir şehirde bulunan firmaya işçi temin edilebileceğini,

dolayısıyla konuyla ilgili firmaların insan kaynakları departmanlarını bilgilendirmesinde fayda olduğunu söyledi.

İHRACATÇIYA YEŞİL PASAPORT

İhracatçıya verilecek yeşil pasaport konusunun uygulamaya girdiğini, buna göre; son 3 takvim yılı itibariyle, yıllık ortalama ihracatı 1 milyon ile 10 milyon dolar arasında olan firmalara 1, 10 ile 25 milyon dolar arasında olanlara 2, 25 milyon ile 50 milyon dolar arasındakilere 3, 50 ile 100 milyon dolar arasındakilere 4, 100 milyon dolar üzerinde olan firmalara 5 yeşil pasaport verileceğini söyleyen Çiçekçi, böyle bir uygulamanın başlamasını önemli gördüğünü ama 500 bin dolar ihracat yapan firmalara da verilmesi gerektiğini dile getirdi.

TEŞVİKLERDE KÜÇÜK SANAYİCİ İHMAL EDİLMESİN

Erdoğan Çiçekçi, çok önemseddiği ve içini yakan konulardan bir tanesinin de revize edilen teşvikler olduğunu, aslında teşvik ile ilgili emek veren, yeni düzenleme yapan herkesi takdir ile karşıladıklarını ama meydana çıkan uygulamadan teşviklerin büyük sanayiciden yana olduğunu gördüğünü, böyle düşünmesinin nedeninin ise; Avrupa'da plastik sanayide üretim bakımından Türkiye üçüncü sırada olmasına rağmen, katıldıkları bir toplantıda Bakan Danışmanının "plastik teşvik kapsamında değil,

çünkü özel ürünler teknolojisi grubunda yer almıyor” ifadelerini kullanması olduğunu dile getirdi. Etrafına baktığında yatırım yaparak, para kazanmak isteyen sanayicileri gördüğünü ama yatırım yapacak teşvikleri alamadığı için yatırım yapamadıklarını, teşviklerden

faydalanabilmek için şehir değiştirmek gerektiğini belirtti. Çiçekçi, 10 yıl önce küçük veya büyük bir proje yaptıklarında yıllık yatırımları karşılığında taahhüt ettikleri değerler içerisinde birçok teşvikten yararlanırken ne oldu da böyle bir döneme geldiği anlayamadığını, büyük firmaların desteklenmesine hiçbir itirazları olmadığını ama küçük sanayicinin de göz ardı edilmemesi gerektiğini vurguladı.

Yapılan projenin doğruluğu kanıtlanmışsa, kârlılığı, fizibilitesi varsa,

yıllardır bilançosundaki sağlamlıklar görülüyorsa, para kazanıyorsa, istihdam sağlıyorsa, 1 liralık vergi borcu yoksa firmaları teşvikten mahrum bırakmak yerine büyümesini sağlamak için teşvik verilerek desteklenmesi gerektiğini dile getirdi.

Çiçekçi, Türk Akımı Projesi'nin, ülkeler arası gerçek diploması ile başarı elde edebileceğinin en büyük örneği olduğu gibi, Türkiye adına önem arz ettiğini, projenin 2019 tarihinde biteceğini ve 15 milyar 750 milyon metreküp doğalgaz kapasitesine sahip olduğunu ifade ederek, mevcut ve planlanan doğalgaz boru hatlarıyla ilgili harita görselini Meclis Üyeleri ile paylaştı.

**İŞYERİ HEKİMİ
FABRİKAYI TANIMALI**
Meslek hastalığı

Erdoğan Çiçekçi, Türkiye ekonomisi için yeni teşvik modelinin olumlu olduğunu söyledi. Ülkedeki belirsizlik ortamını ortadan kaldırmak için hükümetin yeni adımlar attığını ifade eden Çiçekçi, “Bazı yatırımlar 4. Bölge teşviklerinden yararlanabilecek. İzmir için önemli bir fırsattır, değerlendirmeliyiz” dedi.

ile ilgili İZSİAD'da gerçekleştirilen panelde moderatör olarak Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'ın yer almasının planlandığını

ama onun TOBB görevi nedeniyle katılmadığını ve daha önce meslek hastalığı ile ilgili çalışmalarda yer aldığı için kendisinin görevlendirildiğini dile getiren Çiçekçi, panelde 140 doktor arasında mühendis olarak yer aldığını, her ne kadar panelin doktorların meslek hastalıklarıyla ilgili eğitilmesi olsa da kendisinin elbette eğitim vermediğini ama bir işveren olarak, işyeri hekimlerinin fabrikaları dolaşmadığını, hiçbir prosesi bilmediğini, bu bilinmezlikle yapılan hekimlik ile meslek hastalığını anlamalarının mümkün olamayacağını dile getirdiğini söyledi. Türkiye'de bu yıl meslek hastalığı yaşayanların sayısının 40 bin kişi ile sınırlı kalması gerekirken 395 kişi olduğunu da vurgulamak istediğini söyledi.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN SONU AÇLIK VE SUSUZLUK

Dünya Gıda Günü kapsamında Odamız tarafından organize edilen “İklim Değişikliğinin Gıda ve Tarım Sektörüne Etkileri” konulu çalıştayda; 2050 yılında dünya nüfusunun 10 milyar olmasının beklendiği, gelişmekte olan ülkelerde yaklaşık 1 milyar insan aşırı yoksulluk içinde yaşarken, dünyada yüzde 40’ı yenilebilir durumdaki 1.3 milyar ton yiyeceğin çöpe atıldığı, dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 40’ının susuzluk riskiyle karşı karşıya olacağı, son 30 yıllık iklim değişikliğinin, küresel bitkisel üretimi her 10 yılda yüzde 1-5 aralığında azalttığı gibi konuların dile getirildiğini söyledi. Çiçekçi, 2050 yılında Türkiye için sıcaklığın 2 derece artmasının yüzde 25 oranında tahıl azlığına sebep olabileceğinin ve toplam refahın yüzde 0,07 oranında azalacağını öngörülüğünü söyledi.

ÇİÇEKÇİ KONULARI DEĞERLENDİRDİ

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Çiçekçi, Meclis Üyesi sanayicilerin gündeme getirdiği konuları değerlendirirken, yeşil pasaport konusunda özellikle 1 ile 10 milyon dolar arasında ihracat yapanlara 1 adet verilmesi konusunda bir haksızlık bulunduğunu, bu konuda yorum yapmadan müracaatın ilgili Bakanlık nezdinde yapılacağını söyledi.

Çiçekçi, Cumhuriyet Bayramı Törenine sınırlı katılım olmasının sebebinin İzmir Emniyet Müdürlüğü tarafından getirilen sınırlama olduğunu vurguladı.

Süha Kahraman ve Işın Yılmaz’ın dile getirdiği risklerin herkesçe bilindiğini, ki Polonya’ya gerçekleştirilen seyahatte de bunu gördüklerini, yaşanan darbe girişiminin yabancı basın kanalıyla, yabancı ülkelere aktarılması gerektiğini, ancak yazılı basının standart bir ilanı para karşılığında dahi yayınlanmak istemediğini dile getiren Çiçekçi, siyasi iradenin sergilediği

davranışların çok önem taşıdığını, bize karşı takınılan tavrın düzeltilmesinin yine siyasi irade kanalıyla yapılabileceğini dile getirdi.

Kürşad Yuvgun’un talebini not aldıklarını dile getiren Çiçekçi, maalesef ülkemizde işi gücü bırakıp, sıkıntılarının çözümünü için dertlerini anlatmaya çabaladıklarını, oysa üst makamlarca bir takım kararlar alınırken A’dan Z’ye detaylı çalışmalar yapılsa, analizler gecikmese belki de dertlerini anlatabilmek için bu denli çabalamalarına gerek kalmayacağını dile getirdi.

Işın Yılmaz’ın ifade ettiği konuları çok önemseydiğini, özellikle yabancı ülkelerde büro açılması konusunun güzel bir düşünce olduğunu ancak bu konunun meslek komitelerinde görüşülerek, A’dan Z’ye değerlendirilerek girişim yapılması yönünde Yönetim Kurulu’na getirilmesinin daha uygun olacağını düşündüğünü, belki Ege İhracatçı Birlikleri’nden de görüş

alınıp detaylı bilginin Yönetim Kurulu’na iletilebileceğini söyledi.

Erdem Dinçsoy’un TSE testlerinin ücretli ve geç yapılması ile ilgili düşüncesinde haklı olduğunu, TSE’nin genel müdürünün sürekli değiştiğini, karar alma sürecinin de bu nedenle uzadığını dile getiren Çiçekçi, sahte çek konusundan neredeyse bütün iş aleminin muzdarip olduğunu, geçen yıl kendisinin de çok büyük para kaybettiğini, vadesini 6 ay sonraya verdiği çeki tahsil edemediğini belirterek, Kürşad Yuvgun’un yaşadığı sıkıntıyla ilgili kendilerine detaylı bir bilgi aktarımı yaparsa gerekli çalışmalarda bulunabileceklerini söyledi.

KDV alacaklarının sosyal sigorta ve gelir vergilerinden mahsup edilebildiği konusunda ise Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu ile Meclis Başkanı Esen bilgi aktarımında bulundu.

Sanayicinin gündemi sektörler ve ekonomi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Üyesi sanayiciler, iç politikadaki gelişmeler ve sınır komşularımızla yaşanan sorunların Türkiye gündemini işgal ettiği süreçte, sektörel gelişmeler üzerinden ekonomiyi ışık tuttu.

İhracatçılara yeşil pasaport verilmesi konusunda ülkemize döviz kazandırmak için çırpınan KOBİ'lerin gözardı edilmemesini isteyen sanayiciler, yurt dışında ihracatçıya ofis kolaylığı sağlayacak dış ticaret merkezlerinin hayata geçirilmesini önerdi.

Sanayiciler, Türkiye'ye karşı oluşan olumsuz algı nedeniyle siparişlerin azaldığı uyarısını yaparken, ihracat pazarlarının kaybedilmemesi için hükümetin dış politi-

kada gerekli adımları atmasını beklediklerini ifade etti.

Türkiye Sanayi 4.0'a hazırlandığı, teknolojik gelişmelerin başdöndürücü hıza eriştiği dönemde TSE'nin CE belgesi konusundaki ürün test sürelerinin uzun, hizmet bedellerinin de yüksek olmasından yakınan sanayiciler, hologramlı çek yapraklarının sahtelerinin üretilip alım satım işlemlerinde kullanılmasına karşı da önlem alınmasını istedi.

EBSO Meclis Üyesi sanayiciler ayrıca incir ve zeytinyağında hem bu ürünlerin sağlık açısından faydalarını, hem de üretim ve ihracatta kaydedilen gelişmeleri aktarma fırsatı buldu, ayrıca iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine dikkat çekti.

Davut Yanık Yeşil pasaportta KOBİ'lere de imkan tanınsın

EBSO Meclis Üyesi

Davut Yanık, ülkemizin bu sıkıntılı günlerinde her gün askerlerimizin, polislerimizin ve sivil halkımızın terör baskısı adı altında hayatını kaybettiğini hatırlatırken, şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine sabırlar dilediğini, bu kara günlerin en kısa sürede biterek ülke olarak huzura kavuşulmasını dilediğini söyledi.

Polonya seyahatinin çok

başarılı ve güzel geçtiğini, bu bağlamda emeği geçen herkese teşekkür ettiğini dile getiren Yanık, ihracat yapan firmalara yeşil pasaport verilmesiyle ilgili basında; 1 ile 10 milyon dolar arasında ihracat yapan firmalara bir adet, 10 ile 25 milyon dolar arasında ihracat yapan firmalara iki adet, 25 ile 50 milyon dolar arasında ihracat yapan firmalara üç adet, 50 ile 100 milyon dolar arasında ihracat yapan firmalara dört adet, 100 milyon dolar ve üzerinde ihracat yapan firmalara ise, 5 adet pasaport verileceğini haberlerinin yer aldığını söyledi.

Davut Yanık

Davut Yanık, yapılması planlanan çalışmadan büyük firmaların faydalanacağını, ülke imalatçılarımızın ortalama yüzde 80'ini

KOBİ'lerin oluşturduğu düşünülürken KOBİ'lerin bu çalışmadan çok az faydalanabileceğini, bunun haksızlık doğurduğunu dile getirdi. Binlerce KOBİ ve orta ölçekli imalatçılarımızın yurt dışına mal satabilmek ve ülkemize döviz kazandırabilmek için çok büyük çaba sarf ettiğini, böylesine azimle çalışan firmalara sadece 1 pasaport verilmesini, hele de şirketlerinin çoğunun 2-3 ortaklı olduğu göz önüne alındığında doğru bulmadığını vurguladı.

Her türlü meslek grubuna dâhil olan sanayicilerin yurtdışı, yurtiçi fuarlara

katılarak, ülkelerine döviz kazandırmaya, şirketleri için daha çok kazanıp üretim ve satış yaparak, işlerini büyümeye gayret ettiğini dile getiren Yanık, özellikle ihracat yapan ve ülkemize döviz kazandıran şirketlerimize ihracat oranlarına göre farklı tip ve şekillerde teşvikler verilmesi gerektiğini düşündüğünü belirtti. Yanık, ödenen vergiden, muhtasardan ya da sosyal sigorta bedellerinden ihracat yapılan rakamın belirli bir oranında indirim yapıp, ihracatçı firmaların desteklenebileceğini, bu destek ve teşvikin bile ihracatı arttırmada önemli fayda sağlayacağını söyledi.

Cumhuriyet Bayramı kutlama törenine Odamız kortejinde 25 kişi ile yer almaktan çok büyük gurur duyduğunu ifade eden Yanık, ancak katılımcı sayısının artması gerektiğine inandığını belirtti.

Yanık, Hüseyin Şairoğlu ile İzmir Pancar OSB Müteşebbis Heyetinde birlikte çalışma fırsatı bulduklarını, kendisini tekrar aralarında görmeyi dilediğini sözlerine ekledi.

Süha Kahraman Ülkemize karşı olumsuz algı değişmeli

EBSO Meclis Üyesi Süha Kahraman, Yönetim Kurulundan seyahat düzenlemesini talep eden meclis üyesi olarak maalesef düzenlenen Polonya seyahatine rahatsızlığı nedeniyle katılmadığını, ancak çok faydalı geçtiği konusunda Meclis üyesi arkadaşlarından bilgi sahibi olduğunu, seyahat organizasyonda emeği geçenlere teşekkür ettiğini söyledi.

Kahraman, son katıldığı

Süha
Kahraman

fuarda hiçbir fuarda yorulmadığı kadar yorulduğunu, sebebinin ise mal satmak yerine, insanlarla politika konuşmak olduğunu, hayatı boyunca politikaya girmediklerini, girmeyi de düşünmediklerini, ancak son dönemde ülkemizde yaşananlar nedeniyle Almanlarla, Fransızlarla, İngilizlerle daha önce hiç konuşmak durumunda kalmadığı konuları görüşerek, savunmak durumunda kaldığını ve satın almacılar ile yaptığı görüşmelerde de sektörü ve kendilerini zorlu günlerin beklediği izlenimi edindiğini belirtti.

2-3 aylık sürekli seyahat ettiğini, firmaların ayaklarına gittiklerini ama şu anda Türkiye'ye karşı oluşan olumsuz düşüncenin bulunduğu, bunun mutlak suretle değişmesi gerektiğini söyledi.

Işın Yılmaz Yurt dışında ihracat merkezleri açılmalı

EBSO Meclis Başkan Yardımcısı Işın Yılmaz, ihracatçılara yeşil pasaport verilmesi konusunda Davut Yanık'ın dile getirdiği düşünceleri doğru bulduğunu, aslında kendisinin yeşil pasaport konusunda bir beklentisi bulunmadığını, 15

Işın
Yılmaz

senedir sektirmeden vizesini aldığını, bugün iki kişiye yeşil pasaport verilirse yarın bire inebileceğini, belki verilmeyebileceğini o yüzden işi riske atmadan vize almanın alışkanlık haline getirilmesinde yarar gördüğünü söyledi. Yeşil pasaportun gidiş gelişleri kolaylaştırıldığını doğru olduğunu hatırlatan Yılmaz, ancak önemli olan konunun yurtdışına gidilmesinin firmaya sağlayacağı getiriler olduğunu, zira Türk Lirası ile dolar-euro hareketinin içinde belli bir doğru bulunulabildiği takdirde firmalarını garantiye alabileceklerini, amaçlarının para kazanmaktan ziyade paralarını korumak olduğunu dile getirdi.

Yılmaz, sürekli fuarlara katıldığını ama artık fuarların bir getirisi kalmadığını, kimsenin Türklere iş vermek istemediğini, hatta Danimarka ve İngiltere'deki sigorta firmalarının Türkiye'ye giden müşterilerin başına bir şey geldiğinde sigorta masraflarının karşılanmayacağına yönelik uyarıda bulunulduğuna dair duyular aldığını ifadeyle, Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'ın TOBB'da sigorta ile ilgili konulardan sorumlu olması dolayısıyla

la bu konunun doğruluğu yönünde araştırma yapılması için kendisinden destek talep etti.

TÜRKİYE'DEN SİPARİŞ AZALYOR

Türkiye'nin kumaş konusunda ciddi anlamda iyi olduğunu, hatta pek çok ünlü markanın, Türk kumaşları ile yapılan gömlekleri İtalyan diyerek sattığını dile getiren Yılmaz, kumaş fuarlarına sık sık katıldıklarını, aslında kumaş alımının katalogdan seçilecek gram, metre kare, en, boy, iplik numarası gibi kriterlere göre yapılabileceğini, alım için bir yetkilinin gelmesine gerek olmadığını anlattı. Yılmaz, sadece gömlek üretiminde protoların yapılması, koleksiyon, satış ve imalat sürecinde 2-3 ay kadar firma yetkililerine ihtiyaç duyduklarını, ancak firmaların yetkililerini 2-3 ay Türkiye'ye yollamamak için 15-20-25 eurolara sattıkları gömleği almak yerine metresi 8-10 euroya çıkan kumaşları almakta sakınca görmediklerini söyledi. En büyük rakiplerinin Portekiz olduğunu, aslında tedarikçilerin kumaşları Türkiye'den, Söktaş'tan aldıklarını, bir Türk imalatçısı olarak, Portekiz'le aynı fiyata aynı kalitede dikedildiği, ithalatçı firmayı kumaşçı ile muhatap etmediği, üstelik daha iyi pazarlık yaparak kumaş daha ucuz fiyata alabildiği, kumaşın oluşumundan itibaren rengine kadar takip sağlayabildiği, kumaş parasını ödetmediği, 60-90 günde parasını ürün bazında ödeyebildiği halde tercih edilmediğini, ithalatçıların kumaş alıp, ürünü Portekiz'de yaptırmayı tercih ettiklerini bildirdi.

Işın Yılmaz, çok önemli

bir markaya Türkiye'deki tekstil mühendisi bir arkadaşları aracılığı ile iş yaptıklarını, kendilerinden çok memnun olunduğunu, tekstil mühendisi arkadaşlarının yaptığı işten de memnun olunmasına rağmen Türkiye ile iş yapılmasının biraz azaltılması, Tunus'a ağırlık verilmesinin talep edildiğini, Türkiye güven vermediği için durumun firmalara yansdığına dile getirdi. Güven ortamı sağlanmadığı sürece fuarlarda boşuna çaba sarf edildiğini, ne kadar çok firma temsilcisi ile tanışıp iş bağlamak için çaba harcasalar da geri dönüş alamadıklarını belirtti.

Kendilerine aracı olarak gelenlerin "müşteri gelmediği için biz var olan müşterinin ayağına gidiyoruz" dediklerini, çünkü komisyon bazında çalışan firmalara müşteri gelmediğini, bu nedenle Avrupa'da bir ofis açarak satış yapmaya başladıklarını dile getiren Yılmaz, bu durumun maliyetinin kendilerine yansıyor yansımayacağını merak ettiğini, zaten aracılar yüzde 10'lara kadar çıkan komisyonlar ödediklerini belirtti. Konuyla ilgili olarak, yeşil pasaport konusunu hızlı şekilde çözüldüğü düşünülürken, hükümetin belli yerlerde, geçici ya da sürekli, ama tanıtım ama karşılıklı görüşme anlamında, firmaların kendi pazarlamasını yapabileceği, müşteri ile buluşabileceği, maliyetsiz bir ofis tahsis edebileceğine dair bir önerisi olduğunu söyledi.

SAAT FARKI AÇILDI

Bilindiği üzere bu sene saatlerin geriye alınması uygulaması yapılmadığını, dolayısıyla Avrupa ile

Türkiye arasındaki saat farkının açıldığını, artık saat 21:00-22:00'ye kadar fabrikada kalmaları gerektiğini, zaten tercüme yapan bir elemanı bulunduğunu, onun da saat 20:00'de işyerinden ayrıldığını, artık kendisinin geç saatlere kadar çalışmak durumunda kalacağını, çeviri yapan elemanın sabahları 2 saat boşa oturacağını ifadeyle yaşanan sıkıntının Yönetim Kurulunca üst makamlar nezdinde dile getirilmesini talep etti.

ÇALIŞMA HAYATINA YÖNELİK GİRİŞİMLER SÜRSÜN

Yılmaz, çalışan kadına, doğum izni ve yarı zamanlı çalışması ile ilgili düşüncelerini daha önce Meclis kürsüsünden ifade ettiğini, bazı işverenler konuya karşı çıksa da konu yasalaştığını ve şu anda iki hamile çalışanını bu şekilde geri kazanabilme şansı elde ettiğini söyledi. Tekstil ve hazır giyim tehlikeli ve ağır işlerden çıkarılması hususunda EBSO olarak girişimde bulunulduğunu ve bunu sağlayabildiklerini dile getiren Yılmaz, bu tip konularda Odanın, Başkanlarımızın çalışmalarının önemine inandığını söyledi. Bu bağlamda ihracat ve ithalatı sürdürebilmeleri için, personele maaş desteği, vergi muafiyeti, enerji teşviki ve ihracat teşviki, kıdem tazminatı yükü gibi konularında neticelendirilmesi için EBSO'nun girişimlerini devam ettirmesi gerektiğini ifade etti.

Yılmaz, Şairoğlu'nun EBSO Meclisinden ayrılacak olmasına gerçekten üzüldüğü söyleyerek, verdiği kararın hayırlı olmasını diledi.

Erdem Dinçsoy TSE'nin test süresi uzun bedeli yüksek

EBSO Meclis Üyesi Erdem Dinçsoy, Polonya seyahatinin bölgemiz ve Türkiye adına son derece önemli ve güzel sunumlara vesile olduğunu, bu sunumlarda EBSO personelini ve emeği geçen herkesi tebrik

etmek istediğini, zira gerçekten bir İzmirli olarak gurur duyduklarını söyledi.

Dinçsoy, inovasyon ve teknolojiye dayalı üretimler yapan bir sektör mensubu olduklarını, dolayısıyla çeşitli testlere ihtiyaç duyduklarını, nitekim üretilen ürün Avrupa'ya satılıyorsa CE belgesi almak gerektiğini, bu belge için de TSE'nin çeşitli test prosedürlerini yerine getirmek gerektiğini söyledi. Elektronik sektöründe faaliyet gösterdikleri için TSE'nin gerekli testleri yapması için 8 ay önce başvuruda bulduklarını, 2 ay sonra 'cihazınızı gönderebilirsiniz' denilerek, test parasının peşin alındığını, 3 ay sonra testlerin başladığını, testlerin 2.5 ay sürdüğünü, 15 gün test raporlarının hazırlandığını, 8 ayın neticesinde 5 tane

testi yaptırdıklarını ve 7 bin 234 TL + KDV ödediklerini söyledi. Herkesin kullandığı cep telefonlarında bir sene içerisinde yeni yeni özellikler eklendiği düşünülürken yeni üretilen makine ve elektronik cihazlarda da özelliklerin değiştiğini dolayısıyla 8 ayda bir test sonucunun alınmasının kabul edilebilir bir durum olmadığı gibi, test için alınan ücretin de sanayiye ciddi külfet olduğunu, o nedenle test konusunun Odamızca araştırılıp, sanayiye imkanlar yaratılması konusunda çalışma yapılması gerektiğini söyledi.

Dinçsoy, Ağustos ayı başında Devlet Malzeme Ofisi kataloğuna üye olmak için başvuru yaptıklarını, kasım ayına gireceklerini ama bir netice elde edemediklerini belirterek, kamusal içerikli işlerin mutlak hızlandırılması gerektiğini, devletin yol almaya çalışan kurum ve kuruluşlara ayak uydurması, destek olması gerektiğini söyledi.

SANAYİ 4.0 İÇİN ÖNCE EĞİTİM

Elektronik Bileşenleri ve Ölçme Cihazları Sanayi Meslek Komitesi olarak Vestel'e teknik bir gezi düzenlediklerini dile getiren Dinçsoy, Yönetim Kurulu Başkanımız Ender Yorgancılar, Başbakanımız Binali Yıldırım ve Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın Sanayi 4.0 ve inovasyon ile ilgili sürekli söylemleri bulunduğunu, birkaç meclis öncesinde BOSCH Türkiye Genel Müdürü Steven Young'ı dinlediklerini hatırlattı. Almanya'nın sanayi devrimi konusunda öncü olduğunu ve bu konuda iyi pazarla-

ma yaptığını düşündüğünü, bizim ise sanayide 2 düzeyinde olduğumuzun Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca da ifade edildiğini, dolayısıyla Sanayi 4.0'ı Avrupa'nın pazarlama malzemesi olarak kullandığını düşündüğünü, bizim Sanayi 4.0'a uzak olmamızın en büyük nedeninin eğitim olduğunu, bunun herkeşe bilindiğini dile getiren Dinçsoy, eğitim ile ilgili bir videoyu Meclis Üyeleri ile paylaştı.

Dinçsoy, Yönetim Kurulu Başkan Vekili Çiçekçi'nin de dile getirdiği üzere Türkiye'nin maalesef gelişmişlik indeksinde sondan 3. sırada yer aldığını, politikacıların bakış açlarına, dünyada gelişmiş ülkelerinin yaptığı yönde aynı Finlandiya örneği gibi, aynı Kore örneği gibi bu programları yeniden düzenlemelerini dilelediğini söyledi.

Temel Aycan Şen Kutsal kitaplarda anlatılan meyve: İncir

EBSO Meclis Üyesi Temel Aycan Şen, kuru meyve sektörü olarak en yoğun dönemi yaşadıklarını, bu dönemde fabrikaya ziyaret gelen dostlarının 'biz incirle ilgili yapılan bu çalışmalarını hiç bilmiyorduk' demeleri üzerine incir ile ilgili bilgi paylaşımında bulunmak istediğini söyledi.

Şen, MÖ 484 yılındaki Herodot'un kaynaklarında Anadolu'da incirin varlığının anlatıldığını, M.Ö. 7000-8000 yıllarına ait incir kalıntılarının ulaşıldığını, Eski Yunanlılarda çok önemli bir onurlandırma, hediye emtiası olarak kullanıldığını, 3 dinin kitabında yer aldığı için gerek Yahudilerin

sofralarında özel günlerinde bulunduğu, gerek Hristiyanların özellikle Noel sofralarında en azından bir tane incirli emtia bulunduğu, gerekse Müslümanların kutsal kitabı Kuran'da Tin Suresi'nin incir olarak adlandırıldığını söyledi.

İncirin ana vatanının Akdeniz ve Güney Batı Asya olduğunu, Türkiye'den Afganistan'a kadar uzanan alanda yetiştiğini, yaklaşık 800 çeşidi bulunduğunu, dış ticarete ihracatta kullandıkları Ege Bölgesi'nin ürününün ficus carica olarak adlandırıldığını söyledi. Şen, incir ağacının erkek ve dişi ağaçlar olmak üzere iki tipi bulunduğunu, erkek ağaçların incirlerinin ufak olduğunu ve reçel yapımında kullanıldığını, ayrıca dişi ağaçlardaki meyveleri dölmek için kullanıldığını, erkek incir ağaçlarının meyvelerinin ilek olarak adlandırıldığını, ilekten çıkan sineklerin dişi incir ağaçlarının meyvelerini döleyerek meyvelerin çoğalmasın, olgunlaşmasını sağladığını belirtti.

Besin değeri çok yüksek, önemli faydalara sahip bir ürün olan incirin, yaş olarak üretiminde Türkiye'nin açık ara birinci olduğunu, ardından Mısır, Cezayir, İran, Suriye, ABD gibi çeşitli ülkelerin geldiğini, İzmir'in "Smyrna Figs" diye yıllardır ticareti yapılan sarı lopun dünya ticaretindeki yeri yüzünden Amerikalıların bu türü yetiştirmek istediklerini çeşitli kereler denemeler yapıldığını ve Kalimırna Figs olarak ürün piyasaya sürdüklerini ama yine de bizim bu konudaki liderliğimizin değişmediğini söyledi. Türkiye'nin incir ihracatında da dünyada yüzde

60-65 civarındaki oran ile en büyük paya sahip olduğunu, en çok incir ithalat yapan ülkelerin başında Fransa, Almanya, Rusya, İngiltere, Amerika gibi ülkelerin yer aldığını, yüksek enerji içeriği, özellikle kalsiyum ve potasyum içeriği sayesinde süt ile karşılaştırılabilecek günlük ihtiyacın çok ciddi kısmını karşılayabildiğini vurguladı. Kansere karşı koruyuculuğundan, yüksek lif oranı sayesinde sindirimi hızlandırılmasına, bağırsaklara faydasından vücuda enerji vermesine, bedensel ve zihinsel yorgunluğu gidermesinden, halsizliğe ve unutkanlığa iyi gelmesine, öksürük ve boğaz ağrılarında, nezle ve bronşite, bakteri ve virüslerin çoğalmasın engelleyici özelliği ile çok önemli faydaları bulunduğunu söyledi.

DESTEĞİ HAK EDİYOR

Şen, incir ihracatının incir işletmelerinde önemli bir sorun olduğunu, ürünün işlenmesi sırasında çok ciddi sorunlar ile karşılaştıklarını, yıldan yıla değişen iklim koşulları yüzünden ürünün her seneki verimi ve ticaretinin farklılaşabildiğini, çok hassas bir meyve olması nedeniyle poyrazın esmesi, yağmur yağması gibi doğa

olaylarından kalitesinin etkilendiğini ifade etti. Türkiye'nin geçtiğimiz yıl incir ihracatının yaklaşık 215 milyon dolar civarında olduğunu, 215 milyon doların belki büyük firmaların tek başına yakalayabileceği bir rakam olduğunu ama diğer yandan yaklaşık 30 bin tarım ailesinin incir işi ile uğraştığını, bunların yanında çalışanlar da bulunduğu düşünüldüğünde çok ciddi bir popülasyon olduğu için destek ve yardımı hak ettiğini söyledi.

HİJYEN SAĞLANDI

Aflatoksinin bir küf cinsi olduğunu ve hakkında pek çok şey yazılıp söylendiğini, sadece kuru incir değil pirinç, mısır, buğday, soya fasulyesi, yer fıstığı, kırmızıbiber gibi birçok üründe bulunduğunu, küften üretilen zehirli ve kanserojen maddelerin adı olan aflatoksinin normalde toprakta bulunduğunu hatırlatan Şen, incir de ağaçtan toplanarak hasat edilmediği ve yere düşen ürünlerin toplanarak tezgahlara serilmesi nedeniyle toprağa düşen ürüne aflatoksin bulaşabildiğini, ancak şu anda gıda güvenliği gereğince hijyene yönelik tüm önlemlerin alındığını, kuru meyve tesislerinde karanlık oda olarak tabir edilen bantta floresan ışığın altında ayıklanabildiğini, bu ışık sayesinde aflatoksinli ürünlerin yeşil, mavi renge dönüştüğünü ve kolayca ayıklama işlemi yapılabildiğini belirtti. Ayıklanan ürünlerin ayrı bir yerde depolandığını, İhracatçı Birliklerine teslim edilerek imhasının gerçekleştirildiğini söyleyen Şen, gıda güvenliği ve icra kurallarına uygun olan tesislerde, kontrollü satış ya-

pılan yerlerden incirin temin edilmesini önerdi.

Kürşad Yuvgun Çekte sahtecilik başladı

EBSO Meclis Üyesi Kürşad Yuvgun, öncelikle çok güzel bir çalışma hazırlayarak kendileriyle paylaşan Şen'e teşekkür ederek, küçük bir katkıda bulundu. Bilindiği üzere incir ağaçlarının meyvelerini dallarının ucundan verdiğini, ancak KKTC Gazi Magosa'da bulunan bir incir ağacının meyvelerini gövdesinden, dallarının üzerinden verdiğini ve hiç yaprağı bulunmadığını duyduğunu, ilgi alanı olduğu ve araştırmak isteyebileceğini düşündüğü için konuyu Şen'e aktarmak istediğini söyledi. Ayrıca, Torbalı PTT binasının önünde bulunan bir ağaçtan şarap şişesi mantarlarının yapılabileceğinin tesadüfen fark edildiğini, üretimi için Orman Bakanlığı'nın çalışma yapacağı yönünde bilgisi olduğunu ama konunun akıbetini bilmediğini ifade etti.

Yuvgun, karşılıksız çekler konusunda yaşanan sıkıntıları Meclis Başkanı Esen'in sık sık dile getirdiğini, son derece de haklı olduğunu, aslında gününde ele geçen değerli kağıt olan çeki vadeli işlemlerde kullanılan değerli kağıt haline getirdiklerini, bankaların bu işin önderliğini yaptığını ve ışık tutan taraf olduğunu belirtti. Bilindiği üzere sıralı senetlerden bir tanesi protesto olursa diğerlerinin muacceliyet kesbettiğini ve işleme alınabildiğini ama sıralı alınacak çeklerin her birinin vadesinin beklenmesi gerektiğini söyledi. Çeklerde yeni bir sahtekârlık yapılmaya başlandığını,

**Kürşad
Yuvgun**

herhangi bir bankaya ait hologramlı, baskılı çek karnesinin yapıklarından bir tanesini bir şekilde elde edip aynısını ürettiklerini, üzerine diledikleri rakamları yazıp, piyasada dolaştırdıklarını, ciro etmek suretiyle bu çeklerle alışveriş yaptıklarını, bankaya çeki götürdüklerinde hesapta para varsa onu da alabildiklerini söyledi. Bankaların genellikle hologramlı olduğu için çekin sahte olup, olmadığını anlamalarının son derece güç olduğundan ödeme yapabildiklerini, sahte parayı ayırt etme imkanı olmadığını ama sahte çeki ayırt etme imkanı olmadığını, üstelik ola ki ellerindeki çek sahte çıkarsa göz altına alınmalarının kaçınılmaz olduğunu belirtti.

MUHABİR BANKA HATALARINA DİKKAT

20-25 yıl kadar evvel Finlandiya'ya cash agent document (Mal Mukabili Ödeme) şeklinde 5 konteyner mal gönderdiklerini, bu gönderme şeklinde kendi bankalarını seçmeye muktedir olduklarını ama muhabir bankayı seçmediklerini, kendi bankalarının seçtiğini, evraklar muhabir bankaya gittiğinde ödeme yapıldıktan sonra verilecek evraklar ile malların alınabildiğini

**Nejat
Özduvan**

söyledi. Ancak muhabir bankanın parayı almadan evrakları verdiğini, grev olduğu için konudan haberdar olamadıklarını ve ciddi bir sorun oluştuğunu, ortaya çıkan demuraj bedelinin mal bedelini geçtiğini dile getirdi. Yuvgun, muhabir banka muhatapları olmadığı için kendi bankalarını dava ettiklerini, ancak mevzuat gereği muhabir bankanın yapacağı hatadan dolayı kendi bankalarının bir postacı kadar sorumluluğu olmadığını öğrendiklerini, davanın uzun sürdüğünü, 'kazandık' diye sevinirlerken ertesi gün kararın tam aleyhlerine değişerek çıktığını, çünkü örnek teşkil edecek bir konu olduğunu vurguladı.

Bu tip konulara sessiz kalınp, benim başıma gelmez diye düşünüldüğü takdirde mevzuatın düzeltilmesini sağlayamayacaklarını söyleyen Yuvgun, İstanbul'da sahte çek karneleri satıldığını dahi duyduğunu, bu konuda yaşanacak sıkıntıdan kendilerini koruyabilmek adına sigorta poliçesi yapıp yapılamayacağını araştırdığını, neticeden haberdar olduktan sonra konuyu Meclis üyeleri ile paylaşacağını dile getirerek, Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'ın da bu konuda

çalışma yaptırabileceğini söyledi.

Kürşad Yuvgun, yeşil pasaport konusu konuşulmaya başlandığında sadece ihracatçılar için taahhüt edildiğini, sanayiciler olarak biraz burulduklarını, konuyu Yönetim Kurulu Başkan Vekili Çiçekçi ve Meclis Üyesi Yanık'ın ifade ettiğini belirterek, imalatçı, ihracatçı vasıfları sebebiyle yeşil pasaportu hak ettiğini düşünen sanayicilerin en azından 1 ile 10 milyon dolar arasında ihracat yapan firmalara iki adet pasaport verilmesi için girişimde bulunulması talebini Meclis toplantısında dile getirmesini istediklerini ve konunun ancak Cumhurbaşkanına iletilmesi durumunda çözüme ulaşabileceğini belirtilmesini istediklerini söyledi.

Nejat Özduvan Kuraklık zeytinyağını vurdu

EBSO Meclis Üyesi Nejat Özduvan, zeytinin de incir gibi kutsal bir ağaç olduğunu ve zeytin dalının barışı simgelediğini, çok eski dönemlerden beri ilaç olarak kullanıldığını, insanların vücutlarının ağrıyan bölgelerine zeytinyağı sürdüklerini söyledi. Kırkpınar yağlı güreşlerinde bile Trakya ayçiçek yağının bol olduğu bölge olmasına rağmen güreşçilerin vücutlarına zeytinyağı sürdüğünü, çünkü zeytinyağının hem deriyi yumuşatıcı özelliği bulunduğunu, hem de çayırda yapılan güreşlerde güreşçilerin vücudu çizildiğinde, yaralandığında mikrop kapmasını engellediğini dile getirdi. Pakistan ve Hindistan'da insanların briyantın adı altında saçlarına zeytinyağı sürdükleri

söyledi.

Özduran, iklimsel olayların zeytin üretimini etkilediğini, zeytin toplama döneminde olunmasına rağmen yağmayan yağmurlar nedeniyle zeytinlerin istenen olgunluğa erişmediği için toplama yapılamadığını, istenen iriliğe erişmeyen zeytinler nedeniyle, beklenen kalitenin elde edilemeyeceğini, şu anda yağacak yağmurun yağ elde edilmesine bir faydası olmayacağını, zeytinin şişeceğini ama bu seferde zeytin sulandığı için randımanın düşeceğini dile getirdi.

TAGŞIŞ UYARISI

Yaşanan iklim değişikliklerinin zeytin rekoltesini ciddi anlamda etkilediğini, 200 bin ton beklenen rekoltenin bu sene 171 bin tona düştüğünü, ihracat ve iç piyasadaki rekolte ile ilgili ciddi bir handikap bulunduğunu, 2016 zeytin yağı pazarında en az yüzde 25-30 pazar kaybı bulunduğunu, ki bunda taklit ve tağşişin öneminin de çok büyük olduğunu söyledi. Özduran, zeytinyağı pazarının küçülmeye, ambalajlı ve markalı ürünlerin satışının düşmeye başladığını, tüketicinin kaliteli zeytinyağı tüketmemeye başladığını daha kötüsü buna alıştığını ifade etti. 'Buzdolabında donan zeytinyağı iyidir' görüşü halk arasında çok konuşulsa da zeytinyağının kalitesinin tadı ve aromasının yanısıra laboratuvar testinde ortaya çıktığını, pet şişelerde açıkta satılan yağları kesinlikle almamak gerektiğini vurguladı.

Özduran, Bakanlığın birkaç ay önce taklit, tağşiş ve hileli mal satanların cezaları bir sene içinde ikinci

Şairoğlu, EBSO Meclisi'ne veda etti

Yonsan A.Ş. firmasını temsilen Ege Bölgesi Sanayi Odası çatısı altında Salih Esen ve Tamer Taşkın Başkanlığındaki Yönetimlerde Yönetim Kurulu Üyeliği, Mehmet Tiryaki'nin Meclis Başkanlığı döneminde Meclis Başkan Yardımcılığı görevinde bulunan, çeşitli OSB'lerde müteşebbis heyet üyesi olarak görev yapan Hüseyin Şairoğlu, EBSO Meclisi'ne veda etti.

Hüseyin Şairoğlu, aile olarak yeni bir yapılanmaya gittiklerini ve Şairoğlu Orman Ürünleri Şirketi ile birleştirdiklerini, dolayısıyla Yonsan A.Ş. firmasının tüzel kişiliğinin son bulunduğunu belirtirken, Yonsan A.Ş.'nin EBSO Meclis üyeliğinin de sonlanacak olması nedeniyle kendisinin Oda görevlerinin de sona ereceğini, bu nedenle Aliğa OSB Müteşebbis Heyet üyeliği ile Pancar OSB Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerinden de ayrıldığını söyledi.

Hüseyin Şairoğlu, kendisine tevdi edilen görevlerde tüm Başkanların, Meclis ve Yönetim Kurulu üyelerinin güven ve desteklerini aldığını dile getirdi.

Özellikle 4 yıldır Pancar OSB'nin hızla kabuk değiştirmesinde başta EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın büyük destek ve katkısı olduğunu, yine EBSO'da görev yaptığı

Hüseyin Şairoğlu

sürelerde tüm Oda personelinden ilgi ve destek gördüğünü, bu anlamda Genel Sekreter Mustafa Kalyoncu nezdinde hepsine teşekkür ettiğini söyledi. Basın mensuplarına da teşekkürlerini sunan Şairoğlu, görev süresince istemeden kırdığı ya da üzdükleri var ise özürlerinin kabulünü diledi.

Pancar OSB Başkanlığından

ayrılmadan kısa bir süre önce bölgeyi tanıtan 8-10 dakikalık bir CD hazırlandığını anlatan Şairoğlu, çekimlerde bazı firmaların görüntüye daha net girdiği ve belirgin rol aldığını görünce, ayrıcalıklı bir durum yaratılmış düşüncesi ortaya çıkabileceği gerekçesiyle bu firmalardan EBSO Vakfı'na bağış yapmalarını talep ettiğini, firmaların da kendisini geri çevirmediğini, Kasım sonu itibarıyla 100 bin liralık bir rakam hedeflediğini ve toplanan parayı Vakfa vereceklerini bildirdi. EBSO Meclis Başkanı Salih Esen de, Şairoğlu ile Yönetim Kurulu'nda beraber çalışma fırsatı bulduklarını, aldığı sorumluluğu art niyetsiz yerine getirmeye çalışan biri olduğunu, kendisini en kısa zamanda yeniden aralarında görmek istediklerini, her zaman da onur üyesi olarak Meclise beklediklerini ifade etti.

kere tekrarlırsa 10 kat arttırılacak açıklamalarına rağmen kendi sektörlerinde değil bir-iki kere, üç kere hileli mal satanların tespit edildiğini, ama ceza bedelini ödeyip, taklit ve tağşiş devam edildiğini dile getirerek, cezaların caydırıcı olmadığını ifade etti.

Yavuz Kaptanoğlu: KDV alacaklarının sosyal sigorta ve gelir vergilerinden mahsup edilmesi yönünde yapılacak bir uy-

gulamanın sanayicileri ciddi anlamda rahatlatacağını, bir çok sanayicinin KDV'den alacağı bulunduğunu ama alamadığını ifadeyle konuyla ilgili TOBB nezdinde girişimde bulunulmasını talep etti.

Mustafa Sivridağ: Geçen sene Nisan ayında bir fuara katıldığını, KOSGEB'den fuar desteği talep ettiğini ancak alamadığını, çünkü ilk olarak İZFAŞ'a kesmiş olduğu

çekin ödenmesini istediklerini, çeki ödediğini, 'borcu yoktur' yazısı alarak KOSGEB'e gönderdiğini, bu seferde nasıl ödendiğine dair yazı getirmesini istediklerini, kendisinin de 'yazıyı getirmiyorum, destek de istemiyorum' diyerek konuyu kapattığını söyledi. Sivridağ, KOSGEB desteklerini alma konusunda sıkıntı yaşadıklarını dile getirmek için konuyu paylaştığını ifade etti.

Sanayiciye kriz ve borçlanma uyarıları

Ekonomistler, sanayicileri ABD’de başkanlık seçiminin etkileri, Avrupa’nın yaşadığı ekonomik krizin yansımaları, merkez bankalarının faiz kararları ve dövizle borçlanma konusunda uyardı.

Ekonomist Murat Sağman ile Savaş Divanlıoğlu, Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclisi’ne konuk oldu. Toplantıda ilk sözü alan Murat Sağman, 2008 yılında dünyanın en büyük yatırım bankası Lamar Brothers’ın 800 milyar dolar gibi Türkiye’nin büyüklüğü kadar bir bilançoyla iflas ettiğini, Amerika’da görülen 2008 krizinin benzerinin şu anda Avrupa’da yaşandığını ve dünyanın en büyük bankalarından biri olan

Deutsche Bank’ın zor günler geçirdiğini dile getirdi. Amerikan Merkez Bankası’nın 1913 yılında kurulduğunu, 2008 yılının ortasına gelene kadar 600 -700 milyar dolarlık bilançoya sahipken son 8 yıldır bilançosunu 4,5 trilyon dolara çıkardığını, neredeyse 100 yılda yaptığını, 5 yılda 5 katına çıkardığını, Japonya’nın da aynısını yaptığını ve Avrupa’nın geçen sene para basmaya başladığını söyledi.

Sağman, son 20 yıldır küresel büyümenin 28 trilyon dolardan 78 trilyon dolara çıktığını, borçlanmanın ise 40 trilyon dolardan 225 trilyon dolara çıktığını, ekonomik büyümenin iki katı kadar dünya ekonomilerinin borçlanmış durumda

olduğunu, şu anda kriz dönemlerinden daha farklı bir dönem yaşandığını belirtti.

NEGATİF FAİZ DÖNEMİ

Merkez bankalarının çok ciddi oranlarda faiz indirimi yaptığını ki şu anda en düşük faiz ortamını yaşadığımızı, daha önce negatif reel faiz dönemini yaşadığımızı ancak negatif nominal faiz dönemini ilk defa yaşadığımızı, son 1 yıldır yaklaşık 7-8 ülkede negatif faiz olduğunu vurgulayan Sağman, Türkiye’de böyle bir olayı düşünemediğini, Avrupa’da bazı ülkelerin bunu yapıyor olmasının sebebinin, daha çok üretim ve tüketim yaptırarak, paranın bankada ve evlerde durmasının önüne geçilip ekonominin canlandırılmasının

Dünyada 2008 yılında ABD’de görülen krizin benzerinin Avrupa’da görülmeye başlandığını anlatan Ekonomist Murat Sağman, küresel borçlanmanın 225 trilyon dolara ulaştığını, borçlanmanın ekonomik büyümeye oranla iki kat arttığını belirtti.

sağlanması olduğunu söyledi.

İlk olarak 1880’li yıllardan sonra 1. Dünya Savaşı, 2. Dünya Savaşı ve 2008 krizinde kamu borcunun çok ciddi yükseldiğini, şu anda gelinen nokta özellikle 2006’nın ortasında kamu borcunun gayri safi milli hâsıla oranının yüzde 120 olduğunu, ki bu oranın 2. Dünya Savaşı’ndan önce görüldüğünü hatırlatan Sağman, 2. Dünya Savaşı çıktıktan sonra kamu borcunun yüzde 30’lara kadar indiğini belirtti. Sağman, gelişmiş ülkelerde ciddi anlamda sadece kamuda değil bireysel anlamda da çok yüksek bir borçlanma bulunduğunu, Türkiye’nin bireysel borçlanmada özellikle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere göre iyi durumda olduğunu ifade etti.

Sağman, bu kadar para basılmasına rağmen ekonominin bir türlü canlanamadığını, çünkü bankaların ekonomiye güvenmediği için biraz daha geri planda durmaya çalıştıklarını, bu arada borsaların yıllardır yükseldiğini, 5 yıldır “this is the top” denilen en üst seviyede olduklarını ama şu anda kritik seviyede bulduklarını, borsalar yükselirken Amerika’da hisse başı kârların toplamında durulma görüldüğünü belirtti.

Gördükleri ve okudukları kadarıyla İngilizlerin Avrupa Birliği’nden ayrılma kararından pişman olduğunu çünkü her iki tarafın da bu işten kaybedeceğini, İngiltere’nin

tekrar bir oylama yapabileceğini küçük bir ihtimal olsa da hatırlatmak istediğini söyledi. Kişi başı satın alma gücüne bakıldığında Avrupa Birliği’nin Almanya ve İngiltere’ye yaradığını, İtalya ve İspanya’nın en az faydalanan ülkeler olduğunu, dolayısıyla İngiltere ve Avrupa’nın bu işten kaybedeceğini, özellikle İMF’nin tahminlerine göre İngiltere ekonomisinde küçülme, Euro Bölgesi’nde büyümenin yavaşlanmasının beklendiğini ifade etti.

Sağman, ABD’nin son yıllarda yarattığı çok önemli şirketler bulunduğunu, son 50 yıldır Amerika’da yaratılan değer AB’de görülmediğini belirtti. THY ve Whatsapp firmalarını karşılaştıran Sağman, THY’nin 1933 yılında kurulduğunu, yaklaşık 23 bin kişi çalıştırdığını ve 4 milyar dolardan biraz daha düşük piyasa değeri bulunduğunu, Whatsapp’ın ise 1999 yılında kurulduğunu, 55 kişi çalıştırdığını ve THY’nin nerdeyse 5 katı kadar piyasa değeri bulunduğunu, birinin havacılık, diğlerinin mesajlaşma sektöründeki firmaların ulaştığı büyüklükten dünyanın nereye gittiğini çok ciddi bir şekilde görebildiklerini söyledi.

Türkiye’nin terörle mücadele, darbe, ekonomik kriz, komşularla yaşananlar, AB’ye girebilmek için çaba sarf ettiğini hatırlatan Sağman, Moody’s tarafından kredi notumuzun düşürüldüğünü, Ocak

Ekonomist Savaş Divanlıoğlu da, günümüzde dünyada hemen hemen tüm finansal araçlara artık cep telefonundan ulaşıldığını, neredeyse portakal suyunun bile anlık olarak telefonda alınıp satılabildiğini hatırlattı ve yatırım yaparken bir şeyi satıp, diğer şeyi alarak dengede kalınması gerektiğini, sadece bir şeyi satıp neredeyse kumar oynar gibi yatırım yapmanın doğru olmadığını dile getirdi.

ya da Şubat aylarında Fitch tarafından da not indirimi olacağını öngördüklerini, bu durumun sermaye çıkışına sebep olacağını, yurtdışında borçlandığımız için maliyetlere de yükselme olarak yansıtacağını, döviz kredisi, euro kredisi alınması düşünülüyorsa şimdiden alınmasını tavsiye ettiklerini çünkü seneye ciddi bir artış beklediklerini söyledi.

KRİZ DEĞİL RİSK YÖNETİMİ

Murat Sağman, ekonomide tarihleri iyi takip etmek gerektiğini, 8 Kasım 2016 tarihinde ABD Başkanlık seçimi yapılacağını, piyasalar açısından Trump’ın gelmesinin negatif

etki yaratacağını düşündüklerini, zira 100 yıllık tarihe bakıldığında Amerika’da cumhuriyetçi yerine demokrat geldiği zaman piyasaların bunu çok iyi algıladığını, demokrat yerine bir cumhuriyetçi geldiği zaman piyasaların bunu çok kötü algıladığını, hele bu cumhuriyetçinin Trump olduğu düşünüldüğünde, üstüne risk primi de eklendiğinde negatif bir tablo ortaya çıktığını belirtti. 4 Aralıkta İtalya’da referandum yapılacağını, Avrupa’nın en büyük üçüncü ekonomisi ve AB’nin kurucu üyelerinden olan İtalya’nın Avrupa Birliği’nden çıkma senaryosunun bütün Avrupa’yı dağıtabileceğini, bu nedenle referandumun önem teşkil ettiğini, ayrıca Avrupa’da seneye Hollanda, Fransa ve Almanya olmak üzere üç ülkede seçim yapılacağını hatırlattı.

Türkiye’nin borçlanmasının yüzde 70’ini Avrupa’daki bankalardan gerçekleştirdiğini, ülkemize doğrudan yatırımın yüzde 60’ının Avrupa’dan geldiğini, ihracatımızın yüzde 50’sini hala Avrupa’ya yaptığımızı, bu nedenle Avrupa’nın gidişatının, Çin’in yavaşlamasının bizim için çok önemli olduğunu söyledi.

Sağman, 2017 için öngördükleri senaryonun; doların güçlendiği bir dönem olacağı, bunun da Avrupa’da faiz artırım beklentileri olacağı için gelecek senenin sonunda ya da 2018 yılında Euro’nun tekrar toparlanacağı,

Dolar-TL ilişkisinin 3.25, 3.30 gibi bir ortalamada seyredeceğini, Türkiye'nin getirisine hala gelecek fonların bulunduğunu dile getirdi.

Murat Sağman, 2017 yılında içeride ve dışarıda çok fazla risk olduğunu düşündüğünü bu nedenle 2017 yılında riskini yönetemeyenlerin kriz yöneteceğini, her ne kadar yıllardır, kriz yönetmeye alışkın olsak da bu sefer risk yönetmenin çok daha doğru olacağını vurguladı.

2001 yılında kendi krizimizi yaşamış olsak da bu dönemde dünya ülkelerinin çok iyi durumda olduğunu, 2008 yılında dünya krize girdiğinde bizim iyi durumda olduğumuzu dile getiren Sağman, 2017 yılında yaşanabilecek olası kriz karşısında dünya ülkeleri kötüye giderken bizim de kötü durumda olmamız nedeniyle etkiyi daha fazla hissedeceğimizi vurguladı.

ÜRETİN VE DANIŞIN

Ekonomist Savaş Divanlıoğlu da, günümüzde dünyada hemen hemen tüm finansal araçlara, artık cep telefonundan ulaşıldığını, neredeyse portakal suyunun bile anlık olarak telefonda alınıp satılabildiğini hatırlatırken, yatırım yaparken bir şeyi satıp, diğer şeyi alarak dengede kalınması gerektiğini, sadece bir şeyi satıp neredeyse kumar oynar gibi yatırım yapmayı doğru bulmadığını dile getirdi.

Altın ile platinin geçmişlerine bakıldığında, platinin altından yüzde 20 daha pahalı bir metal

Murat Sağman

Savaş Divanlıoğlu

olduğunu, ama bugün gelinen noktada altının platinden daha değerli olduğunu, dolayısıyla spekülasyon yapmak isteyen bir kişinin, çok az risk alarak, yani piyasa riskini almayarak "bunlar düşerse beraber düşecek, çıkacaksa beraber çıkacak" düşüncesiyle altını satıp platin alabileceğini, bunun bir yatırım yolu olduğunu, kişisel yatırımlarda bu örnekten yola çıkarak yatırım yapılabileceğini söyledi.

Bir başka örneğin petrol ve bakır olduğunu, iki madenin de son 8 senedir beraber hareket ettiğini, birinin değeri düşerken diğerinin de düştüğünü ya da çıktığını, fakat 2016 senesinde iki maden arasında bir fark oluşmaya başladığını, petrolün değeri yükselirken, bakırın değerinin düştüğünü, işte burada petrolü satıp, bakır alınırsa neredeyse bir ay içinde yüzde 10 yüzde 15 para kazanma

şansı olacağını dile getiren Divanlıoğlu, bunun da platin ve altın örneğine benzer bir yatırım stratejisi olduğunu dile getirdi.

Dövizle satış yapan şirketlere risklerini iyi yönetmesi uyarısında bulunan Divanlıoğlu, bonoların çok daha kolay yatırım cinsi olduğunu, bütün dünya bonolarının alınıp satılabildiğini, örneğin İş Bankası'nın yayınladığı bonolar ve borç senetleri bulunduğunu, Amerikan doları üzerinden 2023'de vadesi dolacak bonoların yüzde 7 getirisi bulunduğunu, bunun da bir yatırım aracı olarak değerlendirilebileceğini ifade etti.

Alım opsiyonu ile de kazanç elde edilebileceğini dile getiren Divanlıoğlu, bir firmanın 100 bin dolarını, 'dolar 3.20'yi görürse satarım' şeklinde opsiyon vermesi, karşı tarafın da 'dolar 3.20'yi gördüğünde alırım' demesi ve bu opsiyon için belli

bir meblağ ödemeyi kabul etmesi durumunda alım opsiyonu ile kazanç sağlanabileceğini söyledi.

AZ PARA İLE YÜKSEK RISK ALINMAZ

Yöneltilen sorulara birlikte yanıt veren Sağman ve Divanlıoğlu, piyasada elimizle tutamayacağımız birçok işlem yapıldığını, bu durumun teknolojinin gelişmesiyle ortaya çıktığını, kaçış olmadığını ve zamana ayak uydurabilmek adına bu sistemin içinde yer almak gerektiğini, sanal ortamdaki bu işlemin; firmaların korunması, risk yönetimi yapma ya da düzgün, uzun dönemli yatırımlar gerçekleştirme amaçlı kullanıldığı takdirde gerçekten faydalı bir sistem olduğunu, ancak 1000 dolarlık para ile 100 bin dolarlık bir pozisyon alınmaya çalışıldığında krize sürüklenmenin kaçınılmaz olacağını belirtti.

Krediler reel bazda durma noktasında

Türkiye Bankalar Birliği (TBB), yıl başından bu yana yavaşlama eğiliminde olan kredi büyümesinin darbe girişiminin de etkisiyle üçüncü çeyrekte yüzde 9'a gerileyerek reel bazda durma noktasına geldiğini bildirdi.

2016'nın ilk çeyreğinde yavaşlama eğiliminde olan kredi büyüme hızı, üçüncü çeyrekte yüzde 9'a kadar gerileyerek reel bazda durma noktasına geldi. Mevduat ve mevduat dışı kaynaklarda da büyüme hızı yavaşladı. Sektör, özkaynak artışıyla ekonomiye kredi sağlamaya devam ederken son bir yıllık dönemde kredilerin üçte birinden fazlası özkaynaklardaki büyümeden gelen kaynakla finanse edildi. Bankacılık sektörü toplam aktifleri Eylül ayı itibariyle bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6 artarak 2.5 trilyon lira oldu.

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) tarafından yayımlanan "Bankacılık Sektöründe Yılın Üçüncü Çeyreğindeki Gelişmeler" raporunda, yılın üçüncü çeyreğinde 15 Temmuz darbe girişiminin neden olduğu şok ve belirsizliğin finansal sektördeki gelişmelerde etkili olduğu ifade edildi.

TBB'nin değerlendirmesinde yer alan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre; bankacılık sektörü toplam aktifleri bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6 artarak 2.5 trilyon TL (844 milyar dolar) oldu. Kredi ve özkaynaklar, mevduat ve mevduat dışı kaynaklardan daha hızlı büyüdü. Dış finansman ve

mevduat girişindeki yavaşlamaya rağmen, sektör özkaynak artışıyla ekonomiye kredi sağlamaya devam etti. Son bir yıllık dönemde kredilerin üçte birinden fazlası özkaynaklardaki büyümeden gelen kaynakla finanse edildi.

Toplam krediler bir yıl önceye göre yüzde 9, sabit fiyatlarla ise yüzde 1 büyüyerek 1.6 trilyon TL (541 milyar dolar) oldu. Krediler toplam aktiflerin yüzde 64'lük bölümünü oluşturdu. Toplam mevduat yüzde 6 artış ile 1.3 trilyon TL (447 milyar dolar) olurken, sabit fiyatlarla yüzde 2 azaldı. Toplam kaynakların yüzde 53'lük bölümünü mevduat oluşturdu. Kredi/mevduat oranı 3 puan artarak yüzde

121 düzeyine yükseldi.

KREDİLER MEVDUATTAN HIZLI ARTTI

Rapora göre; TL'nin dolar karşısında yüzde 1 değer kazandığı Eylül 2015-Eylül 2016 döneminde TL talebindeki artışın da olumlu katkısıyla yabancı para mevduatlarının TL karşılığı yüzde 7.7 geriledi. Buna karşılık TL mevduatları yüzde 16.4 arttı. Böylece TL mevduatların toplam mevduatları içindeki payı 5 puan artışla yüzde 61'e ulaştı. Yıllık bazda yüzde 2 artan mevduat dışı kaynaklar Eylül 2016 itibariyle 689 milyar TL (229 milyar dolar) oldu. Yabancı para kredi talebinin

azalması, mevduat dışı kaynaklardaki yavaşlamanın temel nedeni oldu. Bireysel kredilerin yıllık büyümesi Eylül ayı itibariyle yüzde 7 seviyesinde gerçekleşti ve toplam kredilerin yüzde 27'lik bölümünü oluşturdu. Kurumsal kredilerdeki yıllık büyüme ise yüzde 11.3 oldu.

Tahsili gecikmiş alacaklar özel karşılık öncesi yüzde 23, özel karşılık sonrası yüzde 10 büyüdü. Sektör, sözkonusu alacakların yüzde 76'luk bölümüne karşılık ayırdı. Takipteki alacaklar/kredi oranı 2015 Eylül ayında yüzde 3 iken, 2016 Eylül ayında yüzde 3.4'e yükseldi. Sözkonusu oran kurumsal kredilerde yüzde 2.9 iken bireysel kredilerde özellikle kredi kartlarının etkisiyle yüzde 4.5 oldu.

2016 Eylül ayı itibariyle faiz gelirleri yüzde 20, faiz giderleri ise yüzde 22 artarken, net faiz geliri yüzde 18 artarak 88 milyar TL oldu. Faiz dışı gelirlerdeki artışın etkisiyle net faiz dışı gelir-gider dengesi yüzde 18'lik azalma ile 23 milyar TL olarak gerçekleşti. Varlık satışları ve genel karşılıkların düşmesi, faiz dışı gelir-gider dengesini etkileyen başlıca gelişmeler arasında yer aldı. 12 aylık kar hacmi ise yüzde 47 artışla 36 milyar TL'ye yükseldi.

Uzak Doğu'nun parlayan yıldızı ENDONEZYA

EKONOMİK YAPI

Endonezya, bağımsızlığını 1945'de kazanmış, 1950'li ve 1960'lı yılları yeni kurulan bir ülke olmanın getirdiği zorluklarla ve ekonomik sıkıntılarla geçirmiştir. Bu zorlukların aşılması için, ülke ekonomik hedeflerini 5 yıllık kalkınma planları ile belirlemeye başlamıştır. Söz konusu planlar, ilerleyen yıllarda olumlu etkilerini göstermiş ve ülke 1970-1996 döneminde yüzde 6'nın üzerinde büyüme performansı sergilemiştir. Bu büyüme oranıyla, kişi başı milli gelir 1996'da 1.150 dolar düzeyine yükselmiştir. Fakir ülkeler sınıfında yer alan Endonezya, orta gelirli ülkeler sınıfına dahil olmayı başarmıştır.

250 milyonluk nüfusuyla dünyanın en kalabalık 4. ülkesi konumundaki Endonezya, zengin yeraltı-yerüstü kaynakları ve geride

bıraktığımız son 25 yılda gösterdiği büyüme performansı ile Uzak Doğu'nun parlayan yıldızları arasında görülmeye başlanmıştır.

Doğal kaynakların zenginliği, tarım ve madencilik sektörünün ön plana çıkmasını sağlamıştır. 64 milyar ton ile dünyanın en büyük kömür rezervlerine sahip üç ülke arasında yer alması ve bu zenginliğiyle dünyanın ikinci büyük kömür ihracatçısı olması,

özellikle dikkat çekicidir. Bununla birlikte, petrol ve doğalgaz yatakları da oldukça gelişmiş durumdadır. Ayrıca ülkenin 17.000'i aşkın adaya sahip olması, bölgenin deniz ticaretini kontrol etmesini sağlamaktadır.

Kalkınma planlarına verilen önemin etkisiyle, doğal kaynaklar sanayide değerlendirilmeye başlanmış ve 1991'de imalat sanayi tarım sektörünü geride bırakmıştır. Bu

bağlamda, ekonomik büyüme performansının artırılmasında imalat sanayi önemli bir yer tutmaktadır.

Kalkınma planları ve sanayileşme politikaları, ihracatın da ekonomide itici bir güce sahip olmasını sağlamıştır. Ayrıca, ülkede turizmin geliştirilmesi için de büyük çaba harcanmış ve turizmin ekonomiye sağladığı katkı yıllar itibarıyla artmıştır. Ülkeyi turizm odağında tanıtmaya çabaları, yabancı yatırımların da artmasını

ENDONEZYA ÜLKE PROFİLİ (2015)

Nüfus (Milyon Kişi)	257
Nüfus Artış Hızı (%)	1.2
GSYİH (Milyar Dolar)	862
GSYİH (%)	4.8
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	3.347
Enflasyon Oranı (%)	6.4
İşsizlik Oranı (%)	6.2
İhracat (Milyar Dolar)	150
İhracatta İlk 5 Ülke	Japonya, Çin, ABD, Singapur, Hindistan
Temel İhracat Ürünleri	Kömür, Palm yağı, Petro-gaz, Ham petrol, Kauçuk
İthalat (Milyar Dolar)	143
İthalatta İlk 5 Ülke	Rafine Petrol, Ham Petrol, Petrogaz, Motorlu Araçlar, Yayın Ekipmanları
Temel İthalat Ürünleri	Çin, Singapur, Japonya, Güney Kore, Malezya
Cari Denge (Milyar Dolar)	-17.760
İmalat Sanayi (% GSYİH)	20.8
Tarım (%GSYİH)	13.3
Hizmetler (%GSYİH)	42.3
Sanayi (% GSYİH)	40.0

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

sağlamıştır.

1997 Asya krizinin etkisiyle, ekonomide daralma yaşanmış olsa da, 2000’li yıllarda, kalkınmayı destekleme ve iç talep ile büyümeyi artırma amaçlı mali politikalar izlenmesi, ekonomide istikrarı tekrar güçlendirmiş ve Endonezya 2008 küresel krizinden diğer bölge ekonomilerine göre daha az etkilenmiştir.

Endonezya’nın Çin ve Japonya ile güçlü ekonomik bağlar kurması da, büyümeyi artırıcı bir diğer etken olmuştur.

Sektörel bazda tarım, yıllar itibariyle sanayi karşısında daralmış olsa da, hala önemli bir istihdam kaynağıdır. Özellikle, ülkenin dünyanın ikinci en büyük palm yağı ve dördüncü en büyük kahve üreticisi olması, tarım sektörünü zengin kılmaktadır.

Günümüzde, ekonominin itici gücü olan imalat sanayinde; tekstil, kağıt, motorlu araçlar, demir-çelik, alüminyum, petrol ve çimento sektörleri dikkat çekmektedir. Tekstil ve hazır giyim sanayi ile petrol ve doğalgaz sektörü, ülkenin temel ihracat kaynaklarıdır. Ülkenin, Güneydoğu Asya’daki en gelişmiş uçak sanayisine sahip olması da dikkat

ENDONEZYA KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2015)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Bin \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Bin \$)
Kömür ve petrol bazı ürünler	34.6	Petrol	25.0
Hayvansal ve bitkisel yağlar	18.7	Makine ve aksamları	22.4
Elektronik ekipmanlar	8.6	Elektronik ekipmanlar	15.5
Kauçuk	5.9	Plastik	6.8
Kıymetli taş ve madenler	5.5	Demir ve çelik	6.3
Motorlu araçlar	5.4	Organik kimyasallar	5.7
Makine ve aksamları	5.2	Motorlu araçlar	5.3
Ayakkabı giyimi	4.5	Demir ve çelik ürünleri	3.7
Orman ürünleri	4.0	Tahıl ürünleri	3.2
Örgü ve kroşe dışı giyim ürünleri	3.9	Hayvan yemi	2.7

Kaynak: World's top exports-imports (İlk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

TÜRKİYE- ENDONEZYA TİCARET PROFİLİ (2015)

Fasıl adı	Türkiye İhracat (Bin \$)	Fasıl adı	Türkiye İthalat (Bin \$)
Tarım ve hayvancılık	46.474	Tekstil ürünleri	518.163
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	29.863	Kimyasal madde ve ürünler	294.894
Kimyasal madde ve ürünler	26.042	Gıda ürünleri ve içecek	171.786
Gıda ürünleri ve içecek	25.932	Tarım ve hayvancılık	131.011
Tekstil ürünleri	19.348	Kağıt ve kağıt ürünleri	83.833

Kaynak: TÜİK

çekicidir.

2007 yılında, doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını teşvik etmek amacıyla uygulamaya konan yeni yasa, yatırımların giderek artmasını sağlamıştır.

Başta giyim ve elektronik olmak üzere farklı sektörlerde dünyanın bilinen pek çok markası Endonezya’ya yatırımında bulunmaktadır.

TÜRKİYE – ENDONEZYA İLİŞKİLERİ

Yüzyıllar öncesine uzanan Türkiye-Endonezya ilişkileri, her zaman dostane bir çerçevede sürdürülmüştür.

Üst düzey ziyaretlerin 2004 yılından itibaren

karşılıklı olarak artması ilişkilere ivme kazandırmıştır. İki ülke arasında, 2011’de imzalanan “Türkiye-Endonezya: Yeni Dünya Düzeninde Güçlendirilmiş Ortaklık” bildirisiyle, karşılıklı ilişkiler, stratejik ortaklık düzeyine çıkarılmıştır. 2015’de ise iki ülke arasında ticaret, yatırım ve teknoloji alanlarında işbirliğini güçlendirmeye yönelik yeni bir Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.

Türkiye-Endonezya başlıca ihraç ürünleri; tütün ve mamulleri, organik kimyasal ürünler, tekstil elyafı ve mamulleri, hububat ve mamulleri iken; başlıca ithal ürünleri

hayvansal ve bitkisel yağlar, el yapımı tekstil elyafı, el yapımı flamalar, tekstil lifleri, kauçuk ve ürünleri şeklindedir.

Ekonomi Bakanlığı verileri itibariyle; buğday unu, zeytin ve zeytinyağı, domates salçası, kuru ve sert kabuklu meyveler, tütün, yaş meyve ve sebze gibi tarım ürünleri ile demir, değirmen makineleri, gıda işleme ve paketlenme, makine ve ekipmanları, tekstil makineleri, ağaç işleme makineleri, inşaat malzemeleri, mermer, halı, seccade imalatı, vb. sanayi ürünlerinde Endonezya potansiyel bir dış ticaret pazarı olarak gösterilmektedir.

Siyasi atmosfer küresel ekonomiyi etkiliyor

Dünya ekonomisi, Kasım ayında, ABD Başkanlık seçimleri başta olmak üzere, siyasi atmosferdeki değişikliklerle kendine yön bulmuştur.

Başkan adaylarından Cumhuriyetçi Donald Trump'ın, anket beklentilerinden farklı bir şekilde Başkan olarak seçilmesi dünya genelinde şaşkınlıkla karşılanmıştır. Artan siyasi belirsizliklerin ve geleceğe dair duyulan endişelerin etkisiyle, özellikle gelişmekte olan ülkelerin para birimleri, Dolar karşısında ciddi değer kayıpları yaşamıştır.

Dünya Ekonomik Forumu (WEF), 2030'da, dünya ekonomisindeki dengelerin tamamen farklı bir boyut alacağını açıklamıştır. Rapora göre, küresel iklim değişikliği, çok daha ciddi bir unsur olarak ön plana

çıkacağından, dünya tarım ve sanayi politikalarını kökten değiştirecektir. Batılı ülkeler ve kuzey ülkeleri, iklim değişikliğinden dolayı daha çok göçmen akınıyla karşı karşıya kalacaklardır.

Ekonomik bağlamda ise, dünyada tek bir üstün güç olmayacak, ABD ekonomik ve politik alandaki liderliğini; Çin, Hindistan, Japonya, Almanya ve Rusya gibi ülkelerle paylaşacaktır.

Küresel imalat PMI değeri, Ekim ayında 52.0 düzeyinde gerçekleşerek, son 2 yılın en yüksek değerini almıştır.

ABD

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, güncel olarak yayımladığı raporunda, Donald Trump'ın ABD başkanlık seçimlerindeki zaferinin, küresel

Artan siyasi belirsizliklerin ve geleceğe dair duyulan endişelerin etkisiyle, özellikle gelişmekte olan ülkelerin para birimleri dolar karşısında ciddi değer kayıpları yaşadı.

belirsizlikleri artırdığını belirtmiştir. Raporda, seçim sonuçlarının ticaret ve dış politikadaki değişimlere yön verebileceği de yer almıştır.

ABD'li yatırım bankası Goldman Sachs da seçim sonuçlarına dikkat çekmiş, Trump'ın politikalarının ülke ekonomisine

kısa vadede katkıda bulunacağını, uzun vadede ise ekonomiyi olumsuz yönde etkileyebileceğini ifade etmiştir. Raporda, Trump'ın vergi alanındaki reformlarının ve altyapı yatırımlarının gerçekleşmesi durumunda ABD ekonomisinin kısa dönemde canlanacağı, ancak dış ticaret ve göçmenlik alanlarında yapılması planlanan kısıtlamaların ekonomik büyümeyi olumsuz yönde etkileyebileceği vurgulanmıştır.

ABD imalat PMI değeri, Ekim ayında 53.4 düzeyinde gerçekleşerek, son 1 yılın en yüksek değerini almıştır.

EURO BÖLGESİ – AB

Euro Bölgesi, üçüncü çeyrekte beklentilere uygun biçimde, yüzde 0.3 büyümeye kaydetmiştir. Bu büyümeye oranı, yapısal

reformlar yetersiz olsa da, Avrupa Merkez Bankası'nın (AMB) ekonomiyi canlandırma çabalarının etkili olduğunu göstermektedir. Euro Bölgesi yıllık enflasyonu Ekim'de, beklentilere uygun olarak yüzde 0.5 düzeyinde gerçekleşmiştir. Enflasyonun ana bileşenleri itibarıyla, en yüksek artış, yüzde 1.1 ile hizmetler sektöründe ve yüzde 0.4 ile gıda, alkol ve tütün ürünlerinde gerçekleşmiştir. Enerji fiyatlarının yüzde 0.9 gerilemesi ise dikkat çekicidir.

Piyasa beklentilerine ilişkin alanında en dikkat çekici araştırma kurumlarından biri olan Sentix'in hazırladığı Euro Bölgesi Dağılım Endeksi, Eylül'deki yüzde 16.3 düzeyinden, Ekim'de yüzde 17.5'e yükselmiştir. Endekste ki yükselme, küresel düzeyde artan siyasi belirsizliklerin ve Brexit'in etkisiyle Euro Bölgesi'nin 12 ay içerisinde dağılım olasılığının arttığını göstermektedir. Özellikle İtalya, para birliğinden ayrılması en muhtemel ülke olarak dikkat çekmektedir.

Euro Bölgesi imalat PMI değeri Ekim ayında bir önceki aya göre bir miktar yükselişle 53,5 değerini almıştır.

ALMANYA

Euro Bölgesi'ndeki ekonomik canlanma işaretlerine karşın, Bölge'nin lokomotif ekonomisi olan Almanya ekonomisinin üçüncü çeyrekte, yıllık bazda yüzde 1.7 ile son bir yılın en zayıf büyümesini gerçekleştirmesi,

belirsizliklerin ve finansal kırılganlığın önemini koruduğunu göstermektedir. Almanya başbakanı Angela Merkel, Almanya Sanayiciler Birliği'nin (BDI) toplantısında yaptığı konuşmada, ekonomik göstergelerin olumlu seyretmesi ve istihdamın artması halinde, maliye politikalarında esnekliğe gidebileceklerini ve hükümetin 2017 ve 2018 yıllarında 6 milyar Euro'luk vergi indiriminde bulunabileceğini belirtmiştir.

Almanya imalat PMI değeri, Ekim ayında 55.0 değerini alarak son 33 ayın en yüksek düzeyinde gerçekleşmiştir.

JAPONYA

Japonya ekonomisi yılın üçüncü çeyreğinde, yıllık bazda, beklentileri aşarak yüzde 2.2 büyüme kaydetmiştir.

Beklentileri aşan büyümede, ihracattaki sıçrama ve tüketicilerin harcama eğilimlerinin tekrar artışa geçmesi etkili

olmuştur.

2015 yılı başından bu yana en hızlı büyümeyi işaret eden bu olumlu gelişme, Japonya'daki ekonomi uzmanları tarafından, Trump'ın seçim zaferi sonrası olası ekonomik güçlüklerle karşı karşıya kalacak olan Başbakan Shinzo Abe'ye muhtemelen bir miktar rahatlama getireceği şeklinde yorumlanmıştır.

Japonya imalat PMI değeri, Ekim ayında bir önceki aya göre bir miktar yükselişle 51.4 düzeyinde gerçekleşmiştir.

ÇİN

Trump'ın seçim zaferinden sonra, küresel düzeyde değer kazanan Dolar'dan en çok etkilenen para birimlerinden biri de Çin Yuan'ı olmuş ve Dolar, Yuan karşısında son sekiz yılın en yüksek düzeyinde gerçekleşmiştir.

Dünya ticaretinin yüzde 40'ını belirleyecek olan Trans Pasifik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TPP) anlaşması, Trump'ın

anlaşmaya karşı görüşü sebebiyle tehlikeye girdiğinden, Çin, bölgede alternatif ekonomik işbirliği arayışlarına başlamıştır. Söz konusu arayışlar itibarıyla, Çin'in, TPP'nin alternatifi olarak, Asya Pasifik Serbest Ticaret Bölgesi (FTAAP) ve Genişletilmiş Bölgesel Ekonomik İşbirliği (RCEP) isimleri ile yeni oluşumların hazırlığı içerisinde olduğu gözlenmektedir.

Çin imalat PMI değeri, Ekim ayında bir önceki aya göre bir miktar yükselişle 51.2 düzeyinde gerçekleşmiştir.

HİNDİSTAN

Hindistan Merkez Bankası, Trump'ın seçim zaferinin getirdiği belirsizlikler ve ABD'nin enflasyonu kontrol altına almak için daha hızlı faiz artırmak zorunda kalacağı öngörüsüyle, baskı altında kalan para birimini düzenlemek için, devlet bankalarından Rupiy olarak, döviz piyasalarına müdahale bulunmuştur.

Bu bağlamda,

küresel ekonominin yükselen yıldızı olarak görülen Hindistan'ın da, belirsizliklerden olumsuz yönde etkilendiği anlaşılmaktadır.

Hindistan imalat PMI değeri, Ekim ayında 54.4 değerini alarak son 22 ayın en yüksek düzeyinde gerçekleşmiştir.

GÜNEY KORE

Güney Kore, ülke içi siyasi belirsizliklerle uğraşmaktadır. Ülkenin Cumhurbaşkanı Park Geun-Hye'nin yakın arkadaşlarına nüfuzunu kullanarak yolsuzluk yapmalarına yardımcı olmakla suçlanması, ülke genelinde protesto gösterilerine neden olmaktadır.

Yolsuzlukla suçladıkları Cumhurbaşkanı istifaya çağırarak protestocularla, Cumhurbaşkanı destek verenlerin karşı karşıya gelmesi, ülkede artan iç karışıklığa ve kutuplaşmaya işaret etmektedir.

Güney Kore imalat PMI değeri, Ekim ayında bir önceki aya göre bir miktar yükselişle 48.0 düzeyinde gerçekleşmiştir.

BREZİLYA

Brezilya'da geçen yılın Mart ayında başlatılan yolsuzluk soruşturması, politik dünyada ve iş dünyasında etkilerini sürdürmektedir. Soruşturma kapsamında pek çok iş insanının ve politikacının gözaltına alınması, ekonomideki sıkıntıların daha da derinleşmesine sebep olmaktadır.

Diğer taraftan, ekonomide uygulanan kemer sıkma politikalarına

karşıt protestolar, dozunu giderek artırmaktadır. Son olarak göstericilerin, Meclis'i basarak, siyasetten umudunu kestiklerini ifade etmeleri ve Ordu'yu yönetime çağırmaları, ülke içindeki karmaşanın boyutlarını gözler önüne sermektedir.

Brezilya imalat PMI değeri, Ekim ayında 46.3 düzeyinde gerçekleşmiş ve yine eşik değerinin altında kalmıştır.

RUSYA

Rusya'da GSYH, bu yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 0.4 daralmıştır. Veriler itibarıyla, ülke ekonomisinde son 7 çeyrektir devam eden küçülme sürecinin bu yılın üçüncü çeyreğinde de devam ettiği, ancak daralmanın bu dönemin en düşük seviyesine gerilediği anlaşılmaktadır. Herhangi yeni bir olumsuzluğun yaşanmaması halinde, 2017'de, tekrar yukarı yönlü büyüme oranlarına geçilebilecektir.

Rusya'nın petrol üretimi 2016'nın ilk 10 ayında geçen yılın aynı dönemine

Ekonomik bağlamda dünyada tek bir üstün güç olmayacak, ABD ekonomik ve politik alandaki liderliğini; Çin, Hindistan, Japonya, Almanya ve Rusya gibi ülkelerle paylaşacak.

göre yüzde 2.4 artarken, doğalgaz üretimi yüzde 0.9 gerilemiştir.

Bütçesi büyük oranda petrol ve doğalgaz ihracat gelirlerine bağlı Rusya'da, petrol fiyatlarının düşmesi, ekonomiyi resesyona iten önemli sebeplerden biridir.

Rusya imalat PMI değeri, Ekim ayında 52.4 değerini alarak son 4 yılın en yüksek düzeyinde gerçekleşmiştir.

TÜRKİYE

Türkiye, uluslararası siyasi ve ekonomik belirsizliklerden en çok etkilenen ülkelerden biri olarak dikkat çekmektedir. Dolar'ın 3.40 TL'yi aşan oranlarda, rekor üstüne

rekor kırarak değer kazanması, özellikle yabancı para cinsinden yükümlülükleri bulunan özel sektör açısından ciddi sıkıntıları beraberinde getirecektir. Ekonomi ile birlikte politik alanda da kökten değişimlerin yaşandığı bir süreçten geçilmektedir. Türkiye'nin AB üyelik sürecinin askıya alınması AB tarafından ciddi biçimde değerlendirilirken, Türkiye de AB üyeliği isteğinden giderek uzaklaşan, Şanghay İşbirliği Örgütü gibi alternatif birliklere yeşil ışık yakan bir görünüm sergilemektedir.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu JP Morgan, yayımladığı güncel raporunda, TL'deki zayıflamanın devam ettiğini ve bu durumun yatırımcıların endişelerini artırdığını belirterek, Türkiye'ye ilişkin yatırım tavsiyesini 'nötr'den 'ağırlık azalt'a çekmiştir.

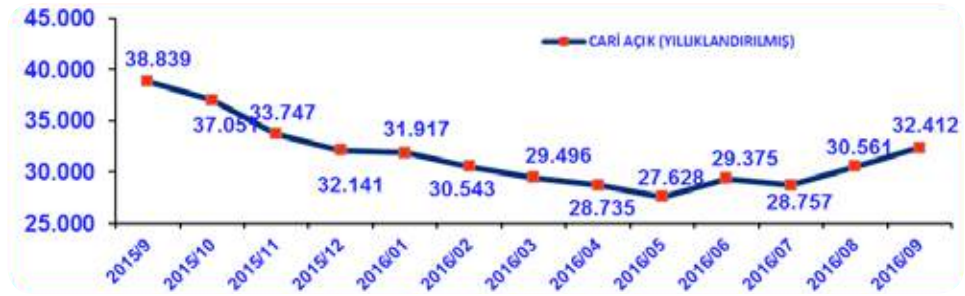
Türkiye imalat PMI değeri, Ekim ayında 49,8 değerini alarak, Mayıs ayından beri en yüksek düzeyde gerçekleşmiştir.

Cari açık Eylül'de 1.7 milyar dolar

Cari işlemler açığı, 2015 yılı Eylül ayında 167 milyon dolar fazla vermişken; 2016 yılı Eylül ayında 1.7 milyar dolar açık vererek piyasa beklentilerinin altında kaldı. Cari açık, 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1 oranında artarak 24.8 milyar dolar genişledi. 12 aylık kümülatifte ise, 32 milyar dolar ile Aralık 2015'ten bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Hizmetler dengesi yıllık olarak 2016 yılı Eylül ayında 1.2 milyar dolar azaldı. Buradaki düşüşte etkili olan net turizm gelirleri yıllık bazda yüzde 30.4 oranında daraldı. İhracat yüzde 5.6 düşüşle dış ticaret açığını yüzde 27 oranında yukarı çekerken, dış ticaret cari açık üzerinde yukarı yönlü bir etki yarattı.

Net doğrudan yatırımlar 2016 yılı Ocak-Eylül ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 50 oranında azalarak 4.9 milyar dolar daralırken; Eylül ayında, 468 milyon dolar artarak geçen yılın Eylül ayına göre 719 milyon dolara ulaştı.

Portföy yatırımlarında 2015 yılı Kasım ayından bu yana, 2016 yılı Eylül ayında 1.6 milyar dolar ile en yüksek sermaye çıkışı yaşanmıştı. Ancak 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde 8.7 milyar dolarlık sermaye girişi gerçekleşerek olumlu bir görünüm sergilendi. Diğer yatırımlarda, 2016 yılı Eylül ayında 2.3 milyar dolarlık sermaye çıkışı

(Milyon Dolar)	Eylül		12 Aylık Kümülatif 2016
	2015	2016	
CARİ İŞLEMLER HESABI	167	-1.684	-32.412
SERMAYE HESABI	0	0	8
FİNANS HESABI	2.334	-1.648	-30.227
Doğrudan Yatırımlar (net)	-251	-719	-7.099
Portföy Yatırımlar (net)	2.915	1.589	-4.648
Diğer Yatırımlar (net)	517	2.300	-16.068
Rezerv Varlıklar (net)	-847	-4.818	-2.412
Net Hata ve Noksan	2.167	36	2.177

kaydedildi.

2016 yılı Eylül ayında rezerv varlıklarda 4.8 milyar dolarlık bir düşüş gerçekleşti. Ocak-Eylül döneminde rezerv varlıklar 5.6 milyar dolar oldu.

2016 yılı Eylül ayında net hata ve noksan kaleminde ise, 36 milyon dolar sermaye girişi çok zayıf kalırken, yılın 9 aylık döneminde 5.4 milyar dolar seviyesine ulaşan net hata noksan kalemi yatay seyrini korumuş oldu.

DIŞ GELİŞMELER ETKİLİ OLACAK

Dış ticaret açığındaki genişleme beklentisi ile turizm gelirlerindeki düşüşün süregelmesi cari açığı yükseltici yönde baskılamakta. Ayrıca son dönemlerde petrol fiyatlarındaki artış eğiliminin enerji ithalatını yukarı çekeceği öngörülerek, cari açık üzerinde olumsuz etki yaratacağı beklenmekte. Bu bağlamda hükümet tarafından iç

piyasayı canlandırma yönünde atılan adımlara rağmen belirtilen risklerin cari açık üzerinde tehdit oluşturmasını engellemeye yeterli olamayacağı tahmin ediliyor. Ayrıca ABD başkanı Trump'ın korumacı ve FED'in sıkılaştırıcı politikalarının gelişmekte olan ülkelere olan olumsuz etkisi ile yine FED'in faiz artırım beklentisinin kuvvetlendirmesiyle birlikte cari açık üzerinde baskının güçleneceği öngörülüyor.

Sanayi üretiminde sert düşüş

Sanayi üretimi; arındırılmamış rakamlarla bir önceki yılın aynı ayına göre 2016 yılı Eylül ayında yüzde 4,2, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış olarak yüzde 3,8 düşüş yaşadı. Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi ise geçen yılın aynı ayına göre yüzde 3,1 düşüş gösterdi. Beklenti aylık yüzde 1,4, yıllık yüzde 2,6 artıydı. Ağustos'ta yüzde 9,4 olan aylık sanayi üretimi artışı ise yüzde 8,8'e revize edildi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2016 yılı Eylül ayı Sanayi Üretim Endeksi verilerini açıkladı. Sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yılı) incelendiğinde, 2016 yılı Eylül ayında Ağustos ayına göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi yüzde 2,9, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 3,9 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 3,3 azaldı.

2015 yılının Eylül ayına

EYLÜL 2016 (2010=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	114,2	-4,2	124,4	-3,1	122,9	-3,8
Madencilik ve Taşocakçılığı	107,1	2,3	114,1	2,3	107,9	-2,9
İmalat Sanayi	113,8	-5,0	124,9	-3,7	123,4	-3,9
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	120,9	-1,1	126,1	-1,2	127,5	-3,3

göre ise madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi yüzde 2,3 artarken, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 3,7 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 1,2 düşüş kaydetti.

Ana sanayi grupları (MIGs) sınıflamasına göre, 2016 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış en yüksek azalış yüzde 14,2 ile dayanıklı tüketim malı imalatında gerçekleşti.

İmalat sanayi alt

sektörleri incelendiğinde, 2016 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış en yüksek azalış yüzde 20,4 ile mobilya imalatında oldu. Bu azalış, yüzde 16,9 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı ve yüzde 13,7 ile makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı takip etti.

2016 yılı Eylül ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış rakamlarla imalat sanayiinde bir önceki aya

göre en yüksek artış yüzde 8,5 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatında gerçekleşti. Bu artışı, yüzde 3,9 ile başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı ve yüzde 2,1 ile içeceklerin imalatı izledi.

2016 yılı üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretimi yüzde 3,1 azaldı. Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi ise bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 1,9 gerileme kaydetti.

Kapasite kullanımı yatay seyirde

İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, 2016 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre 0.2 puan azalarak yüzde 76.4 seviyesinde gerçekleşerek yatay seyrini korudu. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı bir önceki aya göre 0.6 puan azalarak yüzde 75.0 seviyesinde gerçekleşti.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 2016 yılı Ekim ayı 'İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı Verileri'ni açıkladı. Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı yüzde 86.3, kağıt ve kağıt

ürünlerinin imalatı yüzde 84.7, bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı yüzde 82.7 ve elektrikli teçhizat imalatı yüzde 82.3 ile 2016 yılı Ekim ayını en yüksek kapasite ile kapatan sektörler oldu.

2016 yılı Ekim ayında imalat sanayinde faaliyet gösteren 2 bin 616 işyerine 'İktisadi Yönelim Anketi' formu gönderildi, 2 bin 81 katılımcıdan yanıt alındı. Tüm katılımcıların yanıtları

ağırlıklı olarak toplulaştırıldı.

İmalat sanayi genelinde 2016 yılı Ekim ayında mal gruplarına göre kapasite kullanım oranları değer-

lendirildiğinde, dayanıklı tüketim malları ve yatırım mallarında artış görülürken, dayanıksız tüketim malları, gıda ve içecekler ile ara mallarında azalış gözlemlendi.

Güven endeksleri de geriledi

Reel Kesim Güven Endeksi; 2016 yılı Ekim ayında, 4.8 puan azalarak 101.7 ile sert bir düşüş yaşayarak Ekim 2015'den bu yana en düşük seviyede gerçekleşti.

Ekonomi Güven Endeksi de 2016 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre yüzde 8.3 oranında azalarak 80.6 ile son bir

yılın en düşük seviyesine geriledi. Endekste bu azalış hizmetler, imalat sanayi, perakende sektörü ile inşaat sektörlerinden kaynaklandı.

Tüketici Güven Endeksi ise, 2016 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre yüzde 0.2 oranında azalarak 74.3 ile yatay seyrini korudu.

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi	Ekonomi Güven Endeksi
2015			
Ekim	100,5	62,8	82,6
Kasım	105,2	77,1	104,8
Aralık	102,2	73,6	100,8
2016			
Ocak	103,3	71,6	83,9
Şubat	104,5	66,6	71,5
Mart	106,0	67,0	78,3
Nisan	110,1	68,5	73,5
Mayıs	109,8	68,8	82,3
Haziran	106,8	69,4	83,3
Temmuz	108,0	67,0	95,7
Ağustos	103,6	74,4	72,7
Eylül	106,5	74,3	87,8
Ekim	101,7	74,0	80,6

Ağustos'ta işsizlik yüzde 11.3'e çıktı

Ekonomide 3. çeyrekteki yavaşlama işsizlik rakamlarına da yansdı. İşsizlik oranı Ağustos'ta yüzde 11.3'e çıktı. Sanayi, eğitim, sağlık ve ulaştırma sektörlerindeki istihdam kayıpları işsizlikteki artışın en büyük nedenleri arasında yer aldı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Ağustos ayına ilişkin iş gücü istatistiklerini açıkladı. Buna göre, Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı, söz konusu ayda geçen yılın aynı dönemine göre 435 bin kişi arttı ve 3 milyon 493 bin kişiye ulaştı. İşsizlik oranı ise 1.2 puan artarak yüzde 11.3 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı, Ağustos'ta bir önceki aya göre de 0.6 puan artmış oldu. Temmuz'da işsizlik oranı yüzde 10.7 olarak gerçekleşmişti.

Ağustos'ta tarım dışı işsizlik 1.3 puanlık artışla yüzde 13.7 olarak tahmin edildi. 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı 1.6 puanlık artışla yüzde 19.9 olarak gerçekleşirken, bu oran 15-64 yaş grubunda 1.2 puanlık artışla yüzde 11.5 oldu.

İSTİHDAM EDİLENLER

İstihdam edilenlerin sa-

yısı, Ağustos'ta geçen yılın aynı dönemine göre 323 bin kişi arttı ve 27 milyon 473 bin kişiye yükseldi. İstihdam oranı ise 0.1 puanlık azalışla yüzde 46.7 olarak gerçekleşti.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 257 bin kişi azalırken, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı ise 579 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 21'i tarım, yüzde 19'u sanayi, yüzde 7.4'ü inşaat, yüzde 52.6'sı ise hizmetler sektöründe yer aldı.

Ağustos'ta geçen yılın aynı dönemine karşılaştırıldığında tarım sektörünün, istihdam edilenler içindeki payı 1.2 puan, sanayi sektörünün payı 0.3 puan, inşaat sektörünün payı ise 0.1 puan azaldı. Buna karşılık hizmet sektörünün payı 1.6 puan arttı.

ARINDIRILMIŞ RAKAMLAR

Mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam, önceki döneme göre 34 bin kişi

artışla 27 milyon 81 bin kişi olarak tahmin edildi. İstihdam oranı ise değişim göstermeyerek yüzde 46 oldu.

Mevsim etkilerinden

arındırılmış işsiz sayısı önceki döneme göre 66 bin kişi artarak 3 milyon 475 bin kişiye yükseldi. İşsizlik oranı 0.2 puanlık artışla yüzde 11.4 oldu.

MEVSİM ETKİLERİNDEN ARINDIRILMAMIŞ TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

AĞUSTOS 2015-2016	Toplam	
	2015	2016
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler		
Nüfus (Bin kişi)	57.973	58.835
İşgücü (Bin kişi)	30.208	30.967
İstihdam (Bin kişi)	27.150	27.473
Tarım	6.017	5.760
Tarım dışı	21.134	21.713
İşsiz (Bin kişi)	3.058	3.493
İş gücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	27.764	27.868
İşgücüne katılma oranı (%)	52,1	52,6
İstihdam oranı (%)	46,8	46,7
İşsizlik oranı (%)	10,1	11,3
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,4	13,7
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	57,0	57,7
İstihdam oranı (%)	51,1	51,1
İşsizlik oranı (%)	10,3	11,5
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,4	13,7
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	18,3	19,9
Ne Eğitimde ne istihdamda olanların oranı*	26,9	27,2

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (BİN KİŞİ, 15+ YAŞ)

AĞUSTOS 2016	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.034	3.091	1.950	10.033	19.108
Kadın	1.191	2.669	86	4.421	8.366
Toplam	5.224	5.760	2.036	14.453	27.473

Enflasyon beklentilerin altında

Enflasyon, Ekim ayında piyasa beklentilerinin altında geldi. Tüketici fiyatlarında yüzde 1.44 artış yaşanırken, son 10 yılın en düşük Ekim ayı rakamı nedeniyle yıllık enflasyon yüzde 7.28'den yüzde 7.16'ya geriledi. Tüketici Fiyatları Endeksi'nde (TÜFE) Ekim ayında medyan bazında 1.62 artış bekleniyordu. Öte yandan çekirdek enflasyonda yüzde 7.04 artış yaşanırken; Ekim ayında gıda enflasyonu yüzde 5.2 oldu.

TÜİK verilerine göre TÜFE'de (2003=100) 2016 yılı Ekim ayında bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 6.23, 12 aylık ortalamalara göre yüzde 7.89 artış gerçekleşti.

Ana harcama grupları itibariyle 2016 yılı Ekim ayında endekste yer alan gruplardan ulaşırmada yüzde 2, gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 1.76, lokanta ve otellerde yüzde 0.70 ve ev eşyasında yüzde 0.59 artış gerçekleşti. Konutta yüzde 0.24, haberleşmede yüzde 0.06 ve alkollü içecekler ve tütünde yüzde 0.01 düşüş yaşandı

Yıllık bazda TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre eğitim yüzde 9.58, sağlık yüzde 9.39, çeşitli mal ve hizmetler yüzde 9.34, lokanta ve oteller yüzde 8.34 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama grupları oldu.

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırmda; İzmir'de TÜFE, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 8.08 ve

%	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
Ekim	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Yıllık	7,58	7,16	5,74	2,84	13,17	2,80
Yıllık Ort.	7,69	7,89	5,58	3,83	6,54	5,89
Aylık	1,55	1,44	-0,20	0,84	-2,07	2,82

12 aylık ortalamalara göre yüzde 8.63 oranında artış gerçekleşti.

ÜRETİCİ FİYATLARI YÜZDE 0.84 ARTTI

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2016 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre yüzde 0.84 artış, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 4.66 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2.84 artış ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 3.83 artış gösterdi.

Sanayinin dört sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocaklığı sektöründe yüzde 0.79 artış, imalat sanayi sektöründe yüzde 0.93 artış, elektrik ve gaz sektöründe yüzde 0.31 düşüş ve su sektöründe yüzde 0.58 artış olarak gerçekleşti.

Ekim'de bir önceki aya göre endekslerin en fazla artış; yüzde 9.83 ile kok ve rafine petrol ürünleri, yüzde 2.87 ile ham petrol ve doğal gaz ve yüzde

2.21 ile ana metaller alt sektörlerinde gerçekleşti. Buna karşılık diğer mamul eşyalar yüzde 2.89, gıda ürünleri yüzde 0.43, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme yüzde 0.31 ile bir ay önceye göre endekslerin en fazla düştüğü alt sektörler oldu. Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2016 yılı Ekim ayında aylık en fazla artış enerji mallarında ve yıllık en fazla artış dayanımlı tüketim mallarında gerçekleşti.

Ekim'de ihracat yüzde 4.6 düştü

Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre mücevher dışındaki altın ihracatı hariç tutularak yapılan hesaplamalarda, Ekim ayında ihracat geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 4.6 düşüşle 11 milyar 727 milyon dolar oldu. Ocak-Ekim dönemini kapsayan ilk 10 aylık ihracat yüzde 3.7 azalışla 115 milyar 952 milyon dolar olurken, son 12 aylık dönemde ihracat da yüzde 5 düşüşle 139 milyar 385 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Sektörel bazda Ekim ayında en fazla ihracatı yüzde 8.2 artış ve 2 milyar 190 milyon dolarla otomotiv endüstrisi gerçekleştirdi. Bunu 1 milyar 431 milyon dolarla hazır giyim ve konfeksiyon ile 1 milyar 239 milyon dolarla kimyevi maddeler sektörleri takip

etti. Ekimde en fazla ihracat artışı sanayi ürünlerinde yüzde 8.2 ile otomotiv, tarım ürünlerinde de yüzde 23.2 artışla zeytin ve zeytinyağı sektörleri kaydetti

MİKTAR BAZINDA DÜŞÜŞ

Ekim ayında ihracat miktar bazında yüzde 3.3 daralarak 8.9 milyon ton olurken, yılın ilk 10 ayında gerçekleştirilen 85.7 milyon ton ihracat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4 artışa işaret etti. Sektör bazında miktar olarak Ekim ayında 9 sektörde artış, 18 sektörde de azalış gözlemlendi. İhracatını bir önceki yılın aynı ayına göre miktar olarak en çok artıran sektörler yüzde 16.9 artış ile su ürünleri ve hayvansal mamuller ile yüzde 9 artışla zeytin ve zeytinyağı sektörleri oldu. Süs bitkileri ve mamulleri

Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre Ekim ayında ihracat 11 milyar 727 milyon dolar olarak kayıtlara geçti. Ocak-Ekim dönemi ihracatı da 115 milyar 952 milyon dolar oldu. Ege İhracatçı Birlikleri'nin Ekim'de gerçekleştirdiği 960 milyon 532 bin dolarlık ihracat da geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2.8 gerileme gösterdi.

sektörü ihracatı ise miktar olarak yüzde 47.8, savunma ve havacılık sanayii sektörü

ise yüzde 32 azaldı.

ÜLKE GRUPLARINDA AB ARAYI AÇIYOR

Ekim ayında 102 ülkeye ihracatta artış yaşanırken, 133 ülkede gerileme oldu. En fazla ihracat yapılan ilk 5 ülke arasında Almanya'ya ihracat yüzde 0.1 azalış, İngiltere'ye yüzde 15.2 azalış, Irak'a yüzde 13.1 azalış kaydederken, İtalya'ya yüzde 3.6 ve ABD'ye yüzde 12.8 artış gerçekleşti. En fazla ihracat yapılan ilk 20 ülke arasında Ekim ayında en yüksek ihracat artış oranlarını yüzde 61.7 ile Bulgaristan, yüzde 23.7 ile Çin ve yüzde 12.8 ile ABD elde etti.

Ülke grubu bazında bir önceki yılın aynı dönemine göre Avrupa Birliği'ne ihracatta yüzde 4.7 düşüş meydana gelirken, Uzak Doğu ülkelerine yüzde 35.8 ora-

nında büyüme dikkat çekti. AB'nin ihracatımızdaki payı ise yüzde 49.6 oldu. İlk 10 aylık dönemde ise ihracat AB'ye yüzde 4.2, Kuzey Amerika'ya yüzde 4.1 artarken, Ortadoğu'ya yüzde 9.3, Bağımsız Devletler Topluluğu'na ise yüzde 6.6 azaldı.

SAKARYA İHRACATINI YARI YARIYA ARTTIRDI

Ekim ayında ihracat gerçekleştiremeyen tek il Kars olurken, 28 ilin ihracatında artış, 52 ilde ise düşüş gözlemlendi. En fazla ihracat yapan 5 il sıralaması ise şöyle oldu: İstanbul yüzde 6.8 düşüşle 4 milyar 953 milyon dolar, Bursa yüzde 8.3 artışla 1 milyar 177 milyon, Kocaeli yüzde 8.1 düşüşle 900 milyon, İzmir yüzde 7.5 düşüşle 667 milyon ve Gaziantep yüzde 3 düşüşle 577 milyon dolar. En çok ihracat gerçekleştiren 8. ilimiz Sakarya'nın ihracatını yüzde 52,5 arttırarak 301 milyon dolara çıkarması ise dikkat çekti.

Ege ihracatı da fren yaptı

Ege İhracatçı Birlikleri (EİB), Ekim ayında 960 milyon 532 bin 51 dolar ihracat gerçekleştirdi. EİB, 2015 yılı Ekim ayında ise 989 milyon 67 bin 16 dolar ihracata imza atmıştı.

EİB'nin ihracatı 2015 yılı Ekim ayına göre yüzde 2.8 düşüş gösterdi. Ekim ayında Türkiye'nin ihracatı ise yüzde 4.6'lık azalışla 11 milyar 726 milyon 679 bin dolar oldu.

EİB'nin 2016 yılı Ekim ayında yaptığı ihracatta sanayi ürünleri ihracatının payı yüzde 1'lik azalışla 474 milyon 423 bin dolar olurken, tarım ürünleri ihracatı yüzde 4'lük gerilemeyle 407 milyon 339 bin dolara indi. Madencilik ürünleri ihracatı ise yüzde 3 artarak 78 milyon 768 bin dolar olarak kayıtlara geçti.

Ege İhracatçı Birlikleri'nin Ocak – Ekim dönemindeki ihracatı yüzde 5'lik artışla 9 milyar 75 milyon dolara çıkarken, son bir yıllık dönemdeki ihracatı ise yüzde 2'lik gelişimle 10 milyar 849 milyon dolara ulaştı ve 11 milyar dolara yaklaştı.

Ekim ayında EİB bünyesindeki 12 ihracatçı birliğinden 7 tanesi 2015 yılı Ekim ayına göre ihracatını arttırmayı başarırken, 5 birlik 2015 yılı performansının gerisinde kaldı. Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği yüzde 36'lık ihracat artışıyla ihracatını en fazla arttıran birlik oldu.

KURU MEYVE ZİRVEYE ÇIKTI

Kuru incir ve çekirdeksiz kuru üzüm ihracat sezonunun başlamasıyla birlikte ihracatı yükselişe geçen Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği, Ekim ayında 110 milyon 356 bin dolarlık ihracat tutarıyla en fazla ihracat yapan birlik oldu. Ege Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği ise; 96 milyon 233 bin dolarlık ihracat rakamıyla zirvenin ortağı oldu.

Ege Maden İhracatçıları Birliği, 2015

yılı Ekim ayına göre ihracatını yüzde 3 arttırarak 78 milyon 768 bin dolar dövizini ülkemize kazandırdı ve üçüncü sırada yer aldı. Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği 74 milyon 752 bin

dolarlık ihracat rakamıyla dördüncü oldu.

Ege Tütün İhracatçıları Birliği'nin ihracatı Ekim ayında 73 milyon 638 bin dolar olurken, Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği 70 milyon 24 bin dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Rusya'ya ihracatın start almasıyla birlikte Ege Bölgesi'nden yaş meyve sebze ihracatının önümüzdeki aylarda daha parlak bir tablo ortaya koyması bekleniyor.

Ekim ayında ihracatı yüzde 8 artan Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği 67 milyon 770 bin dolarlık dövizini ülkemize kazandırırken, Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği uzun bir aranın ardından ihracatta ekisiyi gördü ve yüzde 6'lık gerilemeyle 45 milyon 845 bin dolarda kaldı.

İhracatta başarılı bir yıl geçiren Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Ekim ayında yüzde 4'lük ihracat artışıyla 25 milyon 361 bin dolar ihracat rakamına ulaştı. Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği ise yüzde 11'lik ihracat düşüşüyle 17 milyon 819 bin dolar ihracat yaptı.

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği, Ağustos ve Eylül aylarındaki ihracat artışını Ekim ayına da taşıdı. Yüzde 36'lık ihracat artışıyla ihracatını en fazla geliştiren birlik olurken, ülkemize kazandırdığı ihracat 10 milyon 636 bin dolara yükseldi. Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği ise yüzde 3'lük performans artışıyla 8 milyon 922 bin dolar ihracat gerçekleştirdi.

Merkez Bankası faiz artırdı

Merkez Bankası 3 yıl sonra faiz artırımında bulundu. Merkez Bankası faiz koridorunun üst sınırını 8.25'ten yüzde 8.5'e yükseltti. Politika faizi ise yüzde 7.5'ten yüzde 8'e yükseltildi. Merkez Bankası borçlanma faiz oranı yüzde 7.25 düzeyinde sabit tutuldu.

Geç Likidite Penceresi uygulaması çerçevesinde, Bankalararası Para Piyasası'nda saat 16.00-17.00 arası gecelik vadede uygulanan Merkez Bankası borçlanma faiz oranı yüzde

0 düzeyinde sabit tutulurken, borç verme faiz oranı yüzde 9.75'ten yüzde 10'a yükseltildi. Merkez Bankası en son 28 Ocak 2014 tarihinde faiz artırımında bulunmuştu. Merkez o tarihte borç verme faizini yüzde 7.75'ten yüzde 12'ye, borç alma faizi yüzde 3.5'ten yüzde 8'e, bankalara repo işlemleri yoluyla tanınan borçlanma faiz oranı da yüzde 6.75'ten yüzde 11.5'e Bir hafta vadeli repo ihale faizi ise yüzde 4.5'ten yüzde 10'a yükseltmişti.

Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, özetle-

rinde ekonomideki yavaşlamaya dikkat çekerken şu ifadeleri kullandı:

“Son dönemde açıklanan veriler yılın üçüncü çeyreğinde iktisadi faaliyette ivme kaybına işaret etmektedir. Öte yandan, Avrupa Birliği ülkelerinin talebindeki artışın ihracat üzerindeki olumlu etkisi sürmektedir. Alınan destekleyici teşvik ve tedbirlerin katkısıyla son çeyrekte itibaren iktisadi faaliyette toparlanma beklenmektedir. Kurul, yapısal reformların uygulamaya geçirilmesinin büyüme potansiyelini

önemli ölçüde artırabileceğini değerlendirmektedir.

Toplam talepteki yavaşlama enflasyondaki düşüşü desteklemektedir. Bununla birlikte, yakın dönemde küresel belirsizliklerdeki artış ve yüksek oynaklıklara bağlı olarak yaşanan döviz kuru hareketleri enflasyon görünümüne dair yukarı yönlü risk oluşturmaktadır. Kurul, söz konusu gelişmelerin beklentiler ve fiyatlandırma davranışları üzerindeki olumsuz etkisini sınırlama amacıyla parasal sıkılaştırma yapılmasına karar vermiştir.”

Bütçe açığı yükselişte

2015 yılı Ocak-Ekim döneminde 6.2 milyar TL açık veren bütçe, 2016 yılı Ocak-Ekim döneminde 12.1 milyar TL açık verdi.. Aynı dönemde bütçe gelirleri yüzde 12.5 oranında artarak 447.9 milyar TL, bütçe giderleri ise yüzde 13.8 oranında artarak 460 milyar TL olarak kaydedildi.

2016 yılı Ocak-Ekim döneminde vergi gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 9.5 oranında artarak 365 milyar TL seviyesine ulaştı. Faiz hariç giderler yüzde 16.4 oranında artarak 415.4 milyar TL olarak gerçekleşti. 2015 yılı Ocak-Ekim döneminde 41.2 milyar TL faiz dışı fazla verilmişken, bu yılın aynı döneminde faiz dışı fazla 32.4 milyar TL oldu.

Milyon TL	OCAK-EKİM		Değişim Oranı (%)
	2015	2016	
Bütçe Giderleri	404.213	459.990	13,8
Faiz Hariç Giderler	356.811	415.407	16,4
Faiz Giderleri	47.403	44.583	-5,9
Bütçe Gelirleri	397.986	447.850	12,5
Vergi Gelirleri	333.337	365.035	9,5
Bütçe Dengesi	-6.227	-12.140	-94,9
Faiz Dışı Denge	41.175	32.444	-21,2

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

BÜYÜME	2011	2012	2013	2014	2015	2016/II
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon \$)	774.188	785.721	821.937	800.107	719.620	181.409
Büyüme Oranı (Sabit Fiyatlarla) (%)	8,8	2,2	4,2	2,9	4,0	3,1
İmalat Sanayi (Sabit Fiyatlarla) (%)	10	1,8	3,7	3,7	3,8	3,0
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2011	2012	2013	2014	2015	Ağu.16
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	24.110	24.821	25.524	25.933	26.621	27.473
İstihdam Oranı (%)	43,1	43,6	44,0	45,5	46,0	46,7
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.615	2.518	2.747	2.853	3.057	3.493
İşsizlik Oranı (%)	9,8	9,2	9,7	9,9	10,3	11,3
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12,4	11,5	12,0	12,0	12,4	13,7
ENFLASYON (%)	2011	2012	2013	2014	2015	Eki.16
Yİ-ÜFE (yıllık)	11,07	6,17	4,48	10,29	5,27	2,84
YD-ÜFE (yıllık)	14,65	3,49	6,57	13,12	7,74	2,80
TÜFE (yıllık)	6,45	8,94	7,49	8,85	7,67	7,28
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Eyl.16
İhracat	134.907	152.462	151.803	157.643	143.883	104.227
İthalat	240.842	236.545	251.661	242.184	207.199	146.254
Dış Ticaret Dengesi	-105.863	-84.083	-99.858	-84.540	-63.317	-42.027
Cari İşlemler Dengesi	-75.082	-48.497	-64.940	-45.846	-32.105	-24.793
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Eyl.16
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	50.814	62.794	96.581	64.601	103.139	63.544
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	4.071	4.119	4.840	4.011	4.576	3.767
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Eki.16
Kurulan Şirket Sayıları	114.872	107.219	108.930	126.635	114.691	87.287
Kapanan Şirket Sayıları	56.121	47.978	37.273	39.051	32.762	24.341
ULUSLARARASI DOGRUDAN YATIRIMLAR	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Haz.16
Şirket Sayısı (Adet)	4.326	4.259	3.773	4.686	5.558	3.032
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	16.182	13.284	12.384	12.523	16.899	3.844
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2011	2012	2013	2014	2015	Ağu.16
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-118	-136	-171	-180	-178	-211
BORÇLANMA (Milyar \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016/II
Dış Borç Stoku	304	339	389	402	398	421
Kamu	94	104	116	118	113	122
Özel	200	228	268	282	284	299
KREDİLER (Milyar \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016/III
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	151,7	171,0	198,4	213,0	216,3	224,3
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış	2011	2012	2013	2014	2015	Eyl.16
Toplam Sanayi	9,7	2,5	3,4	3,5	3,1	-3,1
İmalat Sanayi	10,1	2,2	4,4	3,1	3,6	-3,7
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2011	2012	2013	2014	2015	Eki.16
Kapasite Kullanım Oranı	75,4	74,2	74,6	74,4	74,7	76,4
GÜVEN ENDEKSLERİ	2011	2012	2013	2014	2015	Eki.16
Reel Kesim Güven Endeksi	97,2	106,3	108,1	107,1	103,9	101,7
Tüketici Güven Endeksi	92	75,8	76	72,5	66,3	74,0
Ekonomi Güven Endeksi	-	104,2	107,9	94,1	88,6	80,6
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2011	2012	2013	2014	2015	Eyl.16
Sanayi Ciro Endeksi (Arındırılmamış)	129,9	140,1	153,1	172,7	187,2	184,6
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Eki.16
Bütçe Dengesi	-17.783	-28.791	-18.449	-22.666	-22.606	-12.140
PROTESTOLU SENET	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Eki.16
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	919	1.075	1.091	1.004	1.000	838
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	4.902	6.949	7.494	8.221	10.081	9.551
KARŞILIKSIZ ÇEK	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Eki.16
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi (Bin Adet)	581	943	748	673	775	666
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi (Bin Adet)	298	400	289	216	188	131
BORSA VE DÖVİZ	2011	2012	2013	2014	2015	Eki.16
BIST 100 Endeksi	60.195	64.982	77.314	76.306	79.901	79.933
Euro/\$	1,39	1,29	1,33	1,33	1,11	1,11

■ Gösterge sayfaları EBSO Araştırma Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır.

İZMİR TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU

NÜFUS-GÖÇ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nüfus (Bin)	3.451	3.525	3.606	3.624	3.662	4.061	4.113	4.168	-
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	4,8	4,9	4,9	4,8	4,8	5,3	5,3	5,3	-
Nüfus Artış Hızı (%)	15,0	18,9	20,6	4,1	10,1	13,8	12,7	13,4	-
TR Nüfus Artış Hızı (%)	13,1	14,5	15,9	13,5	12,0	13,7	13,3	13,4	-
Net Göç Hızı (%)	7,20	6,97	2,91	2,26	2,46	3,45	5,6	5,0	-
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	48	52	56	55	58	59	59	60	-
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.171	1.170	1.303	1.410	1.424	1.514	1.504	1.483	-
Sanayi İstihdamının Payı (%)	31,5	28,0	30,4	30,7	31,6	31,8	31,7	32,0	-
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	314	346	397	422	432	490	466	470	-
Kadın İstihdamının Oranı (%)	26,8	29,6	30,5	29,9	30,3	32,4	31,0	28,3	-
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	156	227	231	243	247	276	243	262	-
İşsizlik Oranı (%)	11,8	16,2	15,1	14,7	14,8	15,4	13,9	15,0	-
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12,4	17,2	16,4	16,2	15,9	17,0	15,0	16,1	-
ENFLASYON (%)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/10
TÜFE (yıllık)	5,84	8,91	7,25	10,15	6,03	7,94	8,54	9,83	6,63
DIŞ TİCARET (Bin \$)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/9
İhracat	7.823	6.119	6.682	8.072	8.659	9.484	9.624	8.308	6.235
İthalat	8.313	6.268	8.419	10.621	10.577	10.367	9.950	8.846	6.660
Dış Ticaret Dengesi	-490	-149	-1.737	-2.550	-1.918	-883	-326	-538	-426
İhracatçı Firma Sayısı (Adet)	3.917	3.694	3.920	4.107	4.269	4.438	4.226	4.529	4.141
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	5,9	6,0	5,9	6,0	5,7	6,1	6,1	5,8	5,9
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015/IV	2016/III
Kapasite Kullanım Oranı	57	51	62,25	70	63	60	55	63	62
PROTESTOLU SENETLER	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/10
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	74.760	77.761	55.098	31.131	38.952	43.347	43.406	44.232	38.852
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	4,7	4,9	4,5	3,4	3,6	4,0	4,3	4,4	4,6
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	391	459	319	245	367	463	510	571	640
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/9
Belge Adedi	136	105	167	188	209	215	186	208	158
Yatırım (Milyon TL)	1.011	651	1.890	2.443	9.042	1.655	4.016	3.145	1.090
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,04	2,39	3,01	4,55	15,66	1,76	6,5	3,1	1,7
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	-	4,0	1,9	3,2	2,8	2,2	5,2	4,9	2,4
ENERJİ TÜKETİMİ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/9
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm ³)	2.342	1.957	2.342	2.736	2.704	2.739	2.327	3.214	3.188
MALİ / FİNANS	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/10
Bütçe Gelir/Gider	4,17	3,59	3,99	4,05	4,34	4,36	4,20	4,28	4,2
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	10,54	10,20	10,77	10,86	11,77	11,14	10,54	11,1	11,5
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	74,6	72,4	87,9	102,5	110,2	123,9	122,2	120,6	119,6
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	6,2	6,2	5,9	5,8	5,7	5,5	5,2	5,6	5,6
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	6,4	6,0	5,9	6,1	5,9	6,0	5,2	5,2	5,1
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	2,12	1,80	1,35	1,67	1,59	2,29	2,62	2,63	2,30
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/10
Kurulan Şirket Sayısı	3.094	2.710	3.253	3.277	2.112	2.928	3.414	4.027	3.329
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,4	6,3	6,5	6,1	5,7	6,0	5,9	6,0	6,2
Kapanan Şirket Sayısı	805	803	860	943	1.094	1.095	991	740	487
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	7,7	7,7	7,5	7,2	7,7	7,0	7,1	6,1	5,9
YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015/11	2016/8
Yabancı Sermayeli Firma Sayısı	1.256	1.391	1.540	1.682	1.800	1.944	2.100	2.229	2.345
Yabancı Serm. Firmaların TR İçindeki Payı (%)	6,0	5,9	6,0	5,7	5,5	5,3	5,1	4,8	4,6
MARKA-PATENT SAYISI	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/10
Marka Tescil Sayısı (Adet)	1.983	2.302	1.931	2.146	3.234	4.096	4.366	4.323	5.167
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	5,6	5,6	6,0	6,0	6,2	6,0	6,0	6,2	6,9
Patent Tescil Sayısı (Adet)	25	21	34	31	42	59	55	86	212
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	7,4	4,6	5,3	3,7	4,1	4,7	4,2	5,0	4,8
TURİZM	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/10
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.034	1.057	1.156	1.370	1.368	1.407	1.294	1.201	636
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3,9	3,9	4,1	4,4	4,4	4,2	3,6	3,3	2,4
TARIMSAL ÜRETİM	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	2.769	2.675	3.375	3.648	4.100	3.652	5.024	-	-
Bitkisel Üretimin TR İçindeki Payı (%)	1,2	3,9	4,2	4,1	4,7	3,9	5,1	-	-
İŞ KAZALARI	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/9
İş Kazasında Ölenlerin TR İçindeki Payı (%)	6,0	4,6	5,4	7,5	5,6	6,0	2,6	5,1	4,2
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/9
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	4,9	6,5	6,4	6,3	6,2	6,1	6,1	6,0	6

*Çeyreklik açıklanmakta olup, I. çeyrek verileridir. **Tescil değil, başvuru verileridir.

Maalesef yapamıyoruz...

işinizle ilgili bizden pek çok şey duyabilirsiniz
ama bu cümleyi asla.

Çünkü biz bir matbaadan çok daha fazlasıyız.

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
info@teknofset.com
www.teknofset.com

EN LEZZETLİ DAVETLER BURADA

Ege Bölgesi'nde 25 yıldır toplu yemek ve catering hizmeti veren Bortar, 100 Bin kişiye yemek hazırlayabilen yeni fabrikasında benzersiz bir etkinlik alanı da oluşturdu. 250 kişiye hizmet verebilen Bortar Event Hall, özel mimarisi ve donanımıyla özel davetler, sunum ve toplantılar için yepyeni bir seçenek. Zengin ikram ve yemek alternatifleri, profesyonel hizmeti, tam donanımlı 60 kişilik AR-GE mutfağı, 45 kişilik toplantı salonu ve 25 kişilik sunum salonlarıyla davetlilerinizi **Bortar Event Hall ayrıcalığını yaşatın.**

